

Jaarverslag en Jaarrekening 2020

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
KERNGEGEVENS	11
VERKORTE BALANS	13
JAARVERSLAG 2020	15
Programmaverantwoording	17
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	19
Programma 1 Veiligheid.....	23
Programma 2 Verkeer en vervoer.....	27
Programma 3 Economie	31
Programma 4 Onderwijs	35
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie.....	39
Programma 6 Sociaal domein.....	47
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	57
Programma 8 VHROSV	63
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen.....	67
Overzicht Overhead	69
Paragrafen	71
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	73
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	85
Paragraaf Bedrijfsvoering	93
Paragraaf COVID-19 Pandemie	97
Paragraaf Financiering.....	99
Paragraaf Grondbeleid.....	103
Paragraaf Verbonden Partijen	111
Paragraaf Lokale heffingen	127
JAARREKENING 2020	131
Balans per 31 december	133
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	137
Toelichting op de balans	139
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	157
BIJLAGEN	167
Bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	169
Bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld	179
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	181

INLEIDING

Hierbij bieden we u het jaarverslag en de jaarrekening 2020 aan. Hiermee geven we u inzicht in de behaalde resultaten over het jaar 2020. Het jaarverslag bestaat conform het Besluit Begroting en Verantwoording uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd. In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over zaken die niet direct uit de programma's zijn af te leiden. De jaarstukken stellen ons college in staat om verantwoording af te leggen en bieden uw raad een instrument om uw controlerende taak uit te voeren.

Hieronder hebben we, zonder volledig te willen zijn, de belangrijkste resultaten samengevat. Daarnaast worden de grootste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting weergegeven en geven we kort inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie.

Het jaar 2020 is natuurlijk een heel bijzonder jaar geweest. Voor de gemeente, maar zeker ook voor inwoners en bedrijven. Het jaar begon zoals alle jaren, maar al snel bleek een virus dat ver weg leek, ineens heel dichtbij te komen. De **Corona-maatregelen** hebben het jaar gedomineerd. En dat heeft veel gevraagd van iedereen die erbij betrokken is geweest: in de sfeer van veiligheid, gezondheid en dienstverlening. Ook vanuit Tholen is er volop inzet en inbreng geweest in het Zeeuwse netwerk. Ondernemers, bedrijven, maatschappelijke instellingen zijn waar mogelijk ondersteund. De dienstverlening is veranderd en de digitalisering heeft enorme impuls gekregen. Wie had een jaar geleden gedacht, dat we hele dagen thuis zouden werken, dat we de bestuurlijke vergadering digitaal zouden afwikkelen en dat we ondanks de crisis (bijna) alles draaiende hebben kunnen houden. Door de enorme impulsen die het Rijk heeft gegeven, door her en der de helpende hand toe te steken en een steuntje in de rug te geven, hebben we veel kunnen opvangen.

Met het in gang zetten van de vaccinatiecampagne is er gelukkig weer **licht aan het eind van de tunnel**. Veel zelfstandigen en ondernemers hebben zich zitten verbijten en ook in de zorg en het onderwijs heeft men de bakens moeten verzetten. De crisis heeft evenwel niet alleen verliezers opgeleverd, maar geeft her en der ook **nieuw perspectief**. We moeten op zoek naar een betere balans en de crisis maakt duidelijk, dat we werk moeten maken van duurzaamheid en van energie- en klimaatbeleid. We constateren, dat het niet per se noodzakelijk is om vijf dagen per week op het werk te zijn, en dat maakt dat je van de rust en de ruimte van Tholen kunt genieten en twee dagen in de week in Rotterdam of Breda fysiek op het werk kunt zijn. We hebben anderzijds ook het directe fysiek contact veel meer leren waarderen: veel kan digitaal, maar soms is het gewoon goed om elkaar te treffen. En als we meer werken op onze woonplek, hebben we (als het goed is) minder mobiliteit. Ook hebben de Coronamaatregelen het internationale verkeer beperkt: 'lekker weg in eigen land' is een trend waar Tholen op kan meeliften. Kortom, de crisis heeft ons leven bepaald en beperkt, maar de crisis biedt soms ook nieuw perspectief.

Vraag is natuurlijk wat zo'n uitzonderlijk jaar met een gemeente en een jaarrekening doet op de verschillende beleidsterreinen:

a. **Sociaal domein:**

Het blijft een uitdaging om de grote taken en verantwoordelijkheden die op de gemeente rusten in goede banen te leiden. Over het geheel genomen is er hard gewerkt en zijn de budgetten onder controle. Met name op het vlak van de jeugd is sprake van een meevaller: niet duidelijk is of er in de komende maanden en jaren nog sprake zal zijn van najl-effecten. Ook op het vlak van werk en inkomen is mede dankzij stevige inzet, sprake van een naar omstandigheden rustig beeld.

Op het terrein van de Wet maatschappelijke ondersteuning gaat het evenwel hard: er is veel vraag en dat heeft bij deze open einderegeling, geleid tot een opwaartse druk op de budgetten. Deze opwaartse druk lijkt evenwel niet uitsluitend veroorzaakt door de coronacrisis, maar zeker ook door een weeffout in het systeem. De systematiek van het zogenaamde 'abonnementstarief' maakt dat mensen, die zich in het dagelijks leven prima kunnen redden, alsnog gebruik maken van de mogelijkheid. Hierdoor wordt de gemeentebegroting onnodig zwaar belast. Bij de programmerapportage per 1 september 2020 heeft uw raad het budget daarom al met € 140.000 opwaarts bijgesteld en nog blijft er opwaartse druk. Berenschot heeft de problematiek in kaart gebracht en op basis daarvan hebben we een actieplan gemaakt. Er wordt op een breed front ingezet, om zodoende meer grip te krijgen op de budgetten. De eerste effecten zijn merkbaar, maar we zijn er nog niet. We komen hier in de loop van 2021 ook zeker nog op terug. Al was het maar om ook in de toekomst ondersteuning te kunnen leveren aan de doelgroep die dat echt nodig heeft en het zelf niet kan betalen.

b. Veiligheid en leefbaarheid:

Het is een heel bijzonder jaar geweest, met alle beperkende maatregelen, zoals de 'lock down' en de avondklok. Voor de gemeente betekende dit: meedraaien in de circuits van toezicht en veiligheid in West-Brabant en Zeeland. Onze inwoners hebben ons daarbij geholpen. We hebben veel respect voor de wijze waarop de Thoolse bevolking alle maatregelen hebben opgevangen; het aantal incidenten is beperkt gebleven. Daarnaast hebben we grote waardering voor de hulpdiensten, zorgmedewerkers, huisartsen en GGD's: zij hebben enorm veel werk verzet. Er wordt wel eens gemopperd op de gemeenschappelijke regelingen, maar in dit geval hebben ze aanzienlijke meerwaarde gehad.

c. Ruimte, economie en wonen:

We hebben in 2020 twee grote projecten afgerond: de vestiging van DSV op bedrijventerrein Welgelegen en de afronding en ingebruikname van het gebied Vestetuin. Ook in Havengebied Sint-Annaland en bij de reconstructie van Sint-Maartensdijk West is flinke vooruitgang geboekt. De grondexploitaties lopen goed. Sterker nog: ondanks of misschien zelfs dankzij de crisis, is er in toenemende mate druk op de woningmarkt en is er veel vraag naar nieuwe bedrijfsgrond, vooral ook van de Thoolse bedrijven. We blijven wat dat betreft doorontwikkelen en inspelen op de behoefte. In die lijn is het opvallend dat het aantal afgegeven omgevingsvergunningen flink is gestegen, en wel van 260 naar 315. De woonomgeving moet kennelijk geschikt worden gemaakt om er ook te kunnen werken. Daarnaast wordt stevig geïnvesteerd in het cultureel erfgoed en in de recreatieve sector. Maar het is niet alles goud wat er blinkt: met name de horeca en de winkels voor niet-essentiële goederen, hebben een lastig jaar achter de rug.

d. Organisatie en dienstverlening:

Digitale dienstverlening en digitaal werken hebben in het afgelopen jaar een enorme impuls gekregen. De infrastructuur is razendsnel geschikt gemaakt voor een nieuwe manier van werken, waardoor de dienstverlening voor een belangrijk deel is doorgegaan. Ook is snel ingespeeld op de uitvoering van de TONK-regeling en hebben we tal van clubs en verenigingen in de sfeer van cultuur en sport kunnen ondersteunen. De organisatie heeft in het afgelopen jaar alles op alles moeten zetten, om het allemaal weer rond te krijgen. Er ligt veel werk, en de mogelijkheid om allerlei nieuwe ambities toe te voegen is beperkt. De focus is inmiddels weer volledig gericht op de toekomst: hoe moet Tholen er in 2040 uitzien en welke concrete stappen zetten we vanaf vandaag? En hoe krijgen we de kwaliteit van de dienstverlening van 6,4 naar 8. In lijn met het coalitieprogramma, zijn dat de vragen waar de organisatie zich concreet op richt.

e. Bestuur

Een bijzonder jaar: dat was het ook voor het bestuur. Wie had ooit kunnen denken, dat commissies en raad volledig digitaal zouden gaan? Er zijn nog wel wat fysieke bijeenkomsten geweest, bijvoorbeeld over energie, de 'Verdronken stad' en cultureel erfgoed. Als het moet kan het, maar het is natuurlijk niet optimaal. Dat geldt ook voor het contact met de burgers: reguliere inspraaktrajecten zijn lastig en toch willen we graag weten, wat de inwoners vinden van nieuw beleid. Ook daar slaan we nieuwe wegen in met het instellen van een burgerpanel.

Dat wil overigens niet zeggen dat er niets gebeurt op het vlak van bestuurlijke vernieuwing. Op het vlak van de 'energietransitie' wordt op basis van initiatieven vanuit de samenleving de lijn uitgezet door de kopgroep 'Energietransitie'. De raad heeft daarin uitdrukkelijk de leiding. En wat te denken van de klankbordgroep 'Sociaal domein' waarin geanonimiseerde casuïstiek aan de orde komt en waarin de dilemma's aan de orde komen, waar consultants iedere dag weer mee geconfronteerd worden.

Het was in bestuurlijke zin ook een bijzonder jaar met een volledige vernieuwing van de driehoek burgemeester, griffier, secretaris. Afscheid werd genomen van burgemeester Ger van de Velde, griffier Wilma Antes en secretaris Simon Nieuwkoop. Zowel het afscheid als het aantreden van de nieuwe ploeg: burgemeester Marleen Sijbers, griffier Leen Vermeij en secretaris Jan Fraanje, gebeurde ingetogen en op gepaste afstand, maar wel warm en in stijl.

f. Financiën.

In financiële zin heeft Tholen de zaken goed op orde. Het jaar 2020 was zeker geen jaar van stilstand. Doordat de ontwikkeling van economie en ruimte gewoon zijn doorgegaan en het leven voor het overige wat ingetogen is geweest, hebben we in 2020 een positief resultaat geboekt van ruim € 1,6 miljoen. Dit is inclusief de vorming van een voorziening voor de gebiedsontwikkeling 'Tholen Stad'. De financiële indicatoren, zoals de solvabiliteitsratio en de ratio weerstandsvermogen ontwikkelen zich gunstig. Dit is zeer opvallend, aangezien er in gemeenteland al jaren veel zorgen zijn over de ontwikkeling van de structurele lasten. We hebben deze "crisis" bovendien gemanaged zonder de problemen af te wentelen op de burger. Volgens de Atlas van de lokale lasten 2021 van het COELO staan we (van goedkoop naar duur) momenteel op de 54^e plaats. Een jaar geleden stonden we op plaats 69 en vijf jaar terug zelfs op de 142^e plaats. Nu ook de eerste voorstellen voor herverdeling van het Gemeentefonds een gunstig beeld geven, kunnen we concluderen, dat Tholen financieel in balans is.

Financiële analyse

Deze jaarrekening sluit met een positief saldo van € 1.635.000. Het saldo wordt veroorzaakt door diverse (incidentele) voor- en nadelen. De voornaamste voordelen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn:

- Winstnemingen op de woningbouwcomplexen (percentage of completion methode) € 1.300.000;
- Een voordeel op de algemene uitkering gemeentefonds € 320.000;
- Een voordeel door het niet benutten van de post onvoorzien € 270.000;
- Een voordelige afrekening van GR De Betho over 2020 € 425.000;
- Hogere legesopbrengsten vergunningen algemene verordening ondergrondse infrastructuur € 45.000;
- Een voordeel door onderuitputting investeringen civieltechnische kunstwerken € 65.000;
- Een rentevoordeel binnen de totale financiering van de gemeente € 150.000;
- Een voordeel bij de verlening van omgevingsvergunningen € 200.000;
- Een voordeel door minder activiteiten op het gebied van jongerenwerk, vrijwilligers en opvang en begeleiding van statushouders € 80.000;
- Lagere uitgaven voor re-integratievoorzieningen Participatiewet € 140.000;

- Een voordeel bij de uitvoering van het leerlingenvervoer € 50.000;
- Een voordeel door lagere afschrijvingslasten Brede school te Tholen € 675.000;
- Een voordeel bij de uitvoering van peuteropvang € 50.000;
- Een voordeel bij de uitvoering van de Jeugdwet € 360.000;
- Een voordeel bij de uitvoering van de TOZO € 140.000;
- Een voordeel bij de uitvoering van de Bbz door een nieuwe financieringsystematiek € 265.000;
- Een hogere bijdrage PGB's Beschermd wonen, o.a. door de afrekening over 2019 € 175.000;
- Een lagere bijdrage aan GR GGD Zeeland door teruggave van een deel van de reserve € 45.000;
- Een voordelige afrekening van GR ICT WBW over 2020 € 50.000;
- Hogere baten toeristen- en forensenbelasting € 65.000;
- Hogere baten gemeentelijke belastingen (m.n. onroerende zaakbelasting) € 105.000.

De voornaamste nadelen zijn:

- Het verwachte verlies van deelneming Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. over 2020 (afgerond) € 2,9 miljoen;
- Correctie winstnemingen op de bedrijventerreincomplexen (percentage of completion methode) € 170.000;
- Een nadeel bij de uitvoering van de Participatiewet, begeleidde participatie (beschut werken) € 55.000;
- Een nadeel bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning € 115.000;
- Hogere uitvoeringslasten Wmo en Jeugdwet € 85.000.

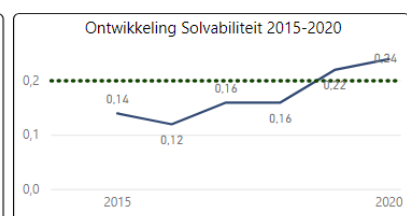
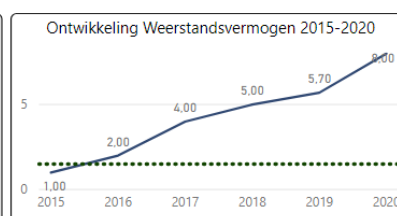
Ontwikkeling financiële positie:

In het kader van de verbetering van de financiële positie ("Tholen financieel in balans") zijn door uw raad de volgende financiële doelstellingen geformuleerd:

- een sluitende, realistische begroting met 0,4% ruimte voor onvoorzien (€ 250.000);
- een dalende netto schuldquote op middellange termijn.
- een weerstandsvermogen van 1,0 in 2017 groeiend naar 1,5 in 2020;
- een solvabiliteit van 20% in 2022;

De realisatie van deze doelstellingen wordt gemonitord via onderstaande financiële kengetallen:

Ultimo jaar	R2019	B2020	R2020
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,7%	2,1%
Netto schuldquote	53%	85%	59%
Ratio weerstandsvermogen	5,7	6,7	8,0
Solvabiliteit	22%	15%	24%

- De structurele exploitatieruimte is ten opzichte van de primitieve begroting 2020 verbeterd. Dit komt met name door budgetonderschrijdingen in structureel bestaand beleid als gevolg van COVID-19. Deze budgetverschillen blijven naar hun aard “structureel”;
- De netto schuldquote is ten opzichte van de primaire begroting 2020 sterk verbeterd. Dit komt met name door de grondtransactie van 15 hectare op bedrijventerrein Welgelegen te Tholen (2019). De transactie heeft gezorgd voor een forse afname van de netto-schuld;
- De ratio weerstandsvermogen is verbeterd en voldoet ruimschoots aan de norm. De verbetering is het gevolg van een toename van de beschikbare weerstandscapaciteit door toevoeging van het positieve resultaat over voorgaand jaar (via resultaatbestemming);
- De solvabiliteit is opnieuw verbeterd. Dit komt met name door het positieve resultaat over 2020.

Tholen, 8 juni 2021

Burgemeester en wethouders van Tholen,
de secretaris   de burgemeester

J.K. Fraanje

M.L.P. Sijbers

KERNGEGEVENS

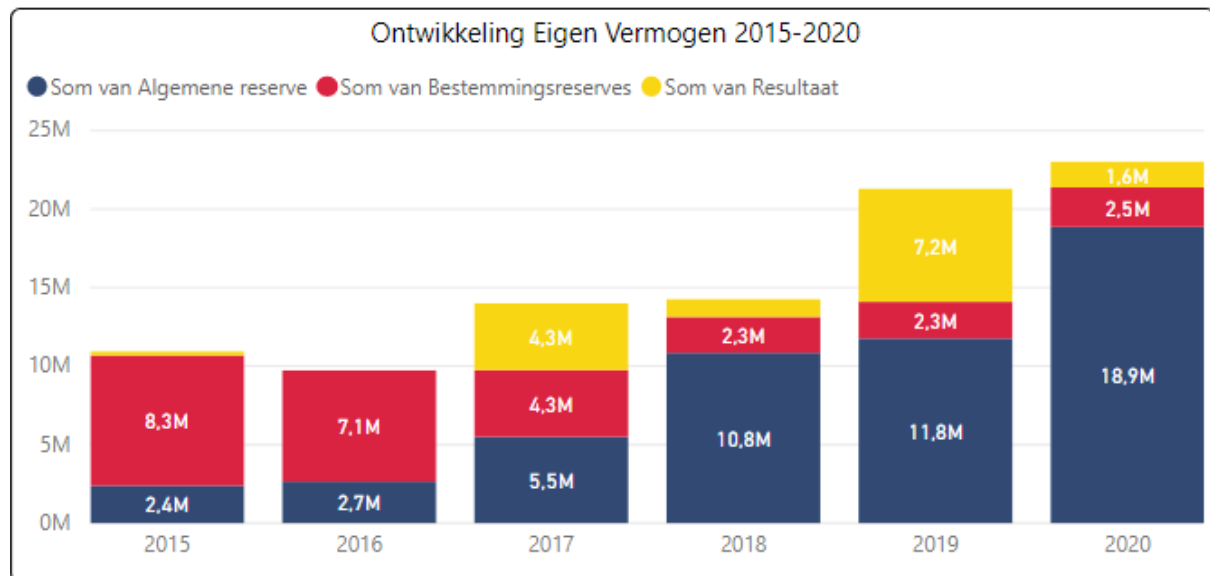
Fysieke structuur	2018	2019	2020
Oppervlakte gemeente in ha.	25.400	25.400	25.400
- Land en binnenwater	16.234	16.234	16.234
- Buitenwater	9.166	9.166	9.166
Woonruimten	10.886	10.983	11.112
Weglengte in beheer (in km)	129	131	133
Openbaar groen			
- Gras en overige beplanting (in ha.)	177	178	180
- Aantal bomen	9.350	9.350	9.109*

* Daling als gevolg van een correctie in het beheersysteem. In werkelijkheid is er een uitbreiding.

Sociale structuur	2018	2019	2020
Aantal inwoners (per 31 dec)	25.799	25.761	26.102
- 0 t/m 19 jaar	6.452	6.323	6.343
- 20 t/m 64 jaar	14.477	14.448	14.677
- 65 jaar en ouder	4.870	4.990	5.082
Aantal uitkeringen			
- Participatiewet (incl. BBZ)	297	271	*334
- I.O.A.W.	12	12	13
- I.O.A.Z.	3	5	3
Aantal leerlingen			
- Openbaar basisonderwijs	834	808	798
- Bijzonder basisonderwijs	1.627	1.638	1.614
- Speciaal basisonderwijs	45	42	49
- Speciaal Onderwijs	12	20	18
- Bijzonder voortgezet onderwijs	315	291	285

* Inclusief 55 TOZO

Financiële structuur	2018	2019	2020
Uitgaven (in euro's)	63.078.876	71.943.055	71.954.815
Waarvan:			
- Gewone uitgaven	56.479.817	61.053.123	67.470.543
- Uitgaven grondexploitatie	4.297.086	10.669.087	3.844.167
- Mutaties in reserves	2.301.973	220.845	640.105
Gewone uitgaven per inwoner	2.189	2.370	2.585
Boekwaarde vaste activa	55.798.059	55.547.507	63.595.182
- Per inwoner	2.163	2.156	2.436
Opbrengst onroerende-zaakbelasting	4.178.503	4.334.782	4.768.685
- Per inwoner	162	168	183
Algemene uitkering	35.743.089	38.380.120	41.471.721
- Per inwoner	1.385	1.490	1.589
Vaste schuld	58.430.111	61.572.848	53.989.886
- Per inwoner	2.265	2.390	2.068
Reserves	14.253.184	21.290.485	23.013.642
- Per inwoner	552	826	882

VERKORTE BALANS

Balans per 31 december (bedragen in duizenden euro's)

Activa	2020	2019
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa	1.469	1.606
Materiële vaste activa	49.759	41.072
Financiële activa	12.367	12.870
Totaal vaste activa	63.595	55.548
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden (bouwgrondexploitatie)	15.743	18.738
Vorderingen	17.426	21.312
Liquide middelen	396	436
Overlopende activa	521	636
Totaal vlottende activa	34.086	41.122
Totaal activa	97.681	96.670

Passiva	2020	2019
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen	23.014	21.291
Voorzieningen	10.949	8.342
Langlopende schulden	53.990	61.573
Totaal vaste passiva	87.953	91.206
<u>Vlottende passiva</u>		
Kortlopende schulden	2.757	2.419
Overlopende schulden	6.971	3.045
Totaal vlottende passiva	9.728	5.464
Totaal passiva	97.681	96.670

JAARVERSLAG 2020

Het jaarverslag bestaat uit de volgende onderdelen:

Programmaverantwoording

Paragrafen

Programmaverantwoording

De gemeente Tholen kent de volgende programma's:

---

0 Bestuur en ondersteuning

---

1 Veiligheid

---

2 Verkeer en Vervoer

---

3 Economie

---

4 Onderwijs

---

5 Sport, Cultuur en Recreatie

---

6 Sociaal Domein

---

7 Volksgezondheid en Milieu

---

8 VHROSV

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Overzicht Overhead

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Thema: 0.1 Bestuur

Doelstelling taakveld:

- De gemeente Tholen wil zelfstandig blijven. Dit kan alleen wanneer er in toenemende mate wordt samengewerkt met andere gemeenten / provincie;
- Er wordt steviger ingezet op verdere implementatie van burger- en overheidsparticipatie.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal volgers op Facebook	4.000	4.386
Aantal volgers op Twitter	2.300	2.218
Aantal volgers op Instagram	1.500	1.779
Reactietijd bij eenvoudige vragen via social media	<24 uur	<24 uur

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
<p>Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Het programma "Tholen Met de Tijd Mee" resulteert in een organisatiecultuur en -structuur die afgestemd is op de veranderende maatschappelijke context. De organisatie beschikt over voldoende uitvoeringskracht. Dit betekent dat alle huidige en toekomstige taken, al dan niet in samenwerking, uitgevoerd worden door competente medewerkers, waardoor de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening gewaarborgd blijven.</p>	<p>Het project Organisatievorm heeft geleid tot een eenvoudige structuur. Het sectorenmodel is afgeschaft en in plaats daarvan werken we met een directieteam en teamleiders. Er is een nieuwe organisatieverordening vastgesteld.</p> <p>De teams werken zelfstandig en worden gecoacht door de teamleider. De bevoegdheden zijn dichter bij de klant gelegd; het mandaatbesluit is daarop aangepast. De pilot met de teams zonder teamleider heeft belangrijke inzichten opgeleverd en loopt door.</p>
<p>Er wordt steviger ingezet op verdere implementatie van burger- en overheidsparticipatie.</p>	<p>Medio 2020 zijn er voor de energiebalans expertmeetings georganiseerd in de raadszaal, waarbij de Thoolse bevolking via Whatsapp en de lokale omroep vragen kon stellen en input kon leveren. De input is vervolgens verwerkt en meegenomen naar een volgende interactieve bijeenkomst. Participatie kreeg door Covid-19 hiermee een andere uitvoeringsvorm. De uitvoering en uitkomsten waren echter naar ieders volle tevredenheid.</p> <p>Verder is in verband met de coronacrisis uitgeweken naar vragenlijsten. Verschillende enquêtes zijn breed onder de Tholenaren uitgezet en hierop is goed gereageerd.</p>

	Voorbeelden van deze enquêtes zijn o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - de transitievisie warmte; - de burger- en ondernemerspeiling; - diverse kleinere trajecten, zoals bijvoorbeeld de herinrichting van de Bierensstraat te Sint-Annaland.
Invulling geven aan de communicatievisie 2018-2022 "In Contact".	Zie hiervoor.

Thema: 0.2 Burgerzaken

Doelstelling taakveld:

De dienstverlening van de gemeente is dichtbij, van goede kwaliteit en scherp geprijsd. De dienstverlening gebeurt waar mogelijk digitaal.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
% klanten dat binnen 5 minuten wordt geholpen	>95%	>95%
Digitale volwassenheid	90%	90%
Klanttevredenheid	>7,5	>7,5

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Uitbreiding van de producten en diensten die via het KCC (digitaal, telefonisch en fysiek) worden aangeboden, inclusief procesoptimalisatie.	In 2020 zijn de volgende processen geoptimaliseerd: sportzaalverhuur, subsidies, schuldhulpverlening. Daarnaast zijn er processen binnen iBurgerzaken geoptimaliseerd, dit is een continu proces.
Meer producten aanbieden via I-Burgerzaken om de digitale dienstverlening aan de burgers te verbeteren.	Nieuwe producten die zijn aangeboden via iBurgerzaken zijn: indienen toestemmingsformulieren ouders op afstand, koppeling JCC (kassasysteem).

Lasten en baten programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting-Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Vershil
0.1 Bestuur	1.450.768	0	1.450.768	1.452.670	0	1.452.670	-1.902
0.2 Burgerzaken	954.918	241.000	713.918	982.361	248.379	733.982	-20.064
Totaal	2.405.686	241.000	2.164.686	2.435.031	248.379	2.186.652	-21.966

Het negatieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 21.966. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
0.1 Bestuur	
• De salariskosten van de griffie zijn lager uitgevallen door het vertrek van de griffier.	28.000
• De accountantscontrole is in 2020 Europees aanbesteed. De aanbesteding heeft geleid tot een nieuwe accountant (Baker Tilly) vanaf 2020. De kosten zijn gestegen van € 50.000 naar € 65.000.	-15.000
• De kosten voor het nieuwe raadsinformatiesysteem (iBabs) zijn hoger uitgevallen.	-15.000
<i>Nadelig saldo</i>	-2.000
0.2 Burgerzaken	
• De salariskosten leiden tot een geringe overschrijding.	-8.000
• De ICT-kosten zijn hoger uitgevallen door enkele nieuwe applicaties.	-12.000
<i>Nadelig saldo</i>	-20.000
Totaal saldo programma Bestuur (nadelig)	-22.000

Programma 1 Veiligheid

Thema: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Doelstelling taakveld:

- Wij zetten in op goede afspraken en voorzieningen ten aanzien van de veiligheid op het water;
- Risicobeheersing, incidentbeheersing en incidentbestrijding conform door de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) vastgestelde plannen en financiële kaders;
- Adequaaf optreden in geval van (mini)crisis in het kader van calamiteiten in het fysieke en sociale domein.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Vinger aan de pols houden bij de waarborging van de veiligheid op het water.	Voor het Schelde-Rijnkanaal is al eerder voorzien in een hulpvaartuig met een ligplaats in de haven van Tholen. Op de Oosterschelde wordt momenteel hulp verleend met brandweerboot uit Stavenisse. AB VRZ heeft op 17 september 2020 besloten dat voor de Oosterschelde een nieuwe boot wordt aangekocht die wordt gestationeerd in de haven van Stavenisse. Deze boot is in aanbouw en wordt in de loop van 2021 verwacht.
Organiseren van interne bijscholing op basis van het sociaal calamiteitenplan en het OTOTEL-plan.	Door de coronacrisis zijn alle trainingen tot nader order uitgesteld. De aanpak van de coronacrisis is feitelijk ook een groot leermoment. De leermomenten die in deze crisis naar boven komen zullen in de (tussentijdse) evaluatie worden gebruikt om te kijken waar er nog extra op geschoold kan worden.
Deelname aan de jaarlijkse OTOTEL-oefening door het gemeentelijk beleidsteam.	Zie hiervoor.
Deelname aan de jaarlijkse GRIP-oefening door het gemeentelijk beleidsteam.	Zie hiervoor.
Monitoren van de beschikbaarheid crisisbeheersingsorganisatie via smartresponD.	Door de coronacrisis zijn de testen er begin 2020 bij ingeschoten. Er is per 1 september 2020 een nieuwe collega in dienst gekomen die dit nu maandelijks oppakt.
Op basis van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 jaarplannen vaststellen en uitvoeren.	Vaststelling jaarplan 2020 heeft door vertrek van een medewerker en door de coronacrisis niet plaatsgevonden. Aan de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan kon niet de gewenste invulling worden gegeven. De werkzaamheden m.b.t. het coronavirus hebben veel tijd en inzet gevraagd en vragen dat nog steeds.

Thema: 1.2 Openbare orde en veiligheid

Doelstelling taakveld:

- Integrale aanpak van overlast in de kernen;
- Integrale aanpak van ondermijningszaken;
- Ter behoud van een veilige en leefbare gemeente een breed besef van veiligheid creëren onder alle burgers van de gemeente Tholen.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Totaal aantal verwijzingen Halt per 10.000*	130	135
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0	0,31
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2	3,5
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1	0,17
Aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	3	5,4
% Thoolse burgers dat deelneemt aan Burgernet	9,5	8,8%

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Uitvoering geven aan de Wet aanpak woonoverlast.	Er is nog geen aanleiding geweest tot toepassing van deze wet.
Meer bekendheid geven aan het aanspreekpunt sociale problematiek.	Nog geen uitvoering aan gegeven. Per 1 januari 2021 is een nieuwe medewerker in dienst gekomen die hier uitvoering aan geeft.
Uitvoering geven aan het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.	Aan dit besluit is uitvoering aan gegeven.
Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 op basis van jaarplannen.	Aan de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan kon niet de gewenste invulling worden gegeven. De werkzaamheden m.b.t. het coronavirus hebben veel tijd en inzet gevraagd en vragen dat nog steeds.
Samen met samenleving, Rijk, provincies, andere gemeenten en waterschappen als één overheid werken aan de realisatie van concrete resultaten op het gebied van ondermijning.	Dit gebeurt structureel in het maandelijkse DIP. Ook wordt de samenwerking met onze partners steeds vaker en actiever opgezocht m.b.t. lokale casussen/signalen.
Meer integrale controles inzake ondermijning met focus op transport en campings, voorlichting aan ondernemers, gemeenteraad, medewerkers, uitvoering Damocles-beleid en BIBOB-beleid.s	I.v.m. corona zijn de integrale controles die voor 2020 gepland stonden verschoven naar 2021. Hetzelfde geldt voor een geplande workshop ondermijning voor de buitendienst. Wel heeft in september 2020 een workshop ondermijning voor het college plaatsgevonden. Het Damoclesbeleid is samen met de andere gemeenten uit het district Markiezen geactualiseerd. Er is in 5 gevallen toepassing gegeven aan het Damoclesbeleid.

Blijvend stimuleren van eigen verantwoordelijkheden en initiatieven van inwoners, waaronder de deelname aan Whatsapp- en buurtpreventiegroepen.	Met de buurtpreventiegroepen (1 in Sint-Maartensdijk en 1 in Tholen) worden contacten onderhouden. Deelname aan Whatsappgroepen zijn particuliere initiatieven die we indien nodig stimuleren.
Borgen van risicocommunicatie via www.watdoeje.nl.	Omdat watdoeje.nl niet meer werd bijgehouden en niet effectief bleek is daar afscheid van genomen. Wat betreft de risicocommunicatie wordt onder andere gebruik gemaakt van www.zeelandveilig.nl. Via die site is in het afgelopen jaar met name heel veel gecommuniceerd over het coronavirus. Ook communiceren we via onze eigen website, social media en flyers.
Vormgeven van de 3-jarige pilot BOA-toezicht.	Vanaf 1 januari 2020 wordt voor de duur van de pilot per jaar 580 uur BOA-capaciteit ingekocht van de Boa-pool Brabantse Wal en Tholen. De juridische basis voor deze samenwerking is de bestuurlijk vastgestelde DVO Brabantse Wal en Tholen. Met de start van de pilot is het volledige proces van overlast meldingen gedigitaliseerd en kan op elk gewenst tijdstip via de website van de gemeente Tholen een overlast melding worden gedaan. Deze meldingen worden vervolgens geheel digitaal door de BOA's afgehandeld.

Lasten en baten programma 1 Veiligheid

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting- Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
1.1 C&B	2.019.039	3.000	2.016.039	2.015.926	3.000	2.012.926	3.113
1.2 OOV	488.205	0	488.205	472.906	0	472.906	15.299
Totaal	2.507.244	3.000	2.504.244	2.488.832	3.000	2.485.832	18.412

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 18.412. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	
<ul style="list-style-type: none"> De opleidingskosten zijn door de coronacrisis iets lager uitgevallen. 	3.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>3.000</i>
1.2 Openbare orde en veiligheid	
<ul style="list-style-type: none"> Aan de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan kon door de coronacrisis niet de gewenste invulling worden gegeven. Het uitvoeringsbudget is hierdoor niet volledig besteed. 	15.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>15.000</i>
Totaal saldo programma Veiligheid (voordelig)	18.000

Programma 2 Verkeer en vervoer

Thema: 2.1 Verkeer, wegen en water

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Totale lengte wegen in beheer (in km)	129	131	133
Lengte wegen (in km) niet duurzaam ingericht	46	46	46
Totaal aantal borden	4.350	4.231	4.375
Waarvan verkeersborden en onderborden	2.775	2.697	2.907
Totaal verhard oppervlak onkruidbestrijding (m2)	1.046.868	1.063.750	1.087.485

Doelstelling taakveld:

- De verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en de onderhoudstoestand van de verharding binnen de bebouwde kommen op huidige niveau handhaven en zo nodig/mogelijk verbeteren;
- De verkeersdeelnemers bewust maken van de gedragsregels en risico's.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
% wegen in onderhoudsniveau C	<5	5
% wegen met achterstallig onderhoud (niveau D)	<1	3,5

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Integrale beleidsvorming openbare ruimte	De integrale missie en visie op de openbare ruimte is vanwege andere burgerpeilingen en de beperkingen in verband met de coronacrisis doorgeschoven naar 2021.
Inspectie wegen / markering en groen.	Inspecties wegen en groen uitgevoerd.
Opstellen module schouwen van openbare ruimte (o.b.v. beeldkwaliteit).	Beheerpakket OBSURV gevuld met markeringen.
Opstellen kwaliteitshandboek openbare ruimte.	Oriënterend gesprek met SWECO over module schouwen van openbare ruimte middels OBSURV.
Regulier onderhoud en rehabilitatie o.b.v. inspectie 2018 wegen (kwaliteitsniveau B).	Groot onderhoud wegen volgens resultaten inspectie 2018 uitgevoerd en in opdracht gegeven voor voorbereiding.
Uitvoeren van gecombineerde maatregelen en herinrichtingen.	Gecombineerde maatregelen/herinrichtingen: zoals Paasdijkweg, Contr' Escarpe en Dalemsestraat.
Betrekken inwoners bij voorbereiding plannen.	Bewoners betrokken bij voorbereiding plannen: zoals Bierenstraat en Regentessestraat.
Planvorming en uitvoering werkzaamheden met betrekking tot robuuste oplossingen voor het doorgaand verkeer door Oud-Vossemeer, de ontsluiting van bedrijventerrein Welgelegen en de ontsluiting van de kern Tholen.	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorming voor ontsluiting van bedrijventerrein Welgelegen en kern Tholen;

	<ul style="list-style-type: none"> Planvorming rondweg Oud-Vossemeer ligt volledig bij de provincie Zeeland. De provincie heeft in het najaar van 2020 een projectleider aangesteld.
Inventarisatie knelpunten in kader van VN-verdrag betreffende de rechten van personen van personen met een handicap.	Enquête opgesteld voor inventarisatie knelpunten in het kader van VN-verdrag betreffende de rechten van personen met een handicap.
Verkeersveiligheidsscan scholen uitvoeren.	Verkeersveiligheidsscan van scholen heeft niet plaatsgevonden ivm corona. Dit wordt meegenomen in het uitvoeringsplan van het Mobiliteitsplan Tholen 2021-2030.

Thema: 2.2 Parkeren

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Vergunningen parkeren vrachtwagens	39	22	22
Vergunningen grote voertuigen	23	32	29

Thema: 2.3 Recreatieve havens

Doelstelling taakveld:

De haven is toegankelijk en veilig voor recreanten van binnen en buiten de gemeente.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:

Vervolg uitvoering onderzoek naar aanbesteding exploitatie haven Stavenisse.

Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:

Raad heeft op 12 maart 2020 ingestemd met continuering van de huidige werkwijze (uitvoering van diverse werkzaamheden door SWS op basis van mandaat) mbt de exploitatie van de haven.

Thema: 2.4 Economische havens en waterwegen

Doelstelling taakveld:

- Aanbieden ligplaatsen voor thuisliggers binnenvaart;
- Goede bereikbaarheid t.b.v. bedrijfsmatige activiteiten in en rond de havens;
- Exploitatietekort op havens beperken.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:

Mogelijkheden onderzoeken voor aanbieden ligplaatsen voor thuisliggers binnenvaart.

Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:

In overleg met BLN-Schuttevaer en in afstemming met andere havengebruikers blijven de ligplaatsen voor thuisliggers in Sint Annaland en Sint Philipsland gehandhaafd.

Goede bereikbaarheid t.b.v. bedrijfsmatige activiteiten in en rond de havens.

Aan enkele ondernemers zijn parkeerplaatsen verhuurd.

Exploitatietekort op de havens beperken.	Er is meer water in erfpacht uitgegeven, waardoor de inkomsten verhoogd zijn.
Nog niet verhuurd water zoveel mogelijk verminderen.	Er is in Sint-Annaland circa 2.000 m ² nieuw water in erfpacht uitgegeven.
Uniformiteit brengen in (afgesloten) overeenkomsten.	Er zijn twee (geüniformeerde) erfpacht-overeenkomsten afgesloten voor de haven Sint Annaland.

Lasten en baten programma 2 Verkeer en vervoer

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting-Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Vershil
2.1 Verkeer, wegen	3.571.505	164.000	3.407.505	3.697.835	381.885	3.315.949	91.556
2.2 Parkeren	17.958	0	17.958	17.820	0	17.820	138
2.3 Recr. havens	143.651	96.302	47.349	144.962	90.321	54.641	-7.292
2.4 Econ. havens	261.951	186.807	75.144	246.040	195.235	50.805	24.339
Totaal	3.995.065	447.109	3.547.956	4.106.656	667.442	3.439.214	108.742

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 108.742. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
2.1 Verkeer, wegen en water	
• Door meer werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn de lasten voor herstel van straatwerk voor derden hoger uitgevallen.	-126.000
• De vergoeding van derden voor deze werkzaamheden is hierdoor ook hoger uitgevallen.	123.000
• Ook de legesopbrengsten voor het afgeven van vergunningen op basis van de algemene verordening ondergrondse infrastructuur laten door de toegenomen werkzaamheden een voordeel zien.	43.000
• Als gevolg van het achterblijven van investeringen (m.n. civieltechnische kunstwerken) zijn de afschrijvingslasten lager uitgevallen.	63.000
• Door externe ondersteuning bij het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan is een nadeel ontstaan.	-11.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>92.000</i>
2.2 Parkeren	
• Gezien de hoogte van het bedrag behoeft dit geen nadere toelichting.	0
<i>Saldo</i>	<i>0</i>
2.3 Recreatieve havens	
• Door een geringere belangstelling voor vaste ligplaatsen is een exploitatietekort op de jachthaven Stavenisse ontstaan.	-7.000
<i>Nadelig saldo</i>	<i>-7.000</i>

Taakveld	Mutatie
2.4 Economische havens en waterwegen	
<ul style="list-style-type: none"> • De onderhouds- en afschrijvingslasten van de havens zijn lager uitgevallen. 	15.000
<ul style="list-style-type: none"> • De huuropbrengsten zijn, met name in de haven van Sint-Annaland, iets gestegen. Er is in Sint Annaland circa 2.000 m² nieuw water in erfpacht uitgegeven. 	9.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>24.000</i>
Totaal saldo programma Verkeer en vervoer (voordelig)	109.000

Programma 3 Economie

Thema: 3.1 Economische ontwikkeling

Doelstelling taakveld:

Versterking bestaande economische structuur en aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Funciemenging (%)*	46%	46,3%
Vestiging (van bedrijven) per 1.000 inw. van 15 t/m 64 jaar*	140	166,9

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Verbeteren van het ondernemingsklimaat door enerzijds het bevorderen van fysieke maatregelen, zoals het ontwikkelen van bedrijventerreinen en anderzijds door het faciliteren van het bedrijfsleven.	Het faciliteren van het bedrijfsleven vond door Covid-19 in 2020 op een heel andere manier plaats. Naast het faciliteren van groei van branches die geen last hebben van Corona, waren we ook geroepen om onze rol in de uitvoering van de opeenvolgende steunpakketten op te pakken om zo bedrijven en banen te behouden.

Thema: 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Doelstelling taakveld:

Het scheppen van fysieke condities voor alle gewenste vormen van bedrijvigheid.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Concurrerend grondprijnsbeleid voor bedrijven vaststellen.	In de raad van december 2020 heeft weer de jaarlijkse herijking / vaststelling plaatsgevonden.
Alle bestaande grondexploitaties van bedrijventerreinen actualiseren en ter vaststelling aan uw raad voorleggen.	Alle grondexploitaties zijn door de raad vastgesteld.
Onderzoeken / voorbereiden van aanvullende goede infrastructuur.	Aankoop gronden zijn gerealiseerd. Met concrete uitwerking 3 ^e ontsluiting is gestart.
Onderzoeken of aankoop gronden rondom bedrijventerrein Welgelegen mogelijk is.	Zie vorige punt.
Onderzoek / aankoop gronden en ruimtelijke procedure t.b.v. bedrijventerrein Sint Philipsland.	Aankoop grond voor uitbreiding is gerealiseerd. Planvorming ruimtelijke procedure dient in 2021 afgerond te worden.

Thema: 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Doelstelling taakveld:

Het faciliteren van bedrijven en ondernemers en verbeteren ondernemersklimaat.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Werkgelegenheid bij nieuwe bedrijven	20	32
Verkoop bedrijfsgrond Welgelegen	2	2,3

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Acquisitie verder vorm geven door Tholen steeds meer ook online kenbaar te maken bij nieuwe bedrijven.	Op eilandtholen.nl is met behulp van de Zeeuwse vacaturebank een platform gebouwd om alle Thoolse vacatures zoveel mogelijk bij elkaar te krijgen. In 2021 zal nog meer informatie op dit medium geplaatst gaan worden mede met het oog op de ontwikkeling van Welgelegen IV.
Faciliteren bestaande bedrijven.	Doorlopend zijn bedrijven met allerlei vragen geholpen.
Uitvoering geven aan het "Plan van aanpak detailhandel".	Door de coronacrisis heeft de middenstand een heftig jaar achter de rug (meerdere lockdowns en een verplichte sluitingsperiode van de niet-essentiële winkels). De omzet bij met name levensmiddelenwinkels is heel goed geweest. Ook is sprake van sterke toename van e-commerce. Een uitgebreide evaluatie staat voor najaar 2021 op het programma.
Uitvoering geven aan het "Aktieplan binnenstad Tholen".	Het plan is door raad vastgesteld. In Q4 is samen met de werkgroepen gestart met de uitvoering van laaghangend fruit. Bijvoorbeeld infoboekje over vestingstad, beeldmerk/spandoek, bloembakken etc. Ook is een POP-subsidie aangevraagd. Voor 2021 en 2022 staan de complexere zaken op het programma.
Het onderhouden van contacten met bedrijven, o.a. door bezoeken.	Door de gevolgen van Covid 19 hebben minder fysieke bezoeken plaatsgevonden. Wel zijn daar de online ontmoetingen voor in de plaats gekomen. Totaal hebben nog 30 bedrijfsbezoeken plaatsgevonden.
Het organiseren van bijeenkomsten (o.a. ondernemersavond en duurzaamheidsbijeenkomsten).	Door Covid 19 konden genoemde bijeenkomsten dit jaar niet gehouden worden.

Thema: 3.4 Economische promotie

Doelstelling taakveld:

Tholen op de kaart zetten op het gebied van wonen, werken en recreëren.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Samen met andere partijen (o.a. Invest in Zeeland) inzetten op acquisitie van bedrijven.	Acquisitie heeft in de eerste maanden van Corona op een laag pitje gestaan, omdat bedrijven daar toen niet mee bezig waren. Dit veranderde in het verloop van het jaar. Diverse verkopen die in de pijplijn zaten werden afgewikkeld, zodat begrote oppervlakte en fte's toch gehaald werden. Totaal is 2,2 ha. uitgegeven. In het laatste kwartaal was er weer een toename van de vraag naar kavels.
Uitvoeren Beleidsplan Toerisme & Recreatie Tholen 2019-2022.	Er zijn fietsvoorzieningen en zgn. stroomgatstenen geplaatst, 2 innovatievouchers verstrekt aan ondernemers verblijfsrecreatie en een plan opgesteld voor de verdronken stad Reimerswaal. Voor onderdelen uit het plan verdronken stad is subsidie aangevraagd. Uitvoering beleidsplan loopt op schema.
Samen met Stichting Tholen Beter Bekend de Bestuursopdracht Acquisitie voortzetten (wonen, werken en recreëren).	De accenten zijn aangepast aan de omstandigheden. Minder ingezet op woningbouwkavels, want de verkoop van kavels explodeerde, zodat er nimmer zoveel kavels in een jaar werden verkocht en de voorraad sterk verminderde. De promotie kon vervolgens afgeschaald worden. Er is ook tijdelijk minder ingezet op vacatures want die verdampen op een gegeven moment, maar zijn nu toch weer aan het terugkomen, dus kregen in Q3 en Q4 weer de nodige aandacht. In de zomer is de recreatie en horeca gepromoot. Verder is het lokaal kopen en bijv. maaltijden bestellen bij de middenstand, horeca en bij de streekwinkels gepromoot.

Lasten en baten programma 3 Economie

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting- Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Vershil
3.2 Fys. Bedrijfsinfrastructuur	6.029.068	6.006.068	23.000	2.083.518	1.892.494	191.024	-168.024
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	114.725	0	114.725	120.603	0	120.603	-5.878
3.4 Economische promotie	296.122	326.000	-29.878	293.671	393.098	-99.428	69.550
Totaal	6.439.915	6.332.068	107.847	2.497.792	2.285.592	212.200	-104.353

Het negatieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 104.353. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van de voorgeschreven POC-methode is op het bedrijventerreincomplex Sint-Annaland dit jaar een tussentijdse winstneming gerealiseerd van € 28.000. Op de bedrijventerreincomplexen Tholen, Sint-Maartensdijk en Stavenisse is de tussentijdse winstneming van vorig jaar teruggedraaid (€ 197.000). 	-169.000
<i>Nadelig saldo</i>	-169.000
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	
<ul style="list-style-type: none"> Het negatieve resultaat binnen dit taakveld wordt veroorzaakt door de afrekening over 2019 van Stichting Tholen Beter Bekend. 	-5.000
<i>Nadelig saldo</i>	-5.000
3.4 Economische promotie	
<ul style="list-style-type: none"> Een deel van het positieve resultaat binnen dit taakveld wordt veroorzaakt door de nog niet uitgevoerde werkzaamheden in het kader van het toeristisch recreatief ontwikkelingsplan. Het budget wordt doorgeschoven naar 2021.* Het onderhoud aan de dijken en strandjes (recreatie) heeft als gevolg van de mooie zomermaanden geleid tot hogere lasten. De opbrengsten uit toeristen- en forensenbelasting is hoger dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. De tussentijdse verlaging van de geraamde baten met € 65.000 als gevolg van de coronacrisis was achteraf gezien niet noodzakelijk. 	16.000
	-11.000
	64.000
<i>Voordelig saldo</i>	69.000
Totaal saldo programma Economie (nadelig)	-105.000
<i>* geen invloed op rekeningsaldo</i>	

Programma 4 Onderwijs

Thema: 4.1 Openbaar basisonderwijs

Doelstelling taakveld:

- Het waarborgen van de continuïteit van openbaar onderwijs binnen een straal van 10 kilometer;
- Het openbaar onderwijs op Tholen is van goede kwaliteit en is duurzaam (financieel) gezond georganiseerd.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal kernen met school voor openbaar basisonderwijs	8	8

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Periodiek bestuurlijk overleg met OcTHo, waarbij de visie op de continuïteit en bereikbaarheid van het openbaar onderwijs doorlopende bespreekpunten zijn;	Periodieke overleggen zijn gevoerd. In het kader van continuïteit is gesproken over fusieplannen van Ocho met Obase. Deze fusieplannen zijn inmiddels beëindigd. Men orienteert zich nu op de toekomst
Het doorvertalen van de uitkomsten van het periodiek overleg in concrete maatregelen, passend bij wederzijdse verantwoordelijkheden.	Dit continue proces vindt zijn weerslag in de afspraken bij diverse nieuwbouw/ renovatie en realisatie uitwerkingen binnen het IHP.

Thema: 4.2 Onderwijshuisvesting

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Aantal scholen voortgezet onderwijs	1	1	1
Aantal scholen openbaar basisonderwijs	8	8	8
Aantal scholen bijzonder basisonderwijs	12	12	12
Aantal scholen speciaal basisonderwijs	1	1	1

Doelstelling taakveld:

In samenwerking met de onderwijsinstellingen voorzien in een adequate en zo goed mogelijk op de behoefte afgestemde huisvesting voor alle scholen van alle richtingen.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Het versterken van functies (w.o. onderwijshuisvesting, kinderopvang, bibliotheek, Taalhuis, dorpshuizen, gemeenschapscentra) binnen een kern.	Waar in de kern scholenbouw aan de orde was zijn raakvlakken onderzocht met bibliotheek, peuteropvang, maatschappelijke diensten (oa ggf). om een mogelijke combinatie onder 1 dak te realiseren dan wel binnen onderwijshuisvesting faciliterend op te treden.

De combinatie van functies vertalen in multifunctionele gebouwen.	Dit heeft geresulteerd in de opname in de nieuwbouwplannen in Sint-Maartensdijk, Tholen en Poortvliet.
Maatwerk toepassen per kern.	Dit is en wordt in genoemde plannen opgenomen.
Vorbereiding nieuwbouw De Rieburch en Juliana van Stolbergschool te Sint-Maartensdijk onder 1 dak..	De voorbereidingen zijn opgepakt en een aantal eerste schetsontwerpen met eerste concept PVE zijn gerealiseerd.
Vorbereiding nieuwe huisvesting Obs De Eevliet en de Jenaplanschool (mogelijk) als onderdeel van een multifunctionele accommodatie in Poortvliet.	De voorbereidende gesprekken hebben plaatsgevonden. Een eerste planstudie alsmede eerste schetsontwerp zijn gerealiseerd.
Uitwerken Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).	Nadere gesprekken hebben plaatsgevonden in 2020. Een en ander is echter vertraagd als gevolg van de Coronacrisis. In 2021 wordt dit verder afgerond.
Toepassing van de BENG-norm (Bijna Energie Neutraal) per 2021 bij nieuwbouw.	Binnen de uitgangspunten van het IHP is de BENG norm opgenomen voor alle nieuwbouw.
Het starten van de (ver)nieuwbouw van het voormalig Westerpoot tot Brede School Tholen.	De start heeft plaatsgevonden en de werkzaamheden worden afgerond in 2021.

Thema: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Aantal leerlingen met aangepast leerlingenvervoer	154	146	135
Aantal leerlingen met openbaar leerlingenvervoer	41	37	33
Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs	834	808	798
Aantal leerlingen bijzonder basisonderwijs	1.627	1.638	1.614
Aantal leerlingen speciaal onderwijs	45	42	49
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs Calvin College	315	291	285
Aantal leerlingen speciaal onderwijs	12	20	18

Doelstelling taakveld:

- De gemeente wil met het lokale onderwijs- en jeugdbeleid voorwaarden scheppen waardoor kinderen en jongeren die competenties kunnen verwerven die zij nodig hebben om zich te ontwikkelen tot zelfredzame, actieve en democratische burgers die succesvol kunnen deelnemen aan de samenleving;
- Ontschotting gelden lokale educatieve agenda (LEA), onderwijsachterstandenbeleid en jeugdzorg t.b.v. samenwerking en preventie. In overleg met onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties, samenwerkingsverband PO Kind op 1 en Berséba verstevigen aansluiting onderwijs-zorg.
- Zorgen voor voldoende aanbod Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), aansluitend op het basisonderwijs;
- Stimuleren en faciliteren van zelfstandige onderwijsdeelname.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Omvang absoluut verzuim per 1.000 leerlingen*	<0,5	0,5
Omvang relatief verzuim per 1.000 leerlingen**	<40	55
Vroegtijdig schoolverlaters (vsv-ers) (%)**	<1	1,3%
Bereik (%) doelgroeppeuters VVE	90%	90%

* Gegevens 2017

** Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Zorgen voor voldoende aanbod van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).	Een VVE aanbod gerealiseerd in 8 kernen in de gemeente en met ingang van 1 augustus 2020 een VVE aanbod van 16 uur gerealiseerd bij locaties peuteropvang.
Versterken aansluiting tussen onderwijs en zorg, ook in de voorschoolse periode.	De aansluiting onderwijs en zorg is versterkt door i.s.m. jeugdzorg en swv PO Berséba en Kind op 1 een peuterconsulent in te zetten, die extra ondersteuning biedt aan ouders en pedagogisch medewerkers in de voorscholen en het basisonderwijs.
Verankeren en waar mogelijk verbreden ondersteuningsaanbod bij onderwijsachterstanden.	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe afspraken gemaakt met jeugdverpleegkundigen GGD over werkwijze indicatiestelling VVE en toeleiding peuteropvang; • Inventarisatie huidig taalaanbod en verkenning nieuwe activiteiten bij voorscholen en basisonderwijs.
Versterken evaluatie- en overlegstructuur, inclusief monitoring.	<ul style="list-style-type: none"> • In overleg met onderwijs, kinderopvang en jeugdverpleegkundigen een samenwerkingsovereenkomst VVE vastgesteld; • Vergaderstructuur stuurgroep LEA, VVE-overleg en kernoverleggen VVE geëvalueerd; • Jaarlijkse monitor bereik voorscholen opgesteld.
Stimuleren en faciliteren van zelfstandige onderwijsdeelname.	Het loket leerlingenvervoer overlegt met onderwijsinstellingen en ouders teneinde een grotere mate van zelfstandigheid in het vervoer van leerlingen naar school mogelijk te maken.
Uitvoeren Leerplichtwet.	Dit is uitgevoerd door GR Regionaal Bureau Leerlingzaken Oosterschelderegio.

Lasten en baten programma 4 Onderwijs

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting- Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Vershil
4.2 Onderwijshuisvesting	1.275.906	36.500	1.239.406	597.644	32.476	565.168	674.238
4.3 Onderwijsbeleid	1.757.687	644.400	1.113.287	1.635.215	662.690	972.525	140.762
Totaal	3.033.593	680.900	2.352.693	2.232.859	695.166	1.537.693	815.000

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 815.000. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
4.2 Onderwijshuisvesting <ul style="list-style-type: none"> Er is een voordeel ontstaan op de afschrijvingslasten van de Brede school Tholen. Er is in voorgaande jaren reeds € 445.000 afgeschreven op het gebouw (cumulatieve afschrijving). Volgens het BBV mag afschrijving echter pas plaatsvinden als het hele complex in gebruik genomen is (2021). E.e.a is in 2020 gecorrigeerd. De geraamde afschrijving voor 2020 bedroeg € 230.000. 	675.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>675.000</i>
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken <ul style="list-style-type: none"> De lasten voor uitvoering van het leerlingenvervoer (SWVO) zijn lager uitgevallen. De bijdrage wordt bepaald op basis van de (gewijzigde) begroting van GR SWVO (€ 604.000). In de gemeentelijke begroting was een bijdrage voor 2020 geraamd van € 651.000. Het vervoer was door de coronacrisis sterk aan verandering onderhevig. Dit heeft een juiste raming voor GR SWVO bemoeilijkt. Anders dan bij het Wmo-vervoer is het leerlingenvervoer na heropening van de scholen weer volledig opgestart. Ook bij de inkoop van kindplaatsen peuterspeelzalen is een voordeel ontstaan. De lasten zijn lager door minder plaatsingen van reguliere peuters. Het budget voor het gymvervoer naar Anna-Jacobapolder is door de coronacrisis maar voor een deel besteed. De huurinkomsten van de peuterspeelzalen zijn hoger uitgevallen. De raming was aan de lage kant, aangezien de realisatie (€ 48.000) in overeenstemming is met voorgaand jaar. Het budget voor controle, aankoop en vervanging van materiaal gymnastieklokalen is niet volledig besteed (voordeel: € 12.000). Verder vallen de baten hoger uit (specifieke uitkering: € 9.000 hoger). 	50.000
	50.000
	9.000
	10.000
	21.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>140.000</i>
Totaal saldo programma Onderwijs (voordelig)	815.000

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Thema: 5.1 Sportbeleid en activering

Doelstelling taakveld:

Er is een passend, aantrekkelijk aanbod van sport(accommodaties) en een bloeiend en gevarieerd verenigingsleven als voorwaarde en middel om te sporten, gezondheid te bevorderen, een zinvolle vrijetijdsbesteding te bieden en om participatie te vergroten.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Niet sporters (%)	<59	58,2%*
% 19+ers dat voldoet aan norm Gezond Bewegen	>61	60,7%*

* Gegevens 2016

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Inzet van buurtsportcoaches om sportbeoefening te bevorderen	<p><i>Projecten jeugd en jongeren:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gymlessen, basisonderwijs: 720 leerlingen - Calvijn College: pauzesport: 648 deelnemers - Sportplezier: 845 deelnemers - Jij Op Tholen, sport en cultuur boekje: 416 deeln. - Summergames: 501 deelnemers - Wekelijkse zaalvoetbal Tholen: 315 deelnemers - Zaalvoetbal St.Maartensdijk: 132 deelnemers - CoderDojo: 33 deelnemers - Begel. doelgroepers beweegaanbod: 12 deeln. - Activiteiten Stadszicht II: 35 deelnemers - Zaalvoetbaltoernooi: 116 deelnemers - Spelletjesdagen: 80 deelnemers - Lasergamen: 184 deelnemers - Anna-fun: 22 deelnemers - Zo Kinderopvang kennismakingsact: 129 deeln. - Beachvolleybal: 48 deelnemers - Levende bordspellen: 53 deelnemers <p><i>Projecten 55-plussers:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elke Trap Telt Sint Philipsland (sportdorp) - Elke Stap Telt Poortvliet - Fietsgroep Sint-Annaland: 48 deelnemers - Jeu-de-boules Sint-Annaland: 224 deelnemers - Spelletjesdagen: 80 deelnemers <p><i>Nationale sportweek: 199 deelnemers</i></p>

	<p><i>Projecten Aangepast sporten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sportloket met 5 gemeenten - Landelijk Uniek Sporten <p><i>Project Sportdorp Sint Philipsland:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kidsmiddagen tennis: 26 deelnemers - Ouder-kind tennis: 30 deelnemers - Tennisclinic: 11 deelnemers - Wandeltocht: 150 deelnemers <p>Structureel nieuw beweegaanbod Project Sportdorp Sint Philipsland: 12 nieuwe groepen in afgelopen jaren / 5 jaarlijkse evenementen. Aanleg en opening Jeu-de-boules baan en 2 groepen die wekelijks spelen</p>
Het faciliteren, ondersteunen, stimuleren, huisvesten en/of subsidiëren van sport- en cultuurprojecten.	Dit is vorm gegeven door beschikbaarstelling van overdekte sportaccommodaties en sport- en cultuursubsidies.
Inzet sport als preventie voor jeugdzorg inclusief de beloning van verenigingen voor maatschappelijke inzet.	<p>Dit onderwerp maakt onderdeel uit van het werk/jaarplan van de buurtsportcoaches.</p> <p>Als één van de preventieve maatregelen laten we de buurtsportcoaches een prominente rol spelen in het Sociaal Domein. Dit met als inzet om o.a. doelgroepen niet in de zorgstructuur terecht te laten komen, maar instroming te verzorgen richting verenigingen.</p> <p>Gaandeweg het traject worden de beloningsmogelijkheden voor de verenigingen bekeken.</p>

Thema: 5.2 Sportaccommodaties

Doelstelling taakveld:

Het bieden van bij de gemeente Tholen passende accommodaties voor sportbeoefening en lichamelijke oefening. Waar mogelijk zijn de verenigingen verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Faciliteren en ondersteunen verenigingen bij exploitatie en onderhoud van de overgedragen accommodaties.	Er is, zowel op technisch als fiscaal en juridisch gebied, ondersteuning verstrekt.
Uitvoering geven aan het besluit ten aanzien van het zwembad in Sint-Maartensdijk.	De projectgroep, met daarin onder andere vertegenwoordigers vanuit de samenleving, heeft onderzoeken gedaan, voorlopig ontwerp gemaakt en programma van eisen opgesteld om in 2021 te starten met de aanbesteding.

Thema: 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en - participatie

Doelstelling taakveld:

Het realiseren van een adequaat cultureel voorzieningen- en activiteitsniveau gericht op het stimuleren van een brede cultuurparticipatie en de ontwikkeling van een aantrekkelijke gemeente.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal basisscholen dat muziekonderwijs aanbiedt	22	21
Aantal scholen dat meedoet aan cultuurmenu's	14	12

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Facilitering van het Cultuurplein Tholen.	Het CPT heeft het gemeentebestuur geadviseerd over het financieel ondersteunen van initiatieven op het gebied van podiumkunsten, beeldende kunst, cultuurhistorie.
Financiering Centrum Kunst en Cultuureducatie t.b.v. cultuureducatie in primair onderwijs.	Het programma van het Centrum voor Kunst en Cultuureducatie is aan alle scholen in de gemeente Tholen aangeboden en kent een brede afname.
Bevorderen van muziekonderwijs binnen het primaire onderwijs met behulp van de Zeeuwse Muziekschool en muziekverenigingen in Tholen.	Muziekonderwijs en muziekprogramma's zijn binnen het primaire onderwijs aangeboden en uitgevoerd door zowel de Zeeuwse Muziekschool als lokale muziekverenigingen.
Cultuur inzetten als preventie voor jeugdzorg.	Hierover is verkennend overleg gevoerd met een vertegenwoordiging vanuit de cultuurwereld en qua activiteiten ter hand genomen door de buurt- en sportcoaches c.q. jongerenwerkers.

Thema: 5.4 Musea

Doelstelling taakveld:

De gemeente Tholen hecht belang aan de brede maatschappelijke functie die musea hebben voor zowel de eigen inwoners als bezoekers. Het gaat hierbij primair om de historische, culturele en educatieve betekenis.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Ondersteunen van activiteiten van personen en instellingen op het gebied van (cultuur)historie en kunsten.	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële ondersteuning ter compensatie van coronaschade aan o.a. het Streekmuseum; • Facilitering en financiering van activiteiten voor zover mogelijk binnen de beperkingen a.g.v. coronacrisis.

Thema: 5.5 Cultureel erfgoed

Doelstelling taakveld:

Het ontwikkelen, behouden en uitdragen van het culturele erfgoed van de gemeente Tholen en het toegankelijk maken voor Tholenaren en overige bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen:	Wat hebben we daarvoor gedaan
<p>Met de aangevraagde subsidie kerkenvisie stellen we een nota erfgoedbeleid op (met als onderdeel een kerkenvisie). Door het traject kerkenvisie en erfgoednota te koppelen wordt het mogelijk breder erfgoedbeleid voor te bereiden voor zowel immaterieel als materieel erfgoed.</p>	<p><u>Erfgoedvisie</u></p> <p>Er is een bijeenkomst georganiseerd voor eigenaars van rijksmonumenten waar in gewoond wordt. Verder zijn twee online-bijeenkomsten georganiseerd met lokale en regionale erfgoedorganisaties, dorpsafels en ondernemersverenigingen. Verder is de actie 'wat is uw erfgoedwens' uitgezet, waar met een antwoordkaart de inwoners van Tholen zijn bevestigd over hun (voornaamste) erfgoedwens. Hierop zijn ongeveer 100 reacties ontvangen. De informatie uit de bijeenkomsten en de erfgoedwens actie worden gebundeld en zullen in februari aan de raad worden voorgelegd. Op basis van de ambities van de raad zal een voorstel worden uitgewerkt voor de uitvoeringsagenda en de toewijzing en toepassing van het actiegerichte uitvoeringsbudget.</p> <p><u>Kerkenvisie</u></p> <p>De interviews met de kerkbesturen die wilden deelnemen aan de kerkenvisie zijn afgerond. Dit was een intensief traject met prettige en open gesprekken tussen overheid en kerkelijke gemeenten. De volgende stap in het traject is een bijeenkomst met alle kerkbesturen. Deze is tot nu toe niet doorgedaan, vanwege de beperkingen die gelden om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Het wordt wenselijk gevonden om – vanwege de grootte van de groep – deze bijeenkomst niet digitaal plaats te laten vinden. Mochten de maatregelen (te lang) voortduren dan kan dit worden herzien. Er is – vanwege de inpassing in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en met het oog op de beschikbare capaciteit – ook voorrang gegeven aan de erfgoedvisie.</p>

Kwaliteit erfgoed behouden door het verlenen van subsidie voor het onderhoud van particuliere molens en kerken op basis van de gemeentelijke subsidieverordening.	Er zijn twee subsidies verleend voor het onderhoud van molens en kerken, te weten: Molen De Jager, onderhoudsperiode 2019-2025: € 9.000 in 6 tranches van €1.500; HHG SMD, onderhoud kerk periode 2019-2025: € 10.000 in 6 tranches van €1.702.
Het bereikbaar maken van erfgoed door cultuurhistorische gebouwen te ontsluiten door bijvoorbeeld Open Monumentendag.	De Open Monumentendag is dit jaar, vanwege COVID-19, niet doorgegaan. In de Erfgoedvisie (en wellicht de daaruit volgende uitvoeringsagenda) zal aandacht gegeven worden aan de openstelling van cultuurhistorische gebouwen.
Het bevorderen van onderzoek dat bijdraagt aan het behoud/de kwaliteit van erfgoed.	Bij de verschillende bestemmingsplanprocedures is archeologisch onderzoek verricht. Voor het project 'kasteel Sint-Maartensdijk wordt hier nieuwe (lidar) technologie toegepast om het terrein in kaart te brengen. Verder is er onderzoek gedaan naar de verdronken stad Reimerswaal en het zichtbaar en/of beleefbaar maken van deze site (project Toerisme & Recreatie).

Thema: 5.6 Media

Doelstelling taakveld:

- Bewaken dat de bestuurlijke lichamen en andere verantwoordelijke organisaties binnen de lokale omroep een getrouw beeld geven van wat er onder de bevolking leeft;
- De aanwezigheid van een adequaat aanbod van bibliotheekdiensten aan de eigen inwoners.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal kernen met Bieb in de Buurt	9	9
Aantal scholen met De Bibliotheek op School	20	21

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Bewaken dat de bestuurlijke lichamen en andere verantwoordelijke organisaties binnen de lokale omroep een getrouw beeld geven van wat er onder de bevolking leeft.	Bestuurlijk overleg gevoerd over de continuïteit, professionalisering en eventuele samenwerking.
De aanwezigheid van een adequaat aanbod van bibliotheekdiensten aan de eigen inwoners.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennisgenomen van de evaluatie van het concept Bieb in de buurt; • Ondersteuning aanvraag zgn. Asschergelden ter versterking van de bibliotheekfunctie; • Gebruikmaking van de zgn. Asschergelden heeft geleid tot versterking bibliotheekfunctie in de kern Sint-Annaland en vervolgens in de kern Tholen.

Thema: 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Doelstelling taakveld:

- Stimuleren van kinderen tot beweging waarbij ontmoeten centraal staat;
- Het behouden en ontwikkelen van een robuuste groenstructuur die de waarden van groen versterkt (ruimtelijke waarde, cultuurhistorie, landschap en biodiversiteit, educatie, recreatie en spelen, leefbaarheid en toekomstwaarde).

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Speelvoorzieningen per kern concentreren.	Ondersteuning geboden aan speeltuinvereniging Buutvrij in Tholen en speeltuinvereniging De Speelkrael in Scherpenisse bij het realiseren van de grotere speelplek in die kernen
Wijken speelvriendelijk inrichten.	In samenwerking met de stichting Landschapsbeheer Zeeland en kinderen uit Stavenisse een begin gemaakt met het uitzetten van een natuurlijke speel-, en beweegroute in Stavenisse.
Het openbaar groen duurzaam in stand houden, door regulier beheer (gehele areaal), inboet en renovaties, na inventarisatie waar aanpassing nodig is om vastgesteld kwaliteitsniveau te behouden.	Boomveiligheidscontroles uitgevoerd en maatregelen genomen, regulier beheer uitgevoerd en renovaties (zoals bv Vierwindenstraat, Het Lint/Hofstede, Paasdijkstraat, Schuttershof (Scherpenisse), Tulpstraat, Boswei, Klipper). Boomfeestdag was in Anna Jacobapolder met aanplant van boom en struikjes. Zelfbeheer en adoptiegroen is voortgezet en uitgebreid, het realiseren van geveltuintjes is gestimuleerd en gefaciliteerd in project Dalemsestraat Tholen. Nieuwe aanleg uitgevoerd zoals bv. Stadszicht II.
De biodiversiteit vergroten (en daarmee ook belevingswaarde); middels inboet en renovaties en reconstructies, door onderzoeksproject met vrijwilligers.	Onderzoeksproject bloemrijk gazon voortgezet met vrijwilligers; bloemenmengsel Molensingel; Introductie ecologisch maaien op diverse locaties; toepassing inheemse beplantingen en mengsels incl. maatregelen t.g.v. rugstreepadden, graafbijen en oeverzwaluwen: locaties Welgelegen en Hof van Tholen; optimalisatie dorpsbos Poortvliet (poel, grondwallen, aanplant struweel en bomen i.c.m. aanleg trapveld).

Lasten en baten programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting- Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
5.1 Sportbeleid en activering	185.073	27.600	157.473	165.762	31.552	134.210	23.263
5.2 Sportaccommodaties	1.349.358	178.150	1.171.208	1.366.029	241.632	1.124.397	46.811
5.3 Cultuur	403.455	7.500	395.955	352.848	14.000	338.848	57.107
5.4 Musea	459.468	80.500	378.968	515.185	83.340	431.845	-52.877
5.5 Cultureel erfgoed	417.313	80.800	336.513	420.195	46.490	373.705	-37.192
5.6 Media	510.330	50.000	460.330	489.239	40.927	448.312	12.018
5.7 Openb. groen en recreatie	1.229.935	107.500	1.122.435	1.223.714	126.586	1.097.127	25.308
Totaal	4.554.932	532.050	4.022.882	4.532.973	584.528	3.948.444	74.438

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 74.438. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
5.1 Sportbeleid en activering	
<ul style="list-style-type: none"> Het budget voor sport is, mede door de coronamaatregelen, niet volledig besteed. 	23.000
<i>Voordelig saldo</i>	23.000
5.2 Sportaccommodaties	
<ul style="list-style-type: none"> De afschrijvingslasten van zwembad Haestinge zijn lager dan geraamd. De verlaging van de zwemgelden als gevolg van de coronamaatregelen bleek te pessimistisch. Diverse geringe voordelen. 	24.000 15.000 8.000
<i>Voordelig saldo</i>	47.000
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	
<ul style="list-style-type: none"> De verstrekte subsidies aan het Cultuurplein Tholen zijn door de coronacrisis lager uitgevallen. De ontvangen subsidie van de provincie Zeeland is hoger uitgevallen. Het budget voor de Kerkenvisie is dit jaar niet (volledig) besteed.* Diverse geringe voordelen. 	24.000 7.000 17.000 10.000
<i>Voordelig saldo</i>	58.000
5.4 Musea	
<ul style="list-style-type: none"> Hogere salaris- en vervangingskosten leiden tot een nadeel op dit taakveld.. 	-53.000
<i>Nadelig saldo</i>	-53.000
5.5 Cultureel erfgoed	
<ul style="list-style-type: none"> Op dit taakveld is een nadeel ontstaan door lagere onderhoudssubsidies. 	-37.000
<i>Nadelig saldo</i>	-37.000

Taakveld	Mutatie
5.6 Media	
<ul style="list-style-type: none"> Aan Stichting Bibliotheek Oosterschelde is in overeenstemming met de raming een totale subsidie verstrekt van € 432.000. Het gedeelte voor de Bibliotheek op School (dBOS), welke verantwoord wordt op taakveld 4.3, valt echter € 12.000 hoger uit. Derhalve ontstaat binnen taakveld 5.6 een overeenkomstig voordeel. 	12.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>12.000</i>
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	
<ul style="list-style-type: none"> Er was rekening gehouden met een bedrag voor herinrichting van het openbaar groen bij het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Tholen aan de Prins Bernhardstraat Deze werkzaamheden zijn echter niet meer in 2020 gerealiseerd. 	25.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>25.000</i>
Totaal saldo programma Sport, cultuur en recreatie (voordelig) <i>* geen invloed op rekeningsaldo</i>	75.000

Programma 6 Sociaal domein

Thema: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstelling taakveld:

Het stimuleren en (mede-)organiseren van algemene voorzieningen gericht op participatie.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal statushouders ovk taakstelling (cumulatief)	18	18
% mantelzorgers dat mantelzorg geven tamelijk zwaar vindt	<14,8	7,4%

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Uitvoering taakstelling opvang statushouders.	De taakstelling is behaald, ondanks de beperkte mogelijkheden i.v.m. de coronamaatregelen.
Onderzoek naar, en uitvoering geven aan de vormgeving van de dorps huisfunctie in diverse kernen.	De dorps huisfunctie maakt onderdeel uit van het MFA Poortvliet de leden van de projectgroep zijn bezig met voorbereidende werkzaamheden.
Onderzoek naar (positieve) ontwikkelingen in Sint-Maartensdijk en de onderlinge samenhang.	In de kern Sint-Maartensdijk zijn diverse lokale initiatieven gericht op samenhang en samenleving van de grond gekomen.
Inzet van jongerenwerkers voor preventie.	Bij de vacature van de beide jongerenwerkers, zijn twee nieuwe jongerenwerkers aangenomen, waarbij hun preventieve rol verder benadrukt is.
Uitvoeren beleidsnotitie Mantelzorgondersteuning.	Speerpunten beleidsnotitie hebben voortdurend de aandacht. In de vorm van aandacht hebben en vragen voor de positie van de mantelzorger en het blijven stellen van de vraag wat heeft u nodig om de zorg vol te kunnen houden.
Inzetten op vinden mantelzorgers, versterken mantelzorger door eigen regie, hulp bij uitbreiden informeel netwerk.	Vinden en binden mantelzorgers door aandacht bij 1 ^e lijnshulpverleners en andere verwijzers voor programma steunpunt mantelzorg en mogelijkheid voor registratie bij het steunpunt mantelzorg. In programma voor mantelzorg aandacht voor versterking eigen regie en netwerkvorming. I.v.m. beperkende maatregelen is het online programma Buddiezorgt aangeboden.
Zorgloketten betrekken in de ondersteuning van mantelzorgers door vrijwillige inzet.	Zorgloketten zijn meegenomen in het programma van het steunpunt mantelzorg.
Door dialoog met de samenleving initiatieven faciliteren via het Stimuleringsfonds Samenleving.	Er zijn in 2020 16 initiatieven ondersteund.
Inhoud geven aan pact tegen eenzaamheid.	Er vindt uitwisseling tussen zorgloketten plaats over genomen acties tegen eenzaamheid.

Thema: 6.2 Wijkteams

Doelstelling taakveld:

Het identificeren en waar nodig vergroten van eigen kracht in de samenleving en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Regie voeren op meervoudige problematiek door inzet van kernteam en casusteams (één gezin, één plan, één regisseur).	De huidige opzet is doorgezet.
Het bieden van cliëntondersteuning via het SMWO.	<p>Cliënten zijn gewezen op de mogelijkheid van cliëntondersteuning bij meervoudige aanvragen.</p> <p>Verder hebben we deelgenomen aan het Koploperproject om het aanbod, de vindbaarheid en de kwaliteit van cliëntondersteuning te verbeteren.</p>
Inzet van voorzieningenadviseurs en steunpunt Mantelzorg.	<p>Voorzieningenadviseurs:</p> <p>In 2020 hebben 75 inwoners hulp gehad van een voorzieningenconsulent. Aanvankelijk in het gemeentehuis, maar in verband met de coronamaatregelen vanaf half maart met hulp op afstand.</p> <p>De hulp bestond uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen PW-uitkering; • Aanvragen kwijtschelding gem. belastingen; • Aanvragen minimavoorzieningen; • Aanvragen schuldhulpverlening; • Meedenken budgettering. <p>Mantelzorg:</p> <p>De hulp bestond uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bieden van een luisterend oor en advies; • Uitgave van twee reguliere nieuwsbrieven en één extra i.v.m. de coronamaatregelen; • Informatie over de mantelzorgladder; • Tips om je staande te houden in coronatijd; • Verwijzing naar tal van online programma's; • Aanbod van het programma Buddiezorgt; • Een extra attentie voor de mantelzorgers in de zomer en een verwenpakketje en VVV-bon op de dag van de mantelzorg; • Online ontmoeting (1^e in december).

Inzet van jongerenwerkers voor preventie.	Bij de vacature van de beide jongerenwerkers, zijn twee nieuwe jongerenwerkers aangenomen, waarbij hun preventieve rol verder benadrukt is.
Verdere mogelijkheden verkennen voor uitrol schoolmaatschappelijk werk naar alle kernen.	De inzet van het schoolmaatschappelijk werk heeft niet geleid tot afname van de vragen en de kosten van jeugdhulp. Om preventief te kunnen werken, dienden wij er eerder bij te zijn. Daarom is na de zomer is in St. Maartensdijk en Oud-Vossemeer het project Buurtpedagoog gestart. Deze buurtpedagogen zijn nadrukkelijker aanwezig in de kernen (voor zover Corona dat toelaat) om op die wijze preventievere inzet te kunnen plegen.

Thema: 6.3 Inkomensregelingen

Doelstelling taakveld:

Het bieden van (tijdelijke / aanvullende) financiële ondersteuning aan mensen die niet zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Kinderen in uitkeringsgezinnen (%)*	<3,3%	3%
Werkloze jongeren 16-22 (%)*	<1,29	1%
Personen met bijstandsuitkering per 1.000 inw. > 18 jaar	<20,7	23,4
Aantal toegekende aanvragen kwijtscheldingen	400	418

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Inzetten van workshops voor kansen en mogelijkheden op betaald werk en beperken van de instroom.	In verband met Corona zijn er in 2020 vanaf maart geen workshops gegeven. In plaats hiervan heeft er bij aanmelding voor een uitkering 1 op 1 contact plaatsgevonden, telefonisch of via teams. In de praktijk bleek dit een goed alternatief.
Uitvoering geven aan het Armoedebeleid door het bieden van maatwerk.	In 2020 is er door middel van maatwerk uitvoering gegeven aan het armoedebeleid. Vanwege Corona was er minder fysiek contact, maar meer digitaal.
Aanbieden van schuldhulpverlening.	In 2020 is het bieden van schuldhulpverlening gerealiseerd.
Preventieve maatregelen ter voorkoming van schuldenproblematiek.	In 2020 hebben we preventie verder opgepakt. In november is de netwerk- en preventieconsulent gestart met het afsluiten van convenanten in het kader van de vroegsignalering. Maandelijks is er nu overleg met Stadlander om vroegtijdig in te spelen op huurachterstanden.

Bevorderen van deelname aan de samenleving (o.a. tegenprestatie).	Bij toekenning van een uitkering wordt er gekeken welke mogelijkheden iemand heeft op het gebied van werk, vrijwilligerswerk of inzet op een werkervaringsplaats. In verband met Corona was in 2020 de deelname op het gebied van vrijwilligerswerk beperkt.
---	--

Thema: 6.4 Begeleide participatie

Doelstelling taakveld:

Het bevorderen van maatschappelijke participatie die niet gericht is op doorstroming naar reguliere arbeid

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal verplicht te realiseren beschutte werkplekken	4	4

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Samen met de gemeenten op de Bevelanden De Betho instandhouden voor beschermt werken.	Op grond van de taakstelling moesten in 2020 twee beschutte werkplekken gerealiseerd worden. Daar heeft uw raad twee extra plaatsingen aan toegevoegd. Er zijn in 2020 4 beschutte werkplekken gerealiseerd.

Thema: 6.5 Arbeidsparticipatie

Doelstelling taakveld:

Ondersteuning bij het vinden van werk.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar*	>570	579,9
Netto arbeidsparticipatie (%)	>70%	70,1%
Re-integratievoorz. per 10.000 inwoners van 15-64 jaar*	150	242,9

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Inzetten van re-integratietrajecten.	In 2020 hebben we in samenwerking met de werkmakelaars, jobcoaches en Thoolse bedrijven trajecten ingezet.
Opleggen van tegenprestaties.	Tegenprestaties worden waar mogelijk opgelegd, maar de uitvoering is door corona erg beperkt.
Gecoördineerde werkgeversbenadering; samenwerking op regionaal gebied met andere gemeenten, SW-bedrijven, UWV, ROC West-Brabant, BZW en kenniscentra.	In 2020 hebben we de gecoördineerde werkgeversbenadering ingezet, zodat de werkgevers 1 vast contactpersoon hebben bij het plaatsen van mensen.

Extra aandacht voor jeugdwerkloosheid.	Naast de extra begeleiding en aandacht voor jongeren die een uitkering aanvragen zijn er preventief jongeren begeleid naar werk of scholing.
Afspraken maken met voortgezet speciaal onderwijs voor overdracht van leerlingen.	Er is regelmatig contact met de scholen van het voortgezet onderwijs. Er wordt in samenwerking met school gekeken welke mogelijkheden er zijn voor jongeren die van school af komen op het gebied van werk of andere begeleiding.
Instroombeperking en uitstroombevordering door inzet van de werkmakelaars.	In 2020 is er ondanks de coronacrisis, mede door inzet van de werkmakelaars, maandelijks uitstroom gerealiseerd. Het bestand is hierdoor zo goed als gelijk gebleven. Ook door de 1 op 1 contacten van de consulenten na aanmelding voor een uitkering (ter vervanging van de workshops) was het mogelijk preventief mensen te plaatsen, waardoor de instroom werd beperkt.

Thema: 6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)

Zie taakveld 6.71

Thema: 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Doelstelling taakveld:

Bevorderen van zelfstandigheid van burgers met een beperking of psychische problemen.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Cliënten met een maatwerkarr. Wmo per 10.000 inwoners	<500	480

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Inzetten op vroegsignalering, preventie en informele zorg.	<ul style="list-style-type: none"> Met zorgaanbieders is structureel overleg gevoerd over een effectieve inzet van de gelden voor de wijkfunctie van woonzorg- en servicecentra; Buurtsportcoaches zijn naast het organiseren van activiteiten in het kader van preventie ingezet als vooruitgeschoven post om signalen uit de samenleving op te pikken; Er zijn gesprekken met huisartsen gevoerd om de lijntjes te intensiveren met de wmo consulenten, zodat de hulp vanuit de wmo en vanuit de zorg op elkaar afgestemd worden.

<p>Het organiseren van passende ondersteuning (huishoudelijke hulp, begeleiding) voor mensen die niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de samenleving.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In regionaal verband is het onderzoek berenschot grip op WMO uitgevoerd. Dit krijgt vanaf 2021 verder vorm; • Lokaal is uitvoering gegeven aan het actieplan. Hierop is nog meer aandacht gegeven aan de sturing op doelen en het eerder afronden van ondersteuning. Verder wordt gekeken naar het bestendigen van de hulp voor de komende 20 jaar. Dit wordt in 2021 vertaald naar twee verschillende visies de visie op het zorglandschap en de visie op het maatschappelijk voorveld.
--	---

Thema: 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Doelstelling taakveld:

Jeugdigen en ouders krijgen, waar nodig, tijdig bij hun situatie passende hulp.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Jongeren met jeugdhulp %	12,5	14,1%

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Nieuwe wijze van inkoop jeugdhulp door IJZ per 1-1-2020.	Nieuwe inkoop door Inkoop Jeugdhulp Zeeland is gerealiseerd.
Inzet consultatie & adviesfunctie door Intervence, met mogelijkheden tot op- en afschaling van zorg, in samenwerking met maatschappelijk werk.	Intervence heeft ons, alsmede het maatschappelijk werk, geïnformeerd bij casussen waarbij de veiligheid in het geding was.
Onderzoeken hoe kaders te formuleren, die leiden tot het normaliseren van de zorg en daarbij passende zorginzet; Verdere mogelijkheden verkennen voor korte lijnen met het onderwijs, waaronder uitrol schoolmaatschappelijk werk naar alle kernen..	Maandelijks overleg met de Klankbordgroep, waarin gekeken wordt naar normalisering van casussen. Het schoolmaatschappelijk werk is niet uitgerold naar andere kernen. In plaats daarvan is gestart met de Buurtpedagoog in St. Maartensdijk en Oud-Vossemeer.
Afspraken met GGZ-aanbieders om te komen tot zo mogelijk eerdere afschaling.	Afspraken met de specialistische GGZ zijn gemaakt.
Korte lijnen met de huisarts met als doel integrale zorg te verlenen aan het gezin.	Voorbereidingen zijn getroffen voor een pilot met de POH in St. Annaland. Verdere uitrol in 2021.

Thema: 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Doelstelling taakveld:

Het in samenwerking met Zeeuwse gemeenten bieden van voorziening voor opvang- en beschermd wonen.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Faciliteren van voorzieningen voor opvang en beschermd wonen, zoals: Vrouwenopvang: aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis); Beschermd wonen; Inloopfunctie GGZ; Maatschappelijke opvang.	Deze vorm van opvang wordt gefinancierd via de centrumgemeente Vlissingen. De uitvoering ervan is weggelegd bij het College Zorg en Welzijn.
Regionale samenwerkingsafspraken t.a.v. de benodigde inhoudelijke beweging, de financiering en inkoop BW&MO.	De decentralisatie is uitgesteld naar 2022.
Ontwikkelingen volgen omtrent actieprogramma 'Weer Thuis'.	Vanaf dit moment worden de taken gefaseerd naar de individuele gemeenten. Vooruitlopend hierop lopen er in de Oosterschelderegio proeftuinen. Ondertussen blijven de huidige voorzieningen gehandhaafd.
Ontwikkelingen volgen omtrent de proeftuin preventie.	De voorbereidingen zijn nog steeds in volle gang. Vooruitlopend op de decentralisatie is er al wel een uitname van cliënten die nu onder de WLZ komen te vallen.

Thema: 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Doelstelling taakveld:

Het bieden van de veiligheid van kinderen en jeugdigen, met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Jongeren met delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)*	<0,73	1%
Jongeren met jeugdbescherming*	<1,6	1,6%
Jongeren met jeugdreclassering*	<0,3	0,6%

* Gegevens 2019

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
In een vroegtijdig stadium een passende, bij voorkeur tijdelijke, vorm van zorg aanbieden, gericht op het voorkomen van emotionele en gedragsproblemen bij kinderen en jeugdigen 18- door: <ul style="list-style-type: none"> • kinderbeschermingsmaatregelen; • aanpak kindermishandeling; • jeugdreclassering; • opvang (18-); 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van passende hulp, met daarbij aandacht voor de eigen kracht van de gezinnen, en hen stimuleren om, voor zover mogelijk of gedeeltelijk, de problemen met ondersteuning van hun eigen netwerk aan te pakken.

<ul style="list-style-type: none"> vrouwenopvang/huiselijk geweld (18-); beschermd wonen (18-); programma's rond verslaving (18-); PGB jeugd; individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet van passende hulp, zo zwaar of zo licht als een situatie daarom vraagt, met aandacht voor tijdige op- danwel afschaling. Provinciale, danwel regionale afstemming bij gezamenlijk ingekochte voorzieningen. Inzet van preventiemiddelen, zoals inzet na melding bij alcoholpoli, activiteiten op basisonderwijs, contact op straat, in samenwerking met 1nul1 (voorheen Indigo preventie).
---	--

Lasten en baten programma 6 Sociaal domein

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting-Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
6.1 Samenkracht en burgerpart.	2.282.447	44.150	2.238.297	2.251.522	84.535	2.166.987	71.310
6.2 Wijkteams	752.400	0	752.400	838.046	0	838.046	-85.646
6.3 Inkomensregelingen	11.007.082	10.367.931	639.151	6.979.652	6.712.338	267.313	371.838
6.4 Begeleide participatie	2.488.199	56.600	2.431.599	2.536.596	475.626	2.060.970	370.629
6.5 Arbeidsparticipatie	867.900	0	867.900	728.775	0	728.775	139.125
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	607.900	0	607.900	597.244	806	596.438	11.462
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	5.416.972	140.000	5.276.972	5.613.957	432.523	5.181.434	95.538
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	6.751.102	0	6.751.102	5.548.484	0	5.548.484	1.202.618
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	87.500	0	87.500	84.976	0	84.976	2.524
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	996.023	0	996.023	1.841.011	0	1.841.011	-844.988
Totaal	31.257.525	10.608.681	20.648.844	27.020.262	7.705.829	19.314.433	1.334.411

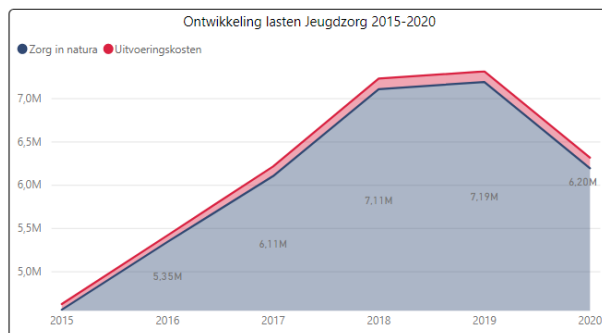
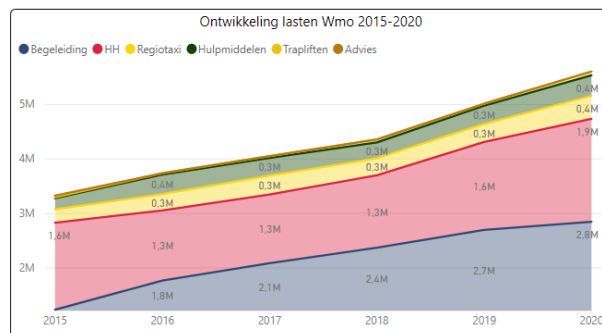
Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 1.334.411. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
<ul style="list-style-type: none"> In 2020 zijn vanuit het stimuleringsfonds samenleving meer initiatieven vanuit de samenleving ondersteund.* 	-20.000
<ul style="list-style-type: none"> De pilot sociale cohesie is in 2020 niet uitgevoerd.* 	13.000
<ul style="list-style-type: none"> Voor het vervoerssysteem Thover is een startbijdrage van € 40.000 toegezegd. Door de coronacrisis zijn echter nog niet alle activiteiten volledig uitgevoerd. Daarnaast wordt nu ook aansluiting bij andere (provinciale) projecten gezocht, waardoor de (start)financiering in 2021 opnieuw bekeken zal worden. 	20.000
<ul style="list-style-type: none"> De lasten voor uitvoering van het Wmo-vervoer (SWVO) zijn hoger uitgevallen. De bijdrage wordt bepaald op basis van de (gewijzigde) begroting van GR SWVO (€ 367.000). In de gemeentelijke begroting was een bijdrage voor 2020 geraamd van € 344.000. 	-23.000
<ul style="list-style-type: none"> Door de coronacrisis hebben er ook minder activiteiten op het gebied van jongerenwerk, vrijwilligers en opvang en begeleiding van statushouders plaatsgevonden. 	81.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>71.000</i>

Taakveld	Mutatie
6.2 Wijkteams	
<ul style="list-style-type: none"> De uitvoeringskosten Wmo en Jeugdwet zijn hoger uitgevallen, met name door extra kosten voor schoolmaatschappelijk werk, advieskosten Intervence, inzet facilitators en het berichtenverkeer. 	-85.000
<i>Nadelig saldo</i>	<i>-85.000</i>
6.3 Inkomensregeling	
<ul style="list-style-type: none"> De inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAZ en IOAW leveren per saldo een gering nadeel op. 	-22.000
<ul style="list-style-type: none"> Er is een voordeel ontstaan op de bijstandverlening aan zelfstandigen, met name als gevolg van een nieuwe financieringsystematiek. Met ingang van 1 januari 2020 worden de middelen voor het levensonderhoud van gevestigde zelfstandigen budgettair neutraal toegevoegd aan de gebundelde uitkering. Gemeenten mogen de baten uit voor 1 januari 2020 verstrekte bijstand zelf houden. Dit leidt eenmalig tot een voordeel van € 380.000. Een deel van deze vorderingen is direct voorzien (dubieuze debiteuren). 	265.000
<ul style="list-style-type: none"> Er is een voordeel ontstaan bij de uitvoering van de TOZO door een hogere vergoeding voor uitvoeringskosten (€ 30.000). Verder vallen ook de verstrekkingen voor bedrijfskapitaal onder de specifieke uitkering, terwijl dit bij de gemeente een balansmutatie betreft (€ 110.000 na aftrek voor oninbaarheid). 	140.000
<ul style="list-style-type: none"> Er is meer kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verleend. 	-12.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>371.000</i>
6.4 Begeleide participatie	
<ul style="list-style-type: none"> De lasten bij de uitvoering van de Participatiewet, beschut werken zijn hoger uitgevallen. 	-54.000
<ul style="list-style-type: none"> GR De Betho heeft over boekjaar 2020 een positief saldo van € 2 miljoen gerealiseerd. Het AB heeft besloten dit voordeel terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Voor Tholen levert dit een voordeel op van ruim € 400.000. 	424.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>370.000</i>
6.5 Arbeidsparticipatie	
<ul style="list-style-type: none"> De uitgaven voor re-integratievoorzieningen Participatiewet zijn door de coronacrisis lager uitgevallen. Er was minder les en dus minder scholings- en reiskosten. Verder zijn er relatief weinig trajecten opgestart. 	139.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>139.000</i>
6.6 Maatwerkvoorziening	
<ul style="list-style-type: none"> Er is een voordeel ontstaan op het budget voor individueel vervoer. 	11.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>11.000</i>
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	
<ul style="list-style-type: none"> De bijdrage van centrumgemeente Vlissingen voor de PGB's Beschermd wonen is hoger uitgevallen, o.a. door de afrekening over 2019. 	175.000
<ul style="list-style-type: none"> De lasten voor uitvoering van de Wmo (zorg in natura) zijn hoger uitgevallen. De bijdrage wordt bepaald op basis van de (gewijzigde) begroting van GR SWVO. Op basis van deze systematiek is over 2020 een bijdrage op dit taakveld verwerkt van € 5,126 miljoen. Verder is op taakveld 6.1 een bijdrage van € 0,367 miljoen voor het Wmo-vervoer verantwoord. De afrekening wordt verwerkt in 2021. In de gemeentelijke begroting was een bijdrage voor 2020 (excl. Wmo-vervoer) geraamd van € 5,171 miljoen, zodat per saldo een voordeel is ontstaan van € 45.000. De afrekening over 2019 heeft echter gezorgd voor een afwikkelingsverschil van € 25.000. Verder zijn de secretariaatskosten van GR SWVO hoger uitgevallen (€ 32.000) en was er over 2020 een toename van individuele begeleiding buiten de contracten van GR SWVO om (€ 102.000). 	-114.000

Taakveld	Mutatie
<ul style="list-style-type: none"> Sinds de invoering van het abonnementstarief wordt gebruik gemaakt van een tool van het CAK om een inschatting te maken van de hoogte van de eigen bijdrage. De eigen bijdragen zijn uiteindelijk hoger uitgevallen dan deze inschatting. 	35.000
<i>Voordelig saldo</i>	96.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	
<ul style="list-style-type: none"> Dit taakveld moet in samenhang met taakveld 6.82 gezien worden. De lasten voor uitvoering van de Jeugdwet (zorg in natura) zijn per saldo € 358.000 lager uitgevallen. De bijdrage wordt bepaald op basis van de (gewijzigde) begroting van GR GGD Zeeland. Op basis van deze systematiek is een bijdrage over 2020 verwerkt van € 6,926 miljoen. Verder is op taakveld 6.2 een bijdrage van € 0,126 miljoen voor de uitvoeringsorganisatie verantwoord. De afrekening wordt verwerkt in 2021. In de gemeentelijke begroting was een bijdrage voor 2020 geraamd van € 7,284 miljoen. 	1.203.000
<i>Voordelig saldo</i>	1.203.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	
<i>Voordelig saldo</i>	3.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	
<ul style="list-style-type: none"> Zie taakveld 6.72. 	-845.000
<i>Nadelig saldo</i>	-845.000
Totaal saldo programma Sociale domein (voordelig)	1.334.000

Aangezien de bijdrage 2020 voor uitvoering van de Wmo en Jeugdwet (zorg in natura) bepaald wordt op basis van de (gewijzigde) begroting van de betreffende gemeenschappelijke regelingen (SWVO, resp. GGD Zeeland) hebben we hieronder nog het verloop van de werkelijke lasten weergegeven. De werkelijke lasten over 2020 (Wmo: € 5,608 miljoen en Jeugdwet € 6,319 miljoen) zijn gebaseerd op de voorlopige cijfers van GR SWVO en GR GGD Zeeland. De afrekening wordt verwerkt in 2021.

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Thema: 7.1 Volksgezondheid

Doelstelling taakveld:

Bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners en bezoekers.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Aantal kinderen met ernstig overgewicht (%: 4, 5, 10 en 13 jaar)	<7,3	8,3*
	<10,9	14,1*
	<23,2	25,5*
	<20,7	22,7*
Gebruik alcohol onder jongeren 14/15 jaar (%)	<74	27
Rokers 19-64 jaar (%)	<20	19
Gebruik drugs (%)	<14	3

* Gegevens 2018

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Uitvoeren van de projecten gezonde school en gezonde sportkantine.	Deze projecten hebben in verband met corona weinig tot geen gevolg gekregen in 2020. Wanneer het weer mogelijk is worden deze projecten weer opgepakt.
Voorlichting geven aan het basisonderwijs (Indigo).	In 2020 zijn er preventie lessen gegeven aan alle basisscholen.

Thema: 7.2 Riolering

Doelstelling taakveld:

Het (afval)watersysteem in Tholen is een systeem dat:

- de volksgezondheid van de inwoners van Tholen (de gebruikers) waarborgt;
- het stedelijk afvalwater zodanig inzamelt, transporteert en verwerkt dat grondstoffen, energie en water (kunnen) worden teruggewonnen (duurzaamheid); beproefde nieuwe technologieën waar mogelijk toepast; zo weinig mogelijk systeemvreemd water (hemel- en grondwater) afvoert richting de zuivering;
- in hoge mate het hemelwater gescheiden van het overige afvalwater zodanig inzamelt en verder verwerkt dat bij hevige regen geen wateroverlast/schade optreedt (klimaatbestendigheid) en het ingezamelde hemelwater daar waar mogelijk beschikbaar stelt voor nuttig gebruik;
- bovengrondse voorzieningen kent voor regenwaterafvoer en voldoende voorzieningen kent om regenwater vast te houden en te bergen om droge perioden klimaatbestendig te kunnen overbruggen;
- de kwaliteit van het oppervlaktewatersysteem en het grondwatersysteem niet in gevaar brengt;
- een grondwaterregime heeft, dat passend is bij de bestemming binnen de bebouwde kom;
- qua toestand en functioneren binnen acceptabele risico's continu voldoet.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
% riolering met achterstallig onderhoud	<1%	<2%
Afname aantal schadeveroorz. Overlastlocaties	3	3
% drainagesetel met achterstallig onderhoud	<1%	< 1%
% drainage verwerkt in beheerpakket	99%	100%

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Uitvoering geven aan het GRP.	Gedaan. In aanvulling op het GRP is gewerkt aan de regionale Klimaatadaptatie Strategie Zeeland.
Programma 'Stedelijke Wateropgave (SWO)' verder uitwerken en uitvoeren; beperken wateroverlast.	Op meerdere locaties zijn maatregelen getroffen: Westkerkseweg (Scherpenisse), Ten Ankerweg (Tholen), bedrijventerrein Sint-Philipsland. Diverse SWO-projecten zijn in voorbereiding: Bierensstraat (Sint-Annaland), Radda Barmenstraat (Sint-Maartensdijk) en Regentessestraat (Tholen).
Sterker koppelen van inspectie en uitvoeringsprogramma van vrij verval riolering, waardoor achterstallig onderhoud (weer) wordt teruggedrongen.	<ul style="list-style-type: none"> Afgelopen jaar is Sint-Maartensdijk middels videobeelden geïnspecteerd. Dit wordt omgezet naar een maatregelplan, wat de uitvoering in gaat; Voor Scherpenisse is met put-foto's een selectie gemaakt van de strengen die middels video-inspectie nader onderzocht gaan worden.

Thema: 7.3 Afval

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Aantal tonnen restafval	3.845	4.006	4.025
Aantal tonnen GFT-afval	3.208	3.406	3.604
Aantal tonnen oud papier	1.076	1.119	1.507
Aantal tonnen glas	395	448	486

Doelstelling taakveld:

Het restafval beperken (VANG doelstelling) en het tegen aanvaardbare kosten inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Omvang huishoudelijk restafval (kg/ inwoner)	140	154
Omvang gescheiden ingezamelde kunststof (PMD) (ton)	450	598

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Pilot rondom extra inzamelen GFT (doel: meer grondstof uit GFT en minder restafval te verbranden).	In 2020 is de pilot GFT inzameling in de kern Stavenisse uitgevoerd in "LIGHT"-versie. Deze keuze is gemaakt omdat de CORONA-maatregelen al zoveel gedragsverandering van de inwoners verlangde dat er geen ruimte meer was voor verandergedrag op gebied van afval. Daarnaast waren de mensen veel meer thuis overdag van school en werk en is het verminderen van restafval echt moeilijk. We hopen in de zomer van 2021 dit wel te kunnen realiseren maar dat blijft afhankelijk van de corona-maatregelen
Wijziging inzameling oud papier implementeren n.a.v. arbo- en werktijdenregelingen chauffeurs.	Door de coronamaatregelen was de inzameling van de grondstof papier tijdelijk gestopt omdat we met vrijwilligers werkten. Gelukkig waren we al volop bezig met het uitrollen van papiercontainers om de papierinzameling via minicontainers uit te voeren. Het is gelukt om deze containers in heel de gemeente uit te rollen bij de huis aan huis inzameling en vervolgens vanaf 1 juni de inzameling huis aan huis opnieuw op te starten.
Extra aandacht voor grondstofstromen (op milieustraat en ook in de kernen), zoals, textiel, (frituur)oliën en -vetten, elektronisch afval (e-waste) en hout.	Door de coronamaatregelen werd de toestroom op de milieustraat enorm en was extra aandacht voor het scheiden op dat moment niet noodzakelijk. Er is bij VANG NL een plan ingediend voor een prijsvraag om de eerste stap naar een circulair ambacht centrum in Zeeland te maken. We zijn niet in de prijzen gevallen. De samenwerking met LOODS3 en de milieustraat en andere kringlopers willen we de komende jaren zeker verder uitwerken.
Opnieuw aandacht vestigen op mogelijkheden wasbare luiers.	Alle ouders die melden dat ze te veel luiers hebben in de container en daardoor niet toekomen met de vier wekelijkse lediging wijzen we op de mogelijkheden om over te stappen op wasbaar. Op dit moment zijn we ook voor de pilot van Stavenisse aan het ontdekken of wasbaar met was-service een mogelijk experiment kan zijn tijdens de pilot in Stavenisse.

Thema: 7.4 Milieubeheer

Doelstelling taakveld:

We streven naar een duurzaam Tholen door het voorkomen of beperken van schade aan de Thoolse woon- en werkomgeving. Ontwikkelingen rondom duurzaamheid worden waar mogelijk gestimuleerd en gefaciliteerd.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Hernieuwbare elektriciteit (%)	90%	87,5%
Elektriciteitsgebruik woningen (KWh per jaar)	2.750	2.877
Gasverbruik woningen (m3 per jaar)	1.250	1.410

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Geven van ondersteuning aan het proces om te komen tot de Regionale Energiestrategie Zeeland.	Ambtelijk en bestuurlijk is inzet gepleegd, zodat op 16 juni 2020 de RES 1.0 vastgesteld kon worden.
Vaststellen van de Regionale Energiestrategie Zeeland.	Op 16 juni 2020 is de RES 1.0 door de raad vastgesteld.
Uitvoeren onderzoek naar het verbreden van het bestaande energieloket.	De ontwikkelingen bij Stichting Energiek Zeeland en Duurzaam Bouwloket bleken nog niet te koppelen tot een breder loket.
Opstellen van een Thoolse transitievisie warmte als uitvloeisel van de Regionale Energiestrategie.	Het proces tot vaststelling van de Transitievisie Warmte is op 10 maart 2020 door B&W vastgesteld. Per brief is de raad hierover geïnformeerd. De visie zelf wordt in oktober 2021 door de raad vastgesteld.
Opstellen van een nadere kaderstelling van het duurzaamheidsbeleid op het onderdeel klimaatdoelstellingen.	Het vaststellen van de notitie is doorgeschoven naar 2021. Het proces heeft enerzijds vertraging opgelopen door de uitbraak van Corona en anderzijds doordat de processtappen meer tijd kosten. Ook is de omvang van de notitie verbreed.
Vaststellen van de geactualiseerde beleidsnotitie en actieplan duurzaamheid "Durf Duurzaam te Doen".	De verbrede kadernotitie energiebalans heeft de actualisatie van de beleidsnotitie duurzaamheid "Durf Duurzaam te Doen" vervangen. De kadernotitie is doorgeschoven naar 2021.
Uitvoering geven aan projecten in het kader van duurzaamheid en energie, waar mogelijk samen met de Duurzaamheidskring Tholen.	Vanwege Corona konden vrijwel alle activiteiten niet uitgevoerd worden. Deze zijn (waar mogelijk) opgeschort tot 2021. Daarnaast richt de agenda 2021 zich op projecten die Corona-proof kunnen. Wel hebben alle bestuursvergaderingen plaatsgevonden en is de 1 ^e nieuwsbrief verzonden.

Thema: 7.5 Begraafplaatsen

Kerncijfers	R 2018	R 2019	R 2020
Aantal begrafenissen o.b.v. aantal gedolven graven	146	132	174
Aantal verleende vergunningen monumenten	100	103	95
Aantal bijzettingen urnen	5	3	4
Aantal verleende rechten particuliere graven	117	106	124
Aantal verleende gebruiksrechten algemene graven	15	14	14
Aantal verlengingen particuliere graven 10 jaar	68	132	222
Aantal verlengingen particuliere graven 30 jaar	7	0	0

Doelstelling taakveld:

Het mogelijk maken om tegen redelijke tarieven begraven te worden en begraven gehouden te worden en as te bestemmen.

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Inventarisatie rechthebbenden van graven van vóór 1973 (of vóór 1996 op Sint-Philipsland). Het betreft ca. 10.000 graven over gehele gemeente. De doorlooptijd van de inventarisatie bedraagt ongeveer 1 jaar per begraafplaats;	<ul style="list-style-type: none"> De inventarisatie van rechthebbenden Stavenisse is uitgevoerd, maar heeft meer tijd in beslag heeft genomen. Daardoor is de inventarisatie van de overige kernen doorgeschoven (Poortvliet volgt in 2021). Van de begraafplaatsen Stavenisse zijn de grafstenen van de graven waarvan afstand is gedaan en waarvan geen reactie van rechthebbenden gekomen is, in beeld gebracht voor bespreking met heemkundekringen ter beoordeling van het funerair erfgoed.
2 ^e ronde opnieuw in gebruik nemen van graven (na 1973, resp. 1996) waarvan afstand van de rechten is gedaan.	Dit vindt aansluitend plaats aan de inventarisatie van de begraafplaats(en) per kern.

Lasten en baten programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting-Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Vershil
7.1 Volksgezondheid	1.298.555	10.000	1.288.555	1.228.879	9.705	1.219.174	69.381
7.2 Riolering	1.954.925	2.471.800	-516.875	1.922.087	2.438.962	-516.875	0
7.3 Afval	2.692.250	3.180.425	-488.175	2.495.260	2.990.121	-494.862	6.687
7.4 Milieubeheer	1.286.356	250.000	1.036.356	999.650	0	999.650	36.706
7.5 Begraafplaatsen	363.799	518.000	-154.201	454.658	608.173	-153.515	-686
Totaal	7.595.885	6.430.225	1.165.660	7.100.533	6.046.961	1.053.572	112.088

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 112.088. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
7.1 Volksgezondheid	
<ul style="list-style-type: none"> De bijdrage aan GR GGD Zeeland is lager uitgevallen door teruggave van een deel van de reserve. Op grond van de VZG-richtlijn mag de reservepositie van de GR maximaal 5% van de totale baten bedragen. 	44.000
<ul style="list-style-type: none"> Voor het project Gezond in de Stad zijn minder derden ingehuurd. Dit leidt tot een eenmalig voordeel. 	25.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>69.000</i>
7.2 Riolering	
<ul style="list-style-type: none"> De lasten voor onderhoud, reparaties en aansluitingen zijn lager uitgevallen. 	57.000
<ul style="list-style-type: none"> De baten rioolheffing inclusief de bijdragen van derden laten een voordeel zien. 	44.000
<ul style="list-style-type: none"> Uitgaande van een kostendekkende heffing heeft een storting in de egalisatievoorziening riolering plaatsgevonden van € 24.000, terwijl rekening was gehouden met een aanwending van € 77.000. 	-101.000
<i>Saldo</i>	<i>0</i>
7.3 Afval	
<ul style="list-style-type: none"> De inzamelingskosten van het kunststof zijn lager uitgevallen. 	154.000
<ul style="list-style-type: none"> De inzameling van het huishoudelijk afval laat een voordeel zien, met name door de afrekening van de Zeeuwse Reinigingsdienst (ZRD) over 2019. 	150.000
<ul style="list-style-type: none"> De werkzaamheden op stortplaats Tuttelhoek te Scherpenisse waren niet begroot. 	-18.000
<ul style="list-style-type: none"> De bijdrage aan GR OLAZ is hoger uitgevallen door aanlevering van meer tonnages restafval. 	-83.000
<ul style="list-style-type: none"> De vergoedingen voor kunststof, glas en oud papier zijn door de lagere marktprijzen lager uitgevallen. 	-44.000
<ul style="list-style-type: none"> Uitgaande van een kostendekkende heffing heeft een lagere aanwending van de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing plaatsgevonden. In plaats van een geraamde aanwending van € 206.000 is slechts € 53.000 aangewend. 	-153.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>6.000</i>
7.4 Milieubeheer	
<ul style="list-style-type: none"> De budgetten voor het actualiseren van milieuvergunningen, het uitvoeren van risicoanalyses externe veiligheid en het inwinnen van juridische adviezen etc. zijn niet volledig besteed. 	25.000
<ul style="list-style-type: none"> De afrekening van gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland over 2019 laat een voordeel zien. 	12.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>37.000</i>
7.5 Begraafplaatsen	
<ul style="list-style-type: none"> De baten uit begraafrechten en uitgifte van graven (inclusief verleningen) zijn hoger dat waarmee in de begroting rekening is gehouden. 	-80.000
<ul style="list-style-type: none"> Uitgaande van een kostendekkende heffing heeft een storting in de voorziening begraafplaatsrechten plaatsgevonden. 	80.000
<i>Saldo</i>	<i>0</i>
Totaal saldo programma Volksgezondheid en Milieu (voordelig)	112.000

Programma 8 VHROSV

Thema: 8.1 Ruimtelijke ordening

Doelstelling taakveld:

Binnen gestelde kaders ontwikkeling mogelijk maken en op ondernemende wijze waar mogelijk initiatieven faciliteren. (Rol samenleving moet meer tot uitdrukking komen!)

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
De Omgevingswet treedt op 1-1-2021 in werking. Deze wet heeft een grote impact op de gemeentelijke organisatie. Bij de implementatie van de Omgevingswet en bij het opstellen van de Omgevingsvisie is "ruimte aan de Thoolse samenleving" het leidende uitgangspunt. In 2019 wordt het ambitieniveau door de gemeenteraad vastgesteld, eind 2020 volgt de omgevingsvisie en daarna het omgevingsplan;	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022. Het ambitieniveau is in december 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2020 is gestart met het project Omgevingsvisie. De gemeenteraad heeft drie pijlers benoemd waaraan ruimtelijke initiatieven moeten bijdragen: gezondheid, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit. In 2021 zal de Omgevingsvisie verder worden voorbereid en wordt een participatietraject opgestart, zodat eind 2021 een concept Omgevingsvisie gereed is. Vaststelling Omgevingsvisie is gepland begin 2022. Omgevingsplan zal in 2022 en 2023 worden voorbereid. Vaststelling is gepland eind 2023.
Ontwikkelen en beoordelen van ruimtelijke plannen waarbij in de uitvoering rekening gehouden wordt met de woningbouwprogrammering.	Er zijn meerdere bestemmingsplanprocedures doorlopen. Hierbij is rekening gehouden met de woningbouwprogrammering (indien van toepassing).
Mogelijke initiatieven vanuit de markt onderzoeken en ondersteunen.	Er zijn verschillende principeverzoeken beoordeeld en besproken met initiatiefnemers
Voor plannen van derden worden anterieure overeenkomsten met initiatiefnemers gesloten in het kader van de financiële haalbaarheid en het kostenverhaal.	Er zijn verschillende anterieure overeenkomsten gesloten.
Paraplubestemmingsplan arbeidsmigranten ter vaststelling voorleggen.	De vaststelling van het bestemmingsplan woonvormen is gepland voor 15 april 2021.

Thema: 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Doelstelling taakveld:

Het aantonen (inzichtelijk hebben en houden) van de economische uitvoerbaarheid van gemeentelijke planontwikkelingen (woningbouw).

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Alle bestaande grondexploitaties worden geactualiseerd en ter vaststelling aan de raad voorgelegd.	Alle bestaande grondexploitaties zijn geactualiseerd en ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Thema: 8.3 Wonen en bouwen

Doelstelling taakveld:

Zorgen voor voldoende en kwalitatief goede huisvesting voor alle bevolkingsgroepen, waarbij ook de woonomgeving moet passen bij de typen woningen die gebouwd worden.

Wat wilden we bereiken (specifieke doelstelling)?	Indicator B 2020	Indicator R 2020
Gemiddelde WOZ waarde (duizend euro)	190	201
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	15	10,6
Demografische druk %	78	78,3
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	635	629
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	722	715

Wat gingen we daarvoor o.a. doen:	Wat hebben we daarvoor o.a. gedaan:
Vaststellen van de woningbouwprogrammering 2020-2029;	De woningbouwprogrammering is door het college in haar vergadering van 12 mei 2020 vastgesteld.
Uitvoeren van regionale prestatieafspraken 2016-2020, jaarschijf 2020;	Er is uitvoering gegeven aan de afspraken. De status hiervan is behandeld in het bestuurlijk overleg met Stadlander en gemeente op 26 januari 2021.
Opstellen van een woonvisie Tholen 2021-2027;	Het opstellen van de woonvisie is gestart. Vaststelling zal plaatsvinden in oktober 2021.
Opstellen van prestatie-afspraken 2021-2025.	Het college heeft op 25 augustus 2020 ingestemd met de regionale prestatieafspraken 2021-2025. De lokale afspraken worden in 2021 opgesteld.

Lasten en baten programma 8 VHROSV

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting-Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
8.1 Ruimtelijke ordening	843.893	73.793	770.100	408.489	88.143	320.346	449.754
8.2 Grondexploitatie (woningbouw)	6.474.142	6.806.667	-332.525	7.441.630	6.136.465	1.305.165	-1.637.690
8.3 Wonen en bouwen	1.457.755	590.460	867.295	1.052.680	880.253	172.427	694.868
Totaal	8.775.790	7.470.920	1.304.870	8.902.799	7.104.861	1.797.938	-493.068

Het negatieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 493.068. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
8.1 Ruimtelijke Ordening	
<ul style="list-style-type: none"> Het budget voor implementatie van de nieuwe omgevingswet is nog niet besteed en wordt doorgeschoven naar volgend jaar.* 	500.000
<ul style="list-style-type: none"> Er zijn dit jaar toch kosten voor de haalbaarheidsstudie verduurzaming bedrijventerrein Tholen gemaakt, terwijl bij de slotwijziging aangegeven was dat de werkzaamheden volledig in 2021 zouden plaatsvinden. De storting in de algemene reserve (budgetoverheveling) heeft daarom ook niet plaatsgevonden.* 	-30.000
<ul style="list-style-type: none"> De kosten voor het ontwerpen en herzien van bestemmingsplannen zijn hoger dan geraamd. 	-28.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>442.000</i>
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	
<ul style="list-style-type: none"> Op grond van de POC-methode zijn op de woningbouwcomplexen Stadszicht II Tholen, Deestraat Poortvliet, Poststraat Stavenisse en Havengebied en Vroonstede Sint-Annaland dit jaar tussentijdse winstnemingen gerealiseerd voor een totaalbedrag van € 1.894.000. Er was op voorhand rekening gehouden met een winstneming van € 600.000 (Stadszicht II). 	1.294.000
<ul style="list-style-type: none"> Het verwachte verlies van deelneming Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. over 2020 bedraagt afgerond € 2,9 miljoen. De deelneming (€ 15.000) en de verstrekte lening aan deze deelneming (€ 825.000) zijn afgewaardeerd. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2.074.000), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen. 	-2.914.000
<ul style="list-style-type: none"> Met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de Molenvlietsedijk te Tholen zijn diverse kosten gemaakt. Deze kosten worden verrekend bij de (toekomstige) levering van de grond aan Tholen-Stad Grondexploitatie VOF. 	-71.000
<ul style="list-style-type: none"> De opbrengsten van grondverkoop buiten de in exploitatie zijnde complexen zijn, als gevolg van de verkoop van enkele in het verleden in erfpacht uitgegeven gronden, hoger uitgevallen. 	52.000
<i>Nadelig saldo</i>	<i>-1.639.000</i>
8.3 Wonen en Wonen	
<ul style="list-style-type: none"> De beschikbare ISV-budgetten voor bodem en Smerdiek-West zijn nog niet volledig besteed en worden doorgeschoven naar volgend jaar.* 	231.000
<ul style="list-style-type: none"> De lasten voor de nieuwe omgevingsvisie en de nota integraal handhavingsbeleid 2019-2023 zijn lager uitgevallen, doordat (een groot deel van) de werkzaamheden is doorgeschoven naar volgend jaar.* 	50.000
<ul style="list-style-type: none"> Het budget voor het project handhaving permanente bewoning van recreatiewoningen is niet volledig besteed en schuift door naar 2021 en volgende jaren (budget voor meerdere jaren).* 	191.000
<ul style="list-style-type: none"> De leges omgevingsvergunningen vallen op rekeningbasis hoger uit aangezien de laatste maanden nog diverse vergunningaanvragen zijn binnengekomen waaronder enkele van aanzienlijke omvang. De uitvoeringskosten vallen echter € 30.000 duurder uit. Per saldo ontstaat een voordeel. 	200.000
<ul style="list-style-type: none"> Het beschikbare budget van € 40.000 voor de startnotitie/plan van aanpak met betrekking tot het woonwagencamp te Tholen is niet volledig besteed. De meeste werkzaamheden schuiven door naar volgend jaar. 	32.000
<i>Voordelig saldo</i>	<i>704.000</i>
Totaal saldo programma VHROSV (nadelig)	-493.000
<i>* geen invloed op rekeningsaldo</i>	

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Lasten en baten overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

Thema	Begroting na wijziging			Rekening			Begroting- Rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Treasury	501.849	514.268	-12.419	211.350	374.837	-163.487	151.068
Uitvoering WOZ	332.000	0	332.000	332.909	3.342	329.567	2.433
OZB woningen	0	2.729.000	-2.729.000	0	2.765.237	-2.765.237	36.237
OZB niet-woningen (eigenaar)	0	1.176.000	-1.176.000	0	1.196.998	-1.196.998	20.998
OZB niet-woningen (gebruiker)	0	792.000	-792.000	0	806.450	-806.450	14.450
Parkeerbelasting	0	15.000	-15.000	0	9.682	-9.682	-5.318
Hondenbelasting	0	160.000	-160.000	0	174.850	-174.850	14.850
Precariobelasting	0	190.000	-190.000	350.000	562.226	-212.226	22.226
Heffing en invordering	5.000	3.000	2.000	4.279	1.881	2.398	-398
Algemene uitkering	0	41.149.656	-41.149.656	0	41.471.721	-41.471.721	322.065
Totaal	838.849	46.728.924	-45.890.075	898.538	47.367.224	-46.468.686	578.611

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 578.611. Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
<ul style="list-style-type: none"> Binnen de totale financiering van de gemeente is een rentevoordeel ontstaan, met name door lagere rentelasten van de langlopende leningen. 	151.000
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van de eind 2020 ontvangen specificaties van het ministerie van BZK is een voordeel op de algemene uitkering gemeentefonds 2020 ontstaan. Deze verhoging is voor een groot deel het gevolg van de herziening van diverse maatstaven. Van het totale voordeel heeft € 32.000 betrekking op het uitkeringsjaar 2018 en 2019. <p>Via het gemeentefonds zijn in het verslagjaar drie compensatiepakketten voor corona verstrekt. Voor een aantal compensatiemaatregelen (inkomstenderving na 1 juni 2020, afvalinzameling, zwembaden en ijsbanen en verlenging steun sportverenigingen 4^e kwartaal 2020) is de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend. Er ontbreekt voor deze maatregelen een (voorlopige) verdeelsleutel om ultimo 2020 een voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting te kunnen maken van ons aandeel in deze aanvullende compensatie. Het ministerie verdeelt en beschikt hierover pas in 2021 op basis van de gemeentelijke jaarrekeningen over 2020. We hebben deze compensatiemaatregelen derhalve niet verwerkt.</p>	322.000
<ul style="list-style-type: none"> De baten uit gemeentelijke belastingen (m.n. onroerende zaakbelasting) zijn hoger uitgevallen. 	106.000
Totaal saldo Algemene dekkingsmiddelen (voordelig)	579.000

Overzicht Overhead

Om uw raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van overhead, wordt vanaf 2017 voorgeschreven dat het programmaplan en de -verantwoording in een apart overzicht de kosten van overhead weergeeft. In de programma's zelf zijn de kosten opgenomen die direct betrekking hebben op het primaire proces.

In de toelichting van het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV is de definitie voor overhead van Vensters voor Bedrijfsvoering gehanteerd als uitgangspunt. Deze luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Overhead bestaat in ieder geval uit:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O / HRM;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC);
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en -ondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT);
- Facilitaire zaken en Huisvesting;
- Documentaire Informatievoorziening;
- Managementondersteuning primair proces.

Bovenstaande indeling kan, als men naar de gehele organisatie kijkt, teruggebracht worden tot de volgende uitgangspunten:

- Directe kosten worden zo veel mogelijk direct toegerekend aan de betreffende taakvelden;
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead;
- Sturende taken door leidinggevenden behoren tot de overhead;
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead;
- Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitaties en investeringen.

Voor de bepaling van tarieven moet de overhead op een consistente wijze worden toegerekend. De methode wordt niet door de wetgever voorgeschreven, maar is opgenomen in de "Financiële verordening gemeente Tholen 2017". De gemeente Tholen heeft er voor gekozen om de overhead aan de taakvelden toe te rekenen op basis van de directe personeelskosten. Het opslagpercentage is op basis van de begroting 2020 bepaald op 80%.

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 498.264 Hieronder is een nadere analyse opgenomen tussen de begrote en de werkelijke kosten.

Taakveld	Mutatie
0.4 Overhead	
<ul style="list-style-type: none"> De kosten overhead Facilitaire Zaken zijn lager uitgevallen. Dit komt voor een aanzienlijk deel door een lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling ICT-WBW (positieve afrekening) en lagere telefoonkosten. 	67.000
<ul style="list-style-type: none"> De lasten met betrekking tot opleiding en vorming van het personeel zijn lager dan geraamd. Het restant wordt overeenkomstig eerdere besluitvorming in de desbetreffende reserve gestort.* 	97.000
<ul style="list-style-type: none"> De lasten met betrekking tot juridische bijstand op het gebied van P&O zijn hoger uitgevallen (€ 44.000). Verder zijn ook de kosten voor vervanging van personeel (gemeentebreed) hoger dan verwacht (€ 34.000) en was met enkele overige kosten in de begroting geen rekening gehouden. 	-89.000
<ul style="list-style-type: none"> De kosten voor bestuurlijke ondersteuning en voorlichting zijn lager uitgevallen. Dit komt enerzijds door lagere representatiekosten (coronacrisis) en anderzijds door een ontvangen bijdrage in de juridische kosten van de zaak Maerloo. 	25.000
<ul style="list-style-type: none"> Voor deelname aan projecten op subregionaal niveau (Brabantse Wal-gemeenten) is 2 jaar lang een bedrag van € 25.000 vrijgemaakt. Het budget is niet besteed en schuift door naar volgend jaar.* 	25.000
<ul style="list-style-type: none"> Het project "Tholen met de tijd mee" is nog niet afgerond. Het budget wordt doorgeschoven naar 2021.* 	373.000
Totaal saldo Overhead (voordelig)	498.000
<i>* geen invloed op rekeningsaldo</i>	

Beleidsindicatoren	B 2020	R 2020
Overhead gemeentelijke organisatie (% van totale lasten)	11%	11%
Formatie: fte per 1.000 inwoners*	6,8	6,8
Bezetting: fte per 1.000 inwoners*	6,8	6,5
Apparaatskosten per inwoner (euro)*	€ 483	468
Externe inhuur (%)	3,9%	6,2%

* exclusief gemeenteraad en B&W

Paragrafen

De paragrafen bestaan uit:

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onderhoud kapitaalgoederen

Bedrijfsvoering

Financiering

Grondbeleid

Verbonden partijen

Lokale heffingen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Gemeenten hebben in toenemende mate te maken met uiteenlopende risico's waarvan zij zich bewust moeten zijn. Een essentiële voorwaarde voor risicobewustwording is inzicht in risico's. Wanneer dit in voldoende mate bestaat, kan worden bepaald op welke wijze (1) risico's beheersbaar kunnen worden gemaakt en (2) de financiële positie van de gemeente tegen deze risico's kan worden beschermd. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de "Financiële verordening gemeente Tholen 2017" verplichten de gemeente tot het voeren van risicomanagement en het opstellen van een paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze paragraaf is een onderdeel van het totale risicomanagementproces en geeft met name inzicht in de financiële draagkracht van de gemeente indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen.

De paragraaf gaat in op:

- Het risicomanagementbeleid;
- Het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's);
- De benodigde weerstandscapaciteit;
- De risico top 5 en de beheersing van deze belangrijkste risico's;
- De beschikbare weerstandscapaciteit;
- De kengetallen omtrent de financiële positie.

Risicomanagementbeleid

Net als iedere andere organisatie heeft ook de gemeente bij de uitvoering van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot financiële tegenvallers. Het weerstandsvermogen is het vermogen om deze tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit in gevaar komt. Het weerstandsvermogen kan worden uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (risico's).

Het beleid ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de "Financiële verordening gemeente Tholen 2017", die door uw raad is vastgesteld op 8 december 2016. De gemeente streeft vanaf 2017 een ratio na van minimaal 1,0 en vanaf 2020 van minimaal 1,5.

Risicoprofiel

Voor de gehele organisatie zijn de belangrijkste risico's (circa 20) in beeld gebracht. Het risicoprofiel is divers van aard. Voor de in kaart gebrachte risico's zijn diverse beheersmaatregelen benoemd. Deze zijn bedoeld om óf de kans van een risico te verlagen óf de gevolgen te reduceren. Hierdoor zal de totale impact van de risico's op de organisatie afnemen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van het risicoprofiel kan bepaald worden hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen afdekken. Alle risico's zullen zich echter nooit én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. De benodigde weerstandscapaciteit wordt daarom berekend op basis van een risicosimulatie (Monte-Carlo methode). We gaan hierbij uit van een zekerheidspercentage van 90%. Door deze benadering wordt voorkomen dat er een te groot weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit) wordt aangehouden. De totaal benodigde weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2020 circa € 2,3 miljoen (v.j. € 2,4 miljoen).

Risico top 5

In de tabel hieronder zijn de 5 belangrijkste risico's van de gemeente Tholen, gerangschikt naar financiële impact, weergegeven. Het percentage geeft het aandeel van het risico in de totaal benodigde weerstandscapaciteit weer (€ 2,3 miljoen). De top 5 risico's beslaan bijna 80% van de totaal benodigde capaciteit.

Tabel: Belangrijkste 5 financiële risico's			
Risico	Kans	Max. financieel gevolg	Invloed
Tekort bij de uitvoering van taken binnen het sociaal domein	70%	€ 1.600.000	27%
Tekort gebiedsontwikkeling Tholen Stad Grondexploitatie VOF	50%	€ 2.200.000	26%
Tekorten gemeentelijke grondexploitaties	50%	€ 1.000.000	12%
Nadeel door COVID-19 (Coronacrisis)	70%	€ 400.000	7%
Hogere investeringskosten van onderwijshuisvesting	50%	€ 500.000	6%

Ad 1: Sociaal domein

Door drie grote decentralisatieoperaties op het gebied van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en arbeidsparticipatie werd het takenpakket van de gemeenten in 2015 flink uitgebreid. Het uitgangspunt was dat deze transitie budgettair neutraal zou verlopen. Dit is echter totaal niet realistisch gebleken. Dit blijkt ook uit het door AEF uitgevoerde onderzoek naar de middelen die gemeenten structureel nodig hebben om hun taken voor jeugdzorg goed uit te kunnen voeren. Het onderzoek laat zien dat gemeenten in 2019 zo'n € 1,7 miljard meer aan jeugdzorg uitgegeven hebben dan ze aan middelen hebben ontvangen. Het Rijk wil vooralsnog echter nog niet over de brug komen. Op 11 maart 2021 heeft de VNG met een brede delegatie van het kabinet over de tekorten op de jeugdhulp gesproken. Tijdens dit overleg zou het kabinet een aanbod doen om de huidige financiële nood te ledigen en zou het perspectief bieden voor de structurele oplossing op de lange termijn. Helaas heeft dit overleg tot onvoldoende resultaat geleid. Daarom heeft de VNG besloten arbitrage in te roepen.

Hierdoor blijft ons belangrijkste risico een overschrijding van de budgetten voor uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo 2015 (begeleiding en huishoudelijke hulp). Door diverse maatregelen (uit het plan van aanpak) lijken de grootste (volume)stijgingen bij de uitvoering van de Jeugdwet achter ons te liggen. De stijgingen bij de Wmo gaan onverminderd door, o.a. door het abonnementstarief en de vergrijzing. Dit blijkt ook uit de analyse van onderzoeks- en adviesbureau BDO van de gemeentelijke jaarrekeningen over 2019. Het maximale risico schatten we in op een bedrag van € 0,8 miljoen. Vanwege het structurele karakter is dit bedrag verdubbeld.

Ad 2: Gebiedsontwikkeling in exploitatie via grondexploitatie maatschappij Tholen Stad VOF

Het resultaat van de twee grondexploitaties is aanzienlijk verslechterd ten opzichte van 2019. De belangrijkste oorzaak is te vinden in deelplan Molenvlietsedijk, maar ook de nagenoeg afgeronde locatie VesteTuin laat een negatiever resultaat zien dan in 2019. Bij VesteTuin is het lagere resultaat van € 0,4 miljoen (CW) met name te wijten aan een tegenvaller bij de inrichting van het gebied en de kademuur bij de Kruittoren.

Voor Molenvlietsedijk is de hoofdlijn van het negatievere resultaat hieronder beknopt weergegeven:

- Een deel van de voorziene woningbouw ligt binnen een zone waar momenteel een milieukundige hindercirkel over ligt. Deze deelgebieden zijn niet meegenomen in de opbrengsten van de grondexploitatie. Dit leidt tot een kleiner plangebied, waardoor circa 1 hectare minder grond uitgeefbaar is. In de grondexploitatie wordt daarom nu per saldo rekening gehouden met de realisatie van circa 390 woningen in een plangebied van ruim 19 hectare, in plaats van bijna 450 woningen op circa 21 hectare.

- De vastgoedmarkt is sinds 2013 aanzienlijk veranderd. De eerdere berekeningen waren gebaseerd op normatieve grondquotes. Door de fors gestegen bouwkosten sinds 2014 en de achtergebleven VON-prijzen in Tholen waren deze grondquotes achterhaald. De grondopbrengsten zijn in de geactualiseerde grondexploitatie residueel bepaald;
- De ramingen voor bouw- en woonrijp maken zijn hoger vanwege (1) prijsstijgingen in afgelopen jaren (zie VesteTuin) en (2) de ambitie, de kwaliteit en het ruimtegebruik in de nieuwe stedenbouwkundige visie, ten opzichte van de uitgangspunten uit 2013.

Het resultaat (CW) van Molenvlietsedijk is in vergelijking met de vorige grondexploitatie hierdoor circa € 8,3 miljoen negatiever.

Het verwachte verlies van Tholen Stad Grondexploitatie VOF over 2020 bedraagt hierdoor € 8,7 miljoen. De gemeente neemt voor 1/3 deel in de VOF via Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V.. Het verwachte verlies van deze deelneming over 2020 bedraagt derhalve afgerond € 2,9 miljoen. De deelneming (€ 15.000) en de verstrekte lening aan deze deelneming (€ 825.000) zijn afgewaardeerd. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2.074.000), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.

De grondopbrengsten zijn in de geactualiseerde grondexploitatie residueel berekend. Dit betekent dat de prijsverandering van de VON-prijzen en de bouwkosten leiden tot andere grondwaarden. Op dit moment is voor zowel de VON-prijzen als de bouwkosten gekozen om aan te sluiten bij de CPI. De ervaring leert dat de prijsontwikkeling van de bouwkosten en de VON-prijzen vaak niet gelijk op gaat. In Tholen is de afgelopen jaren de VON-prijsstijging ten opzichte van de rest van Nederland achtergebleven. De bouwkostenstijging is wel gelijk opgegaan met de rest van Nederland. Dit heeft tot gevolg gehad dat de grondprijs niet evenredig is mee veranderd en zelfs is gedaald, ondanks dat de VON-prijzen zijn gestegen. Dit risico is nog steeds actueel. Met een dergelijke ontwikkeling stijgen de grondprijzen minder hard of kunnen deze zelfs dalen. Uit een gevoeligheidsanalyse blijkt dat dit risico het grootste effect op het resultaat van de grondexploitatie heeft. Hierbij is dus uitgegaan van een residuele benadering, waarbij de effecten maximaal naar de grondwaarde gaan. Het maximumrisico voor de gemeente schatten we in op circa € 2,2 miljoen.

Ad 3: Tekorten gemeentelijke grondexploitaties

Het grootste risico ten aanzien van de huidige schattingen (en de mogelijke uitkomsten daarvan) zijn gelegen in woningbouwcomplex Havengebied Sint-Annaland. De nog te realiseren opbrengsten bedragen namelijk ruim € 8 miljoen, terwijl het verwachte resultaat op eindwaarde slechts € 62.000 bedraagt. Bij de overige complexen zijn de nog te realiseren opbrengsten beperkt en/of zijn de verwachte eindwaarden zodanig hoog dat eventuele risico's binnen het complex zijn op te vangen, terwijl bij woningbouwcomplex Deestraat Poortvliet ultimo boekjaar al koopovereenkomsten zijn afgesloten voor bedrag van ruim € 0,6 miljoen.

Door de gedegen onderbouwing van zowel de kosten als opbrengsten, worden de grootste risico's binnen woningbouwcomplex Havengebied Sint-Annaland veroorzaakt door wijzigingen in de grondprijsontwikkeling en fasering van met name de dijkwoningen en de woontorens (Havenplateau). We hebben de effecten door middel van gevoeligheidsanalyse inzichtelijk gemaakt. Uit de gevoeligheidsanalyse blijkt dat met name de ontwikkeling van de grondprijzen het grootste effect op het resultaat van de grondexploitatie heeft. Het niet indexeren van de grondprijzen leidt tot een nadeel van € 0,4 miljoen, terwijl een afname van de grondprijzen met 3% voor een nadeel van € 1,1 miljoen zorgt.

Overigens zijn ultimo boekjaar al koopovereenkomsten afgesloten voor een bedrag van ruim € 2,2 miljoen. Hierdoor schatten we het maximumrisico in op circa € 1,0 miljoen.

Ad 4: COVID-19

In het voorstel tot het oplossen van knelpunten in het kader van de coronacrisis, vastgesteld in uw raad van 16 april 2020, hebben we een beeld geschetst van de mogelijke financiële impact op onze begroting. We hebben risico's benoemd en waar mogelijk gekwantificeerd. Een groot deel van de risico's lijkt door alle steunpakketten getackeld. De rest lijkt overwegend incidenteel van aard. De structurele gevolgen verwachten we met name op het terrein van inkomensvoorzieningen, armoedebelid en schuldhulpverlening. Dit wordt bevestigd door het rapport van de Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact (werkgroep Halsema). Veel zzp-ers, flexwerkers of jongeren verliezen momenteel hun opdrachten of hun baan en lopen inkomsten mis. Bij onvoldoende of traag economisch herstel bestaat een kans op blijvende werkloosheid en daarmee een grotere (blijvende) druk op de bijstand.

We schatten het maximale risico op een bedrag van € 0,2 miljoen. Vanwege het structurele karakter is dit bedrag verdubbeld.

Ad 5: Investerings onderwijshuisvesting

De komende jaren staan aanzienlijke investeringen gepland voor onderwijshuisvesting. De afgelopen periode zijn de bouwkosten aanzienlijk gestegen. Het risico bestaat dat de investeringskosten hoger uitvallen dan waarmee in de programmabegroting rekening gehouden is. Het maximumrisico voor de gemeente schatten we in op circa € 5,0 miljoen. De kapitaallasten over dit bedrag worden becijferd op € 0,25 miljoen. Vanwege het structurele karakter is dit bedrag verdubbeld.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Onder de incidentele weerstandscapaciteit (in vermogen) vallen de Algemene reserve niet vrij besteedbaar en de reserve bouwgrondexploitatie. Tot de structurele weerstandscapaciteit (in de exploitatie) behoren de post onvoorzien (jaarlijks € 250.000) en de onbenutte belastingcapaciteit. De riool- en afvalstoffenheffing mogen maximaal kostendekkend zijn (inclusief compensabele BTW). Omdat dit al het geval is, zit hierin geen ruimte om extra middelen te genereren. Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit onroerende zaakbelasting wordt het tarief volgens de norm van artikel 12 Financiële verhoudingswet gehanteerd.

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

Beschikbare weerstandscapaciteit (in mln)	31-12-2020	31-12-2019
<i><u>Vermogen</u></i>		
Algemene reserve niet vrij besteedbaar	15,8	10,5
Reserve bouwgrondexploitatie	1,6	1,6
<i><u>Exploitatie</u></i>		
Onbenutte belastingcapaciteit ozb	0,9	1,4
Onvoorzien	0,2	0,2
Beschikbare weerstandscapaciteit:	18,5	13,7

Kengetallen financiële positie

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in het jaarverslag een verplichte basisset aan financiële kengetallen in de onderhavige paragraaf opgenomen te worden. Aan deze basisset hebben we de ratio weerstandsvermogen toegevoegd. De kengetallen geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie.

1. Structurele exploitatieruimte

Betekenis

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

Berekeningswijze

Op basis van het overzicht "incidentele baten en lasten" kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Vervolgens wordt hierbij het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves opgeteld. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door de uitkomst te delen door de totale baten (zie artikel 17 onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uit te drukken in een percentage.

Norm

In het financieel toezicht wordt de begroting van een gemeente langs de lat gelegd die geldt voor artikel 12-gemeenten. Voor het bedrag voor onvoorzien (conform het BBV artikel 8, lid 1) wordt bij artikel 12-gemeenten uitgegaan van de vuistregel van 0,6% van de som van de uitkering Gemeentefonds (algemene uitkering plus integratie- en decentralisatie-uitkeringen) en de ozb-capaciteit. Een gemeente zou in de begroting dit bedrag aan ruimte moeten ramen om structurele tegenvallers op te kunnen vangen. Uitgedrukt in een percentage van de totale baten komt dit voor ons neer op circa 0,4%. Wij zetten de structurele exploitatieruimte af tegen deze norm.

Voldoende	Structurele exploitatieruimte hoger dan 0,4%
Matig	Structurele exploitatieruimte tussen 0% en 0,4%
Onvoldoende	Structurele exploitatieruimte kleiner dan 0%

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Totale structurele lasten	70.031	66.196	67.945
B	Totale structurele baten	70.114	66.701	69.551
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	72	72	72
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	20	20	20
E	Tot. baten (excl. reservemutaties)	78.760	66.701	73.038
	Struct. exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	0,0%	0,7%	2,1%

Conclusie

De structurele exploitatieruimte is ten opzichte van de primitieve begroting 2020 verbeterd. Dit komt met name door budgetonderschrijdingen in structureel bestaand beleid (bijv. Jeugdwet) als gevolg van COVID-19. Deze budgetverschillen blijven naar hun aard "structureel".

2. Ratio weerstandsvermogen

Betekenis

De ratio weerstandsvermogen geeft het vermogen aan om tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit in gevaar komt.

Berekeningswijze

De ratio weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (risico's).

Norm

In het kader van Tholen (financieel) in balans heeft u vanaf 2017 een ratio weerstandsvermogen geformuleerd van 1,0, groeiend naar 1,5 in 2020.

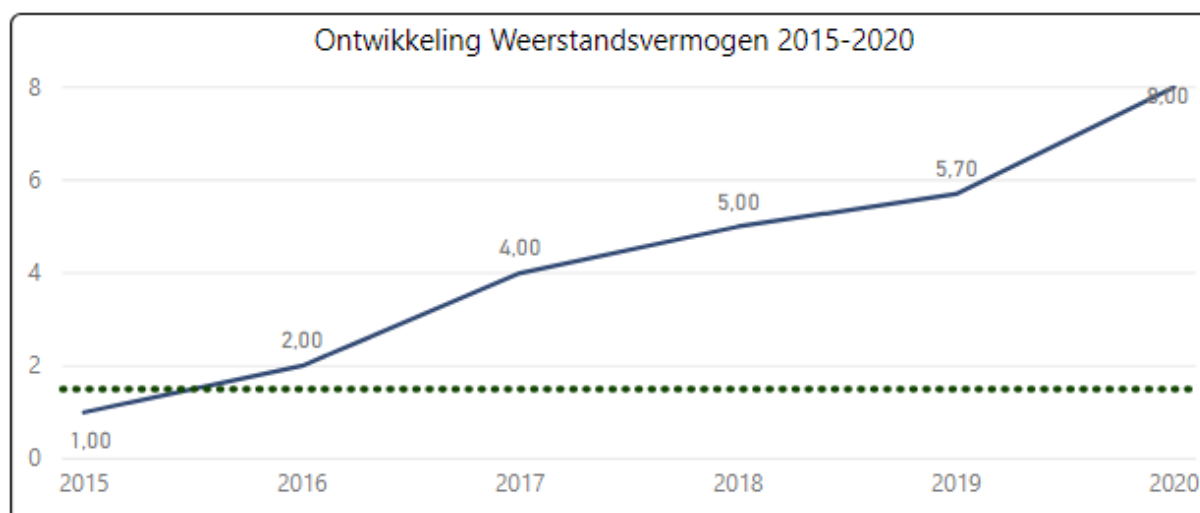
Voldoende	Vanaf 1,0
Matig	Tussen 0,8 en 1,0%
Onvoldoende	Lager dan 0,8

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Beschikbare weerstandscapaciteit	13.700	13.300	18.500
B	Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	2.400	2.000	2.300
	Ratio weerstandsvermogen (A/B)	5,7	6,7	8,0

Conclusie

De ratio weerstandsvermogen is verbeterd en voldoet ruimschoots aan de norm. De verbetering is met name het gevolg van een toename van de beschikbare weerstandscapaciteit door toevoeging van het positieve resultaat over voorgaand jaar (resultaatbestemming).

3. Solvabiliteitsratio

Betekenis

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen zijn afbetaald (niet belast met schulden).

Berekeningswijze

De solvabiliteitsratio wordt uitgedrukt als de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. De solvabiliteitsratio is het spiegelbeeld van de schuldratio.

Norm

In de VNG-uitgave "Houdbare gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de solvabiliteit hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld en lager dan 20% als onvoldoende. In het kader van Tholen (financieel) in balans heeft uw raad als doelstelling een solvabiliteit van 20% in 2022 geformuleerd.

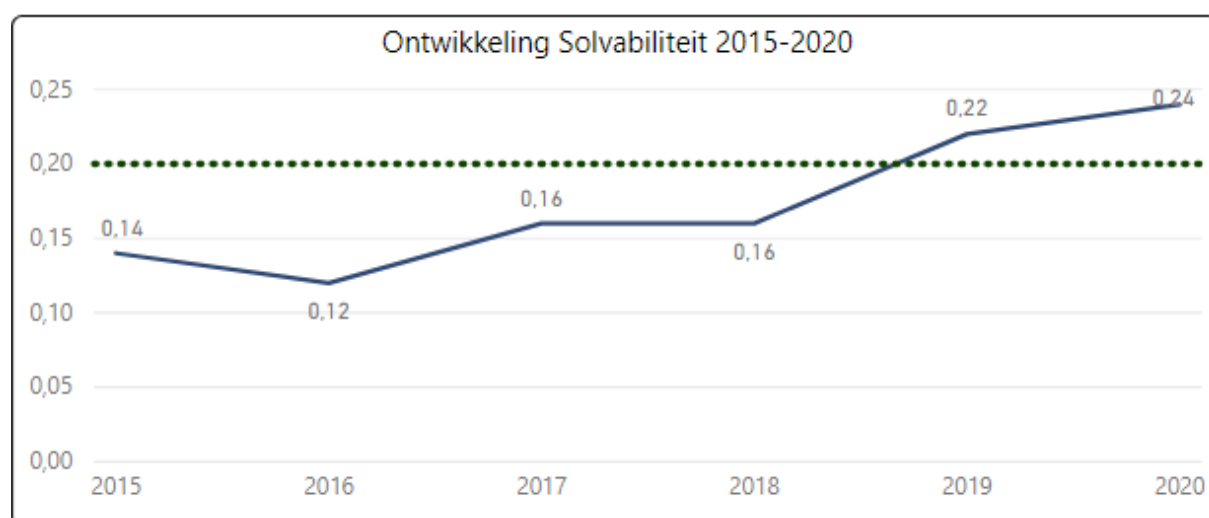
Voldoende	Vanaf 30%
Matig	20% tot 30%
Onvoldoende	Tot 20%

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	21.291	12.702	23.014
B	Balanstotaal	96.670	83.161	97.681
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	22%	15%	24%

Conclusie

De solvabiliteit is wederom verbeterd. Dit komt met name door het positieve resultaat over 2020.

4a. Netto schuldquote

Betekenis

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de (netto) schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de inkomsten. De hoogte van de inkomsten bepaalt namelijk in belangrijke mate hoeveel schulden een gemeente kan dragen. Hoe hoger het inkomen des te meer schuld een gemeente kan aangaan.

Berekeningswijze

De netto schuldquote betreft de netto schuld als aandeel van de totale inkomsten (voor reservemutaties). De netto schuld wordt berekend als de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus de langlopende uitzettingen, kortlopende (debiteuren)vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa.

Norm

In de VNG-uitgave "Houdbare gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Omgerekend komt dit laatste percentage ongeveer overeen met het Europese schuldplafond van 60% van het bbp.

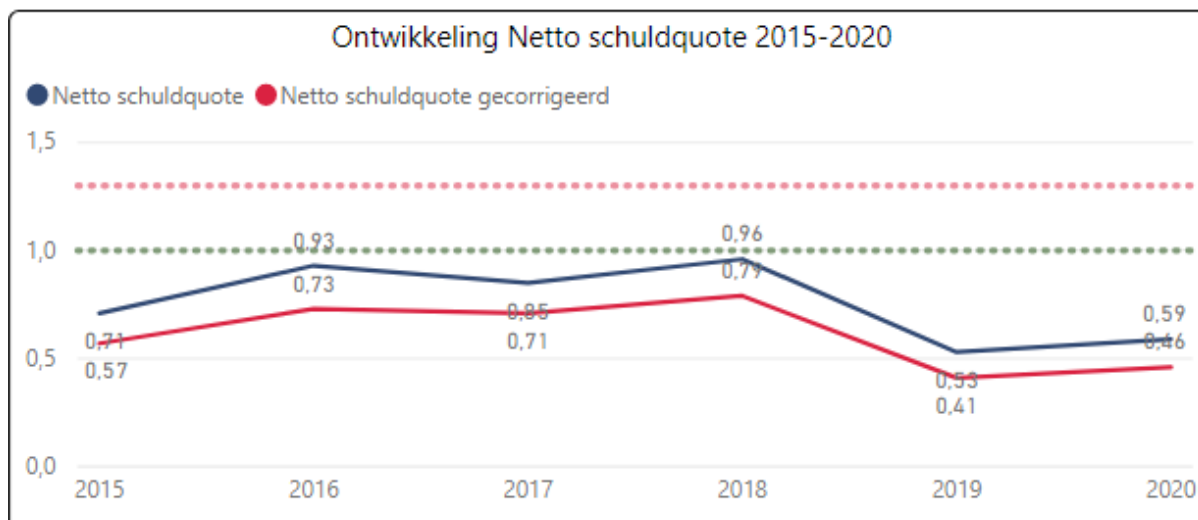
Voldoende	Tot 100%
Matig	100% tot 130%
Onvoldoende	Vanaf 130%

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	61.573	53.990	53.990
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.419	8.193	2.757
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	3.045	3.396	6.971
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	2.573	1.923	2.573
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	21.312	5.812	17.426
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	436	39	396
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	636	1.239	521
H	Tot. baten (excl. reservemutaties)	78.760	66.701	73.038
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	53%	85%	59%

Conclusie

De netto schuldquote is ten opzichte van de primaire begroting 2020 sterk verbeterd. Dit komt met name door de grondtransactie van 15 hectare op bedrijventerrein Welgelegen te Tholen (2019). De transactie heeft gezorgd voor een forse afname van de netto-schuld.

4b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Betekenis

Een gemeente met veel verstrekte leningen heeft normaliter veel schulden, welke onder normale omstandigheden niet op de begroting drukken. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote hieronder gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Op deze manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Berekeningswijze

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c BBV).

Norm

Zie 4a.

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	61.573	53.990	53.990
B	Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.419	8.193	2.757
C	Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	3.045	3.396	6.971
D	Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)	12.582	3.777	12.095
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	21.312	5.812	17.426
F	Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	436	39	396
G	Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	636	1.239	521
H	Tot. baten (excl. reservemutaties)	78.760	66.701	73.038
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/Hx100%	41%	82%	46%

De gemeente Tholen heeft voor € 8,5 miljoen doorgeleend aan verbonden partijen. Verder is voor € 1,0 miljoen aan startersleningen en leningen voor duurzame particuliere woningverbetering verstrekt.

5. Kengetal grondexploitatie

Betekenis

Het kengetal grondexploitatie geeft aan welk deel van de netto-schuldquote veroorzaakt wordt door de grondexploitatie. Een gemeente met veel grondvoorraden heeft normaliter veel schulden, welke bij normale marktomstandigheden niet op de begroting drukken. Als de markt tegenzit, gaat dit echter niet meer op. Een gemeente met veel grondvoorraden kan dan een probleem krijgen vanwege de schulden die voor de aanschaf zijn aangegaan. De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente.

Berekeningswijze

Voor de berekening van het kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Norm

Een norm voor het kengetal grondexploitatie is lastig te bepalen. De boekwaarde van de voorraad grond zegt namelijk niets over de relatie tussen de vraag naar en aanbod van bouwgrond. Om deze reden is er geen norm verbonden aan het kengetal grondexploitatie. De boekwaarde van de gronden geeft wel aan of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie.

Berekening

Ultimo jaar		R2019	B2020	R2020
A	Vorraden bouwgrondexploitatie	10.806	11.259	7.673
B	Tot. baten (excl. reservemutaties)	78.760	66.701	73.038
	Grondexploitatie A/B x 100%	14%	17%	11%

Conclusie

Het kengetal is ten opzichte van de primaire begroting 2020 fors gedaald. Dit komt met name door de grondtransactie van 15 hectare op bedrijventerrein Welgelegen te Tholen (2019).

6. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

Betekenis

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de "Atlas van de lokale lasten". Onder de woonlasten worden verstaan de ozb, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente.

Berekeningswijze

De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Norm

De gemeentelijke woonlasten zijn begrensd op het landelijk gemiddelde.

Berekening

De (ongewogen) gemiddelde woonlasten van gemeenten in 2020, op basis van de cijfers van het Coelo, bedragen € 777. Het gemiddelde voor de jaren 2018 en 2019 is respectievelijk € 721 en € 740.

Ultimo jaar	R2019	B2020	R2020	
A	Ozb-lasten voor gezin bij gem. WOZ-waarde	229	247	247
B	Rioolheffing voor gezin	206	206	206
C	Afvalstoffenheffing voor gezin	262	262	262
D	Tot. woonlasten voor gezin (A+B+C)	697	715	715
E	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin (t-1)	721	740	740
	Woonlasten t.o.v. landelijk gem. (D/E) x 100%	97%	97%	97%

Conclusie

De totale woonlasten bevinden zich onder het landelijk gemiddelde van t-1.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemeen

De gemeente Tholen is ruim 25.000 hectare groot. Een groot deel daarvan bestaat uit openbare ruimte. Deze openbare ruimte bevat o.a. wegen, riolering, groen, water en openbare gebouwen. Alle in deze openbare ruimte aanwezige kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. In deze paragraaf worden de kaders geschetst voor het onderhoud aan deze kapitaalgoederen. De lasten hiervan zijn terug te vinden in het programma “Verkeer en Vervoer”, “Sport, Cultuur en Recreatie” en “Volksgezondheid en Milieu”. Voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen zijn de volgende beleidsplannen vastgesteld:

Beleidsplan	Vastst. raad	Herziening plan	Onderhoudsniveau ¹⁾	Achterst. onderhoud
Wegen	2018	2023	Niveau B (basis) ¹⁾	<1%
Openb. verlichting	2018	2023	o.b.v. stabiliteitsmetingen	<3%
Groen	2018	2023	Niveau A t/m C ²⁾	<1%
Water	2017	2022	Goed	<2%
Riolering	2017	2022	Cf klassen bij funct. eisen	<1%
Gebouwen	2018	2023	Conditie 2/3 (goed/redelijk)	³⁾ ja
Havens	2018	2023	Redelijk	⁴⁾ ja

- 1) Maximaal 10% van het areaal in niveau C (matig) kan zonder extra kosten in stand kan worden gehouden. Stijgt het percentage areaal in niveau C boven de 10%, dan stijgen de kosten. Bij onderhoudsniveau D (slecht) is sprake van achterstallig onderhoud;
- 2) Sinds 2016 is het onderhoudsniveau als volgt: randzones niveau C (laag), begraafplaatsen niveau A (hoog), overig niveau B (basis);
- 3) Dit betreft de gebouwen/objecten waar ontwikkelingen spelen, zoals Haestinge (oud), dorps huis Poortvliet, tijdelijke huisvesting aan de Zoekweg in Tholen;
- 4) Dit betreft de houten steigers in de haven van Tholen. Deze worden in 2021 vervangen.

In de raadsvergadering van 6 december 2018 zijn de beleidsplannen voor havens, groen, wegen, openbare verlichting en gebouwen voor de periode 2019 – 2023 vastgesteld. Tevens heeft u in deze vergadering een plan van aanpak voor een integrale visie openbare ruimte vastgesteld. Dit plan van aanpak moet leiden tot een integrale missie en visie op de openbare ruimte. In de missie en visie spreken we af wat onze ambitie is hoe we met de openbare ruimte om willen gaan op het gebied van inrichting, gebruik en beheer. De wensen van de gebruikers van de openbare ruimte, onze burgers, bezoekers en bedrijven, vormen daarbij het uitgangspunt. Natuurlijk binnen de financiële kaders en met onze gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het gemeenschappelijke belang en duurzaam beheer van kapitaalgoederen. De inventarisatie van deze wensen was gepland voor 2019, maar is vanwege andere burgerpeilingen, de beperkingen in verband met de coronacrisis en het geven van voorrang aan het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan en andere projecten naar 2021 geschoven.

Voor het meerjarig onderhoud van de kapitaalgoederen gebouwen, wegen, openbare verlichting en havens zijn voorzieningen aanwezig. Voor de riolering is een zogenoemde spaar- en egalisatievoorziening beschikbaar.

Wegen

Beleidskader

Het beleidsplan wegen 2019-2023 is vastgesteld in uw raad op 6 december 2018. In dit beleidsplan zijn de uitgangspunten uit het bestaande beleidsplan uit 2011 geactualiseerd. Ook is beleid opgenomen met betrekking tot het onderhoud aan civieltechnische kunstwerken. In het beleidsplan is geformuleerd hoe we de komende jaren verder willen gaan (strategie met operationele doelstellingen). Enkele punten daaruit zijn:

- Waar mogelijk onderhoud aan wegen integraal afstemmen met andere disciplines en nutsbedrijven om het aantal interventies in de openbare ruimte te beperken;
- Toepassen van materialen die bij voorkeur volledig recyclebaar zijn en een lang levensduur hebben;
- Bij onkruidbestrijding streven om centrum-, havengebieden en ontsluitingswegen te beheren op kwaliteitsniveau A, openbaar gebied grenzend aan particulier eigendom op C-niveau en overig gebieden op B-niveau. Tevens toepassing van preventieve maatregelen;
- Uitgaan van instandhouding/onderhoud en rehabilitatie uitstellen;
- Aandacht voor voet- en fietspaden rondom voorzieningen (relatie met integrale huisvestingsplannen);
- 1x in de 2 jaar een weginspectie met een nieuwe planning voor groot onderhoud voor de eerste 2 jaren.

Financieel overzicht

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Storting in de voorziening	€ 725.000	€ 725.000	€ 725.000
B	Klein onderhoud	€ 544.195	€ 508.300	€ 635.964
C	Inkomenoverdracht Waterschap	€ 1.359.004	€ 1.400.000	€ 1.406.570
D	Ambtelijke capaciteit	€ 350.902	€ 340.800	€ 341.387
E	Kapitaallasten	€ 97.783	€ 148.272	€ 85.105
F	Totale lasten (A t/m E)	€ 3.076.884	€ 3.122.372	€ 3.194.026
G	Vergoedingen	€ 242.289	€ 129.500	€ 309.518
H	Jaarbudget (F-G)	€ 2.834.595	€ 2.992.872	€ 2.884.508

Op het taakveld ontstaat ten opzichte van de raming een voordeel van € 108.364. Dit komt met name door een hogere opbrengst vergunningen op basis van de algemene verordening ondergrondse infrastructuur en lagere afschrijvingslasten als gevolg van het achterblijven van investeringen. Door meer werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn de lasten voor herstel van straatwerk door derden hoger uitgevallen; deze worden echter gecompenseerd door hogere vergoedingen van derden voor deze werkzaamheden.

Voor meerjarig onderhoud was in 2020 een bedrag geraamd van € 268.205 (inclusief € 88.966 onderhoud kunstwerken), terwijl in werkelijkheid per saldo € 501.195 is uitgegeven. Dit heeft een nadeel tot gevolg van € 232.990. Deze overschrijding komt omdat het groot onderhoud aan de civiele kunstwerken, dat gepland stond voor 2019, pas dit jaar is uitgevoerd, terwijl het groot onderhoud elementenverharding 2019 ook pas in 2020 is gegund en gerealiseerd. Vorig jaar was hierdoor sprake van een voordelig verschil € 384.461. Het verloop van de voorziening ziet er als volgt uit:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Stand 1-1	€ 279.346	€ 682.648	€ 682.648
B	Structurele storting	€ 725.000	€ 725.000	€ 725.000
C	Aanwending	€ 321.697	€ 268.205	€ 501.194
	Stand per 31-12 (A+B-C)	€ 682.649	€ 1.139.443	€ 906.454

Openbare verlichting

Beleidskader

Het op 6 december 2018 vastgestelde beleidsplan openbare verlichting bevat een evaluatie van het eerdere beleidsplan uit 2003 en van de gewijzigde uitgangspunten uit 2014. Ook beschrijft het plan het toepassingsgebied, stelt het de kaders en inhoud van het vakgebied, beschrijft het de onderhoudsmethodiek en de ermee gepaard gaande financiële lasten.

Het beleidsplan voorziet in de volgende kaders:

- Waar moeten we aan voldoen? – wettelijke kaders en richtlijnen; haar missie;
- Hoe staan we ervoor en wat is er in de afgelopen periode gerealiseerd? – kengetallen en evaluatie;
- Welke visie en ambitie heeft de gemeente op het gebied van:
  - o Duurzaamheid (energiebesparing en materiaalgebruik);
  - o Kwaliteit (materiaalgebruik, beheersniveau's openbare ruimte);
  - o Beleving (waarde van de ruimte, veilig, toegankelijkheid en sfeer).

Financieel overzicht:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Storting in de voorziening	€ 88.000	€ 119.500	€ 119.500
B	Klein onderhoud	€ 0	€ 0	€ 4.767
C	Energie	€ 64.689	€ 65.000	€ 90.129
D	Inkomensoverdracht	€ 30.015	€ 30.000	€ 31.949
E	Ambtelijke capaciteit	€ 36.619	€ 40.300	€ 41.310
F	Kapitaallasten	€ 5.800	€ 10.513	€ 7.657
G	Totale lasten (A t/m F)	€ 225.123	€ 265.313	€ 295.313
H	Vergoedingen	€ 13.262	€ 12.000	€ 31.216
I	Jaarbudget (G-H)	€ 211.861	€ 253.313	€ 264.097

Op het taakveld ontstaat per saldo een nadeel van € 10.784. Dit komt enerzijds door hogere energielasten en anderzijds door hogere vergoedingen door derden, met name als gevolg van schade-uitkeringen door de verzekeringsmaatschappij.

Voor meerjarig onderhoud was in 2020 een bedrag geraamd van € 120.000, terwijl in werkelijkheid per saldo € 119.768 is uitgegeven. Het verloop van de voorziening ziet er als volgt uit:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Stand 1-1	€ 9.263	€ 87.736	€ 87.736
B	Structurele storting	€ 88.000	€ 119.500	€ 119.500
C	Aanwending	€ 9.527	€ 120.000	€ 119.768
	Stand per 31-12 (A+B-C)	€ 87.736	€ 87.236	€ 87.468

Openbaar groen

Beleidskader

Ook het Groenplan is vastgesteld in de raadsvergadering van 6 december 2018. Het plan omschrijft diverse waarden van groen, zoals lucht(kwaliteit), het dempen van de gevolgen van klimaatverandering, de rust die groen geeft, dat groen uitnodigt tot bewegen, lagere gezondheidskosten en minder vandalisme. Naast deze algemene waarden van groen heeft een specifieke groen inrichting ook specifieke functies, zoals recreatie, speelgelegenheid, sport, afscherming, verkeersbegeleiding, voedselbron en nest- en schuilgelegenheid voor dieren. Om de verschillende waarden en functies van het groen ook in de toekomst te kunnen garanderen moet het groen onderhouden worden. Daarnaast is er een visie nodig voor de ontwikkeling van groene structuren en om in te spelen op ontwikkelingen. Kort samengevat is deze visie: "*Het behouden en ontwikkelen van een robuuste groenstructuur die de waarden van groen versterkt*". Daarmee willen we:

- Het openbaar groen duurzaam in stand houden;
- Ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering;
- De biodiversiteit vergroten (en daarmee ook belevingswaarde);
- Zo robuust mogelijke groenstructuren realiseren;
- De waarden van groen versterken.

Financieel overzicht:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Inzet capaciteit	€ 488.944	€ 374.700	€ 381.577
B	Aankoop goederen	€ 42.916	€ 32.000	€ 0
C	Inhuur derden	€ 33.143	€ 32.250	€ 31.471
D	Onderhoud	€ 36.938	€ 83.000	€ 85.376
E	Maaiwerkzaamheden	€ 67.145	€ 56.000	€ 82.594
F	Onderhoud door derden (o.a. De Betho)	€ 271.085	€ 309.000	€ 284.139
G	Compostering	€ 11.325	€ 13.000	€ 10.929
H	Diversen	€ 2.746	€ 5.000	€ 3.150
I	Totale lasten (A t/m H)	€ 954.242	€ 904.950	€ 879.236
J	Vergoedingen	€ 46.767	€ 44.000	€ 43.290
K	Jaarbudget (I-J)	€ 907.475	€ 860.950	€ 835.946

Op het taakveld ontstaat ten opzichte van de raming een voordeel van € 25.004. Dit komt met name doordat de herinrichting van het openbaar groen bij het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Tholen aan de Prins Bernhardstraat niet meer in 2020 gerealiseerd is. Hiervoor is, samen met de aanpassingen van de openbare ruimte rondom het in aanbouw zijnde Medisch Centrum te Sint-Maartensdijk, in 2021 eenmalig een budget benodigd.

Vijvers en waterlopen

Beleidskader

In het kader van het project "Beheer en Onderhoud in Bebouwd gebied" (BOB) is in 2007 met het waterschap Scheldestromen een bestuurlijke overeenkomst gesloten (onderhoud oppervlaktewateren binnen bebouwd gebied). Deze overeenkomst is in 2017 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het college. Het baggerwerk wordt sindsdien in overleg met de gemeente door het waterschap uitgevoerd, terwijl het maaswerk in overleg met het waterschap door de gemeente wordt uitgevoerd.

Verder is in uw raad van 12 oktober 2017 het Waterhuishouding plan (onderdeel Stedelijk waterplan) vastgesteld. De uitvoering van de hierin opgenomen maatregelen bestrijken een periode van 5 jaar (2018-2022).

Financieel overzicht:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Inzet capaciteit	€ 3.894	€ 89.300	€ 89.637
B	Onderhoud	€ 14.407	€ 34.480	€ 43.566
C	Maaiwerkzaamheden	€ 80.419	€ 70.500	€ 81.869
D	Compostering	€ 13.905	€ 12.500	€ 10.911
E	Totale lasten (A t/m D)	€ 112.625	€ 206.780	€ 225.983
F	Vergoedingen	€ 59.075	€ 63.500	€ 82.317
K	Jaarbudget (E-F)	€ 53.550	€ 143.280	€ 143.666

Op het taakveld ontstaat ten opzichte van de raming een klein nadeel van € 386. De hogere lasten worden tenietgedaan door een hogere vergoeding van derden.

Riolering

Beleidskader

In uw raad van 12 oktober 2017 is het Waterhuishouding plan (onderdeel Gemeentelijk Riolerings- en Grondwaterplan) 2018-2022 vastgesteld.

Financieel overzicht:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Inzet capaciteit	€ 243.993	€ 204.200	€ 204.543
B	Regulier onderhoud	€ 520.207	€ 617.725	€ 560.448
C	Storting spaarvoorziening	€ 1.144.000	€ 1.133.000	€ 1.133.000
D	Totale lasten (A t/m C)	€ 1.908.200	€ 1.954.925	€ 1.897.991
E	Rioolheffing	€ 2.307.675	€ 2.266.000	€ 2.349.009
F	Vergoedingen	€ 41.356	€ 128.800	€ 89.953
G	Mutatie voorziening riolering	€ 65.367	€ 77.000	-€ 24.096
H	Voordeel exploitatie/comp. btw (D-E-F-G)	-€ 506.198	-€ 516.875	-€ 516.875

Als gevolg van gewijzigde regelgeving is de voorziening riolering in 2014 gesplitst. Een deel is achtergebleven als spaarvoorziening om in mindering te worden gebracht op de te activeren vervangingsinvesteringen. Het restant is ondergebracht in een aparte voorziening om toekomstige schommelingen in het tarief op te kunnen vangen.

De storting in de spaarvoorziening is gelijk aan de raming, te weten € 1.133.000. Rekening houdend met een aanwending van € 1.177.541 als gevolg van de dit jaar gerealiseerde vervangings- en verbeteringsinvesteringen (begroot € 1.860.290) komt de spaarvoorziening ultimo 2020 uit op € 1.529.328. Het verschil tussen begrote en gerealiseerde vervangings- en verbeteringsinvesteringen komt enerzijds doordat er in 2020 minder rioolbuisvervangingen zijn uitgevoerd. We zijn, evenals vorig jaar, terughoudend omgegaan met vervangingen die nog niet noodzakelijk waren.

Het verloop van de spaarvoorziening riolering is als volgt:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Stand 1-1	€ 926.625	€ 1.573.869	€ 1.573.869
B	Structurele storting	€ 1.144.000	€ 1.133.000	€ 1.133.000
C	Aanwending	€ 496.756	€ 1.860.290	€ 1.177.541
	Stand per 31-12 (A+B-C)	€ 1.573.869	€ 846.579	€ 1.529.328

Het verloop van de voorziening voor bekleemde middelen van derden met een specifieke aanwendingsrichting (op grond van artikel 44 lid 2 BBV) ziet er als volgt uit:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Stand 1-1	€ 347.505	€ 282.138	€ 282.138
B	Mutatie	€ 65.367	€ 77.000	-€ 24.096
	Stand per 31-12 (A-B)	€ 282.138	€ 205.138	€ 306.234

Door lagere kosten voor onderhoud, reparaties en aansluitingen enerzijds en hogere baten rioolheffing (inclusief baten van derden) anderzijds heeft in plaats van een aanwending van € 77.000 een storting van € 24.096 plaatsgevonden in deze egalisatievoorziening.

Gebouwen

Beleidskader

Het beleidsplan gebouwenbeheer is vastgesteld in uw raad van 6 december 2018. Het beleidsplan voorziet in de volgende kaders:

- Indeling van de gemeentelijke gebouwen en objecten in rubrieken;
- Toekennen van een te handhaven technische conditie per object;
- De toe te passen werkmethode zijnde het conditie afhankelijk onderhoud (NEN 2767);
- De financiële meerjarenplanning 2018-2027, waarbij rekening is gehouden met een bezuiniging van 10%.

Financieel overzicht

Overeenkomstig het beleidsplan heeft dit jaar een dotatie plaatsgevonden van € 450.000. Voor groot onderhoud was in 2020 na tussentijdse aanpassing van de begroting een bedrag geraamd van € 569.346, terwijl in werkelijkheid € 509.963 is uitgegeven. Het voordelig verschil van € 59.383 is ontstaan door uitstel van diverse werkzaamheden. Het verloop van de voorziening ziet er als volgt uit:

		Rek. 2019	Begr. 2020	Rek. 2020
A	Stand 1-1	€ 577.266	€ 527.668	€ 527.668
B	Structurele storting	€ 448.692	€ 450.000	€ 450.000
C	Aanwending	€ 498.290	€ 569.346	€ 509.963
	Stand per 31-12 (A+B-C)	€ 527.668	€ 408.322	€ 467.705

Havens

Beleidskader

Het beleidsplan Beheer en Onderhoud Havens 2019-2023 is vastgesteld in uw raad van 6 december 2018 en zal onderdeel uit gaan maken van het overkoepelende integraal Beleidsplan Openbare Ruimte. Tegelijk is overgegaan tot opheffing van de (vier) afzonderlijke voorzieningen onderhoud havens en besloten tot de vorming van één voorziening "meerjarig onderhoud havens gemeente Tholen" ten behoeve van de uitvoering van het totale geactualiseerde meerjaren-onderhoudsprogramma van de havens.

Financieel overzicht

		Begroot	Gerealiseerd	Verschil
A	Sint-Annaland	€ 15.192	€ 10.094	€ 5.098
B	Stavenisse	€ 64.481	€ 66.992	-€ 2.511
C	Tholen	€ 35.864	€ 36.172	-€ 308
D	Sint Philipsland	€ 3.840	€ 958	€ 2.882
E	Gorishoek (aanlegsteiger)	€ 20.000	€ 17.214	€ 2.786
F	AJP (aanlegsteiger)	€ 0	€ 0,00	€ 0
	Totaal	€ 139.377	€ 131.430	€ 7.947

Voor meerjarig onderhoud was in 2020 een bedrag geraamd van € 139.377, terwijl in werkelijkheid € 131.430 is uitgegeven. Dit jaar zijn er de nodige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, die volgens het beleidsplan eigenlijk al in 2019 voorzien waren. Zo kon er in de haven van Stavenisse door bezwaar tegen de stortvergunning, niet eerder gebaggerd worden, had in de haven van Tholen uitvoering van de geplande onderhoudswerkzaamheden vertraging opgelopen door prioritering van werkzaamheden en was voor het onderhoud aan de aanlegsteiger Gorishoek nader onderzoek nodig (dit object slijt, vanwege de open ligging, sneller dan verwacht). Bij de voorjaarswijziging 2020 zijn de ramingen voor deze werkzaamheden wederom opgevoerd. Het opknappen van de invaldevissteiger aan de Veerweg in Stavenisse kon mede door corona niet uitgevoerd worden. Het is pas gelukt om eind 2020 met een gespecialiseerd bedrijf een werkbezoek te organiseren. De bedoeling is om dit werk in 2021 alsnog uit te voeren.

Het verloop van de egalisatievoorziening voor groot onderhoud aan de havens zien er als volgt uit:

	Sint-Annaland	Stavenisse	Tholen	Sint Philipsland	Gorishoek	AJP	Totaal
Stand 1 jan 2020	€ 86.370	€ 108.882	€ 257.337	€ 5.594	-€ 940	€ 3.459	€ 460.702
Storting	€ 8.300	€ 17.200	€ 14.400	€ 5.600	€ 5.600	€ 3.550	€ 54.650
Aanwending	€ 10.094	€ 66.992	€ 36.172	€ 958	€ 17.214	€ 0	€ 131.430
Stand 31 dec	€ 84.576	€ 59.090	€ 235.565	€ 10.236	-€ 12.554	€ 7.009	€ 383.922

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

In deze paragraaf komen aan de orde Personeel, Organisatie, Concerncontrol, Informatisering & Automatisering, en Facilitaire Zaken.

Bedrijfsvoering en COVID

De impact van de pandemie op de bedrijfsvoering is enorm. Al in maart 2020 hebben wij de eerste stappen gezet om ervoor te zorgen dat het grootste deel van de organisatie thuis kon werken. We hebben prioriteit gelegd bij de kritieke processen: processen die geen dag uitstel kunnen velen. Daarna volgden ook de ander processen. Voor aanvang van de zomer konden vrijwel alle medewerkers thuis werken door versnelde aanpassing van de werkplekken op kantoor en door het faciliteren van de benodigde apparatuur als laptops en mobiele telefoons. In het gebouw zijn de nodige maatregelen getroffen, zodat medewerkers die daar voor de uitoefening van hun taak aanwezig moeten zijn, bestuurders en burgers veilig ontvangen kunnen worden. Zo zijn er onder meer looproutes aangegeven, schermen geplaatst bij balies en desinfectiemiddel en mondkapjes geplaatst bij alle ingangen. Vergader- en overleg ruimtes werden heringericht evenals de raadszaal met inachtneming van de nodige 1,5 meter afstand en looproute. Ook zijn een tweetal ruimtes geschikt gemaakt voor 'hybride' vergaderen: een aantal deelnemers kunnen dan fysiek aanwezig zijn, terwijl anderen van huis uit deelnemen aan de vergadering. Het tijd- en plaatsafhankelijk werken heeft zo noodgedwongen een enorme vlucht genomen. Wij hebben een werkgroep ingesteld die nadenkt over het gebruik van ons gebouw in het post-corona tijdperk. Wij verwachten medio 2021 een visie op het nieuwe kantoorconcept en een globaal plan van aanpak.

Personeel

168,3 FTE in dienst

Op 31 december 2019 was er een toegestane personele bezetting van 176,2 FTE. In 2020 is de formatie gedaald met 0,7 FTE naar 175,7 FTE. Van de toegestane formatie was op 31 december 2020 7,4 FTE niet ingevuld, onder meer wegens vacatures. Ultimo 2020 was er derhalve 168,3 FTE in dienst.

200 medewerkers

Niet alle medewerkers werken fulltime. De bovengenoemde 169,9 FTE werd op 31 december 2020 ingevuld door 200 medewerkers. Bij een dalende formatie hebben we te maken met een groeiend aantal medewerkers. Het aantal parttime werkende medewerkers neemt dus toe

	2020	2019
Man:	100 (50%)	97 (49%)
Vrouw:	100 (50%)	101 (51%)
Fulltime:	107 (54%)	107 (54%)
Parttime:	93 (48,5%)	91 (46%)
Gemiddelde leeftijd	47,9	48,1
Uitstroom	11	12
Instroom	11	14

De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers is weer licht gedaald, wat betekent dat de instroom van personeel jonger is dan de uitstroom.

Generatiepact

Per 1-1-2020 namen 14 personen deel aan het generatiepact. Met een uitstroom en een instroom van 3 personen bleef het totaal aantal deelnemers gelijk. De generatiepactregeling houdt in dat medewerkers maximaal 10 jaar voor hun pensioengerechtigde leeftijd minder gaan werken tegen gunstige voorwaarden: 80% werken tegen 90% salaris en 100% pensioenopbouw. Daardoor ontstaat ruimte in de formatie die we invullen met jongere medewerkers. Het generatiepact dient twee doelen: oudere medewerkers blijven inzetbaar en halen op een prettige manier de pensioengerechtigde leeftijd en de organisatie bouwt aan een toekomstbestendig personeelsbestand, waarbij opgebouwde ervaring geleidelijk wordt vervangen en jong elan de ruimte krijgt om te groeien en ontwikkelen.

Verzuim door ziekte: 4,8%

Dit verzuimcijfer is exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het verzuimpercentage is ten opzichte van 2019 (4,9%) licht gedaald met 0,1%. Gemiddeld meldde een medewerker zich 0,8 keer ziek in 2020. Ten opzichte van 2019 (1,1) bedraagt de daling 0,3.

Organisatieontwikkeling: Tholen, met de tijd mee

Het project Organisatievorm heeft geleid tot een eenvoudige structuur. Het sectorenmodel is afgeschaft en in plaats daarvan werken we met een directieteam en teamleiders. Er is een nieuwe organisatieverordering vastgesteld. De teams werken zelfstandig en worden gecoacht door de teamleider. De bevoegdheden zijn dichterbij de klant gelegd; het mandaatbesluit is daarop aangepast. De pilot met de teams zonder teamleider heeft belangrijke inzichten opgeleverd en loopt door.

Concerncontrol

Interne Controle

Verbijzonderde Interne controle is uitgevoerd conform het door het college op 20 augustus 2019 vastgestelde Interne Controleplan 2019-2020. De bevindingen van de interne controle zijn door de accountant betrokken bij de controle van deze jaarrekening. De jaarrekeningcontrole zal dit jaar voor de eerste keer gebeuren door Baker Tilly. Uit de managementletter 2020 blijkt dat de wijze waarop de administratieve organisatie en interne beheersing is vormgegeven en wordt uitgevoerd in opzet over het algemeen adequaat is. Processen met belangrijke aandachtspunten betreffen het proces inzake inkopen en uitkeringen binnen het sociaal domein. Verder zijn er diverse aanbevelingen gegeven om de interne beheersing te kunnen verbeteren. Per punt heeft het college een follow-up voorgesteld. De managementletter is, samen met de bevindingen uit de verbijzonderde interne controle, donderdag 15 april behandeld in de gemeenteraad.

Rechtmatigheidsverantwoording

Door een wetswijziging in het kader van de rechtmatigheid in de jaarrekening zal het college vanaf het boekjaar 2021 zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. Op dit moment verstrekken externe accountants een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. De externe accountants geven in de toekomst dan nog een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief dan de rechtmatigheidsverantwoording door het college van B en W die in de jaarrekening wordt opgenomen.

Intern zijn de eerste stappen gezet. Onder begeleiding van Baker Tilly is het DT, college van B&W en een delegatie van de gemeenteraad inmiddels bijgepraat over de zaken die gaan veranderen door de komst van de rechtmatigheidsverantwoording. Verdere uitwerking zal gedurende het jaar 2021 volgen.

Informatisering en automatisering

Informatiebeleid

Het informatiebeleid is in 2017 vastgesteld door ons college en MT. In het beleid zijn de strategische kaders geschetst voor de ontwikkeling van de informatievoorziening. Het informatiebeleid helpt bij het sturen en beheersen van de informatievoorziening. We hebben de nodige acties uitgevoerd om de basis op orde te krijgen en te voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. De prioriteit lag in 2020 op de bedrijfscontinuïteit in relatie tot de pandemie. De actualisatie van het informatiebeleid is nu gepland in 2021.

ICT

In 2020 is een onderzoek uitgevoerd naar onze (toekomstige) ICT-dienstverlening. Dit in vervolg op de oriënterende gesprekken ICT GR de Bevelanden. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een advies om de ICT-dienstverlening te blijven afnemen bij ICT West Brabant West (WBW). In 2020 is de basis verder op orde gebracht ter voorbereiding van de vervanging van de lokale ICT-infrastructuur door een gezamenlijke ICT-infrastructuur. In 2021 gaan de deelnemers en ICT WBW uitvoering geven aan de implementatie van de gezamenlijke ICT-infrastructuur. Dat gebeurt zonder de deelnemer Bergen op Zoom: deze gemeente heeft besloten om uit te treden per 31 december 2021.

Dienstverlening

In 2020 is een start gemaakt met de herijking van onze visie op dienstverlening, waarbij vanzelfsprekend ook de digitale dienstverlening aan de orde komt. Eind 2019 hebben we een burger- en ondernemerspeiling uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn in 2020 gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. In 2021 komt de herijkte visie in de gemeenteraad aan de orde.

Informatiebeveiliging

Door middel van een risicoanalyse zijn risico's en bedreigingen geformuleerd voor de gemeentelijke informatiehuishouding. In het Informatieveiligheidsplan zijn vervolgens maatregelen benoemd. In 2020 is door de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor onder andere het plannen en verbeteren van Logging op top-kritische applicaties, het verankeren van het autorisatiebeheer en pentesten. Verrast door de situatie met corona is tegelijkertijd veel aandacht uitgegaan naar het versneld en veilig inrichten van digitale thuiswerkplekken en het gecontroleerd verstrekken van apparatuur aan medewerkers. Er blijft aandacht voor het bewust maken van medewerkers van actuele dreigingen en hoe zij zich daartegen kunnen beschermen. In dat kader zijn er phishing-simulaties uitgevoerd. Over het jaar 2019 is via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) verantwoording afgelegd aan het college, de gemeenteraad en de rijksoverheid over informatieveiligheid.

Privacy

Uit de privacyrapportage over 2019 bleek dat Tholen structureel werkt aan het verbeteren van privacybescherming van burgers en medewerkers. Uit de rapportage zijn verbeterpunten voortgekomen die zorgen voor een verdere ontwikkeling van privacybescherming. In 2020 zijn een aantal van deze punten opgepakt. De sectorspecifieke wetgeving waarin privacy eisen staan worden steeds verder in kaart gebracht. Daarnaast is gestart met het herzien van het register van verwerkingen, een overzicht van alle persoonsgegevens die binnen de gemeente worden verwerkt. Ook is een nieuw proces in gebruik genomen om privacy risico's te beperken bij de aankoop van IT-componenten en het lanceren van nieuwe processen.

Verder is een privacy officer aangetrokken. Deze privacy officer zal de uitvoerende privacy taken op zich nemen. De functionaris gegevensbescherming houdt zich daardoor enkel nog bezig met advisering en controles bij privacyvraagstukken. Daarmee is de organisatorische inrichting qua privacy conform de best practices.

Huisvesting & Services

In september is een nieuwe aanbesteding georganiseerd voor vervanging van de bureaustoelen.

Het afscheid van gemeentesecretaris, griffier en burgemeester werd (vanwege COVID-19) in aangepaste vorm georganiseerd in samenwerking met griffie en communicatie. Ook de indiensttreding van de nieuwe gemeentesecretaris en de installatie van de nieuwe burgemeester vonden in aangepaste vorm plaats.

Documentaire informatievoorziening en Oud Archief

Documentaire Informatievoorziening

Achterstanden in het oude documentaire informatiesysteem Corsa werden bijgewerkt door inzet van externe hulp. Dat zal in 2021 afgerond kunnen worden, zodat het daarna in het Elektronisch archiefdepot kan worden opgenomen. Op momenten dat de druk bij DIV wat minder was werd ook daar ingezet op het wegwerken van achterstanden en bijwerken van registraties.

Oud Archief

Vanaf maart is de studiezaal van het oud-archief gesloten door de COVID-19 maatregelen. De medewerkers dienden zoveel mogelijk vanuit huis te werken. De vrijwilligers konden ook niet meer naar het gemeentehuis komen. De dienstverlening is echter wel doorgegaan. Vragen werden digitaal afgewerkt. Verzoeken om stukken in te zien konden vaak worden behandeld door de stukken digitaal toe te sturen. In uitzonderlijke gevallen werden bezoekers ontvangen om stukken in te zien, bijvoorbeeld omdat een restauratie daarvan afhankelijk was. Door de Coronacrisis zijn veel meer mensen digitaal op zoek gegaan naar informatie. Ook de website van het gemeentearchief heeft daardoor meer bezoekers getrokken. Verder is hard doorgewerkt aan het digitaliseren van oude archieven om ze op termijn beschikbaar te gaan stellen via de website van het gemeentearchief. Vanuit huis zijn veel bestanden in het archiefbeheerssysteem nader ontsloten.

Verder is veel aandacht besteed aan de voorbereidingen voor de inrichting van een Elektronisch archiefdepot (E-depot) bij het Zeeuws Archief voor de digitale gemeentearchieven. Het aansluittraject van de gemeente bij het elektronisch archiefdepot is formeel gestart.

Paragraaf COVID-19 Pandemie

Algemeen

De COVID-19 pandemie heeft een enorme impact gehad op onze samenleving in 2020. Op vrijwel alle beleidsterreinen merken we daarvan de gevolgen. Het verenigingsleven kwam bijna volledig tot stilstand, ondernemers raakten in zwaar weer. Nu we nog midden in de pandemie zitten is het moeilijk om structurele effecten te benoemen. In deze paragraaf beperken we ons daarom tot het geven van inzicht in de effecten die COVID heeft (gehad) op onze bedrijfsvoering. Verder gaan we in op het besluit dat uw raad genomen heeft in zijn vergadering van 16 april 2020 en zetten we de COVID-gerelateerde inkomsten uit de steunpakketten van het Rijk af tegen gederfde inkomsten en extra uitgaven.

Bedrijfsvoering en COVID

De impact van de pandemie op de bedrijfsvoering is enorm. Al in maart 2020 hebben wij de eerste stappen gezet om ervoor te zorgen dat het grootste deel van de organisatie thuis kon werken. We hebben prioriteit gelegd bij de kritieke processen: processen die geen dag uitstel konden lijden. Daarna volgden ook de andere processen. Voor aanvang van de zomer konden vrijwel alle medewerkers thuis werken door versnelde aanpassing van de werkplekken op kantoor en door het faciliteren van de benodigde apparatuur als laptops en mobiele telefoons. In het gebouw zijn de nodige maatregelen getroffen. Zo zijn er onder meer looproutes aangegeven, schermen geplaatst bij balies en desinfectiemiddel en mondkapjes geplaatst bij alle ingangen. Vergader- en overlegruimtes werden heringericht, evenals de raadszaal, met inachtneming van de nodige 1,5 meter afstand en looproute. Ook zijn een tweetal ruimtes geschikt gemaakt voor 'hybride' vergaderen: een aantal deelnemers kunnen dan fysiek aanwezig zijn, terwijl anderen van huis uit deelnemen aan de vergadering. Het tijd- en plaatsafhankelijk werken heeft zo noodgedwongen een enorme vlucht genomen. Wij hebben een werkgroep ingesteld die nadenkt over het gebruik van ons gebouw in het post-corona tijdperk. Wij verwachten medio 2021 een visie op het nieuwe kantoorconcept en een globaal plan van aanpak.

Raadsbesluit 16 april 2020

Al in april 2020, toen de duur en impact van de COVID-19 pandemie nog volstrekt onduidelijk waren, heeft het college uw raad een voorstel voorgelegd om, aanvullend op voorliggende steunmaatregelen, maatregelen te treffen ter ondersteuning van de samenleving, en die steun specifiek te richten op inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemingen die door de pandemie in problemen zouden komen. Uitgekeerde bedragen in dit kader zouden bij de jaarrekening 2020 gedekt worden door een aanwending van de Algemene Reserve. Uw raad heeft aan die steun, op een amendement ingediend door het CDA, een aantal voorwaarden verbonden en het totaalbedrag aan steun gemaximeerd op € 100.000. In 2020 hebben wij gelukkig nog geen beroep hoeven doen op deze vorm van ondersteuning aan de samenleving.

Extra inkomsten van het Rijk, gederfde inkomsten, extra uitgaven

In 2020 hebben we via steunpakketten van het Rijk een bedrag ontvangen van € 883.000. Het merendeel van dit bedrag (€ 0,5 mln.) is ontvangen via de Algemene uitkering; het overige deel (€ 383.000) via Decentralisatie- of Integratieuitkeringen. De gemeente is vrij in de besteding van deze middelen, hoeft daar achteraf geen verantwoording over af te leggen aan het Rijk en hoeft eventuele onderbesteding derhalve ook niet terug te betalen.

Tegenover deze extra inkomsten staan extra uitgaven en gedeelde inkomsten als gevolg van de pandemie. In totaal lopen die op tot € 839.000. We onderkennen externe uitgaven (ondersteuning samenleving), interne uitgaven (bedrijfsvoering gemeente) en gedeelde inkomsten. Hieronder specificeren wij die verschillende categorieën en lichten die toe.

Categorie	Uitgaven / gedeelde inkomsten 2020
Externe uitgaven	365.200
Interne uitgaven	167.000
Gedeelde inkomsten	306.700
Totaal	838.900

De externe kosten bestaan o.a. uit de ondersteuning van lokale culturele voorzieningen en verenigingen, de noodopvang voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep, meerkosten voor toezicht en handhaving, meerkosten voor afvalinzameling, etc.

Bij interne kosten gaat het o.a. om hogere communicatiekosten, kosten voor maatregelen in het gemeentehuis en onderzoek naar de ventilatie van de gemeentelijke gebouwen.

De gedeelde inkomsten bestaan onder meer uit misgelopen inkomsten bij de zwembaden, sportzalen en gymnastieklokalen.

Daarnaast is er nog een categorie steun die niet uit dit overzicht blijkt. In dit kader noemen wij:

- Contracten voor onder andere peuteropvang, leerlingenvervoer, regiotaxi, taalklas;
- Subsidies aan onder meer bibliotheek en verenigingen.

Begrote bedragen op deze contracten en subsidies hebben wij in veel gevallen doorbetaald, terwijl de 'prestatie' niet of slechts deels geleverd is. Dit om te voorkomen dat betrokken partijen en verenigingen in financiële problemen zouden komen. Deze categorie is niet meegenomen in het overzicht van meerkosten en gedeelde uitgaven. Deze uitgaven leiden immers niet tot meerkosten ten opzichte van de gemeentelijke begroting.

Tot slot zijn er ook nog Specifieke uitkeringen ontvangen. Dit zijn geormerkte gelden met een specifiek bestedingsdoel. De verantwoording hiervan wordt afgelegd middels de SISA-bijlage in de jaarrekening. Gelden die niet aan het betreffende doel zijn uitgegeven, stromen terug richting het Rijk. De grootste is de TOZO-uitkering.

Ontvangen in 2020:	Aanvragen	Openstaand	Verstrekt		Geweigerd		Buiten behandeling		Afgebroken
			B.K.	L.O.	B.K.	L.O.	B.K.	L.O.	
Tozo 1	303	0	23	225	0	21	3	9	22
Tozo 2 aanvraag	18	0	2	9	0	4	1	1	1
Tozo 2 verlenging	44	0	0	38	0	3	0	0	3
Tozo 3 aanvraag	45	4	3	31	0	4	0	1	2
Tozo 3 verlenging	37	0	0	33	0	1	0	1	3
Totaal 2020	447	4	28	336	0	33	4	12	31
				364		33		16	

Paragraaf Financiering

Inleiding

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht treasurystatuut.

Beleid

Het beleid is vastgelegd in het Treasurystatuut, welke laatstelijk herzien is per 8 december 2016. Belangrijke punten uit het treasurystatuut zijn:

- Het aangaan / verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor uitoefening van de publieke taak;
- Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen;
- Het aantrekken van leningen geschiedt door offertes te vragen bij ten minste twee instellingen;
- Overtollige middelen moeten worden aangehouden in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren).

Treasurybeheer

De treasuryfunctie is belast met de uitvoering van het beleid. Deze functie omvat het financieren van alle gemeentelijke activiteiten en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De belangrijkste doelstellingen van de treasuryfunctie zijn:

- Het waarborgen van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beperken van financiële risico's als intern liquiditeits-, rente-, koers- en kredietrisico;
- Het minimaliseren van kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van het renteresultaat.

Risicobeheer

Met betrekking tot het risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door de raad goedgekeurde derde partijen;
2. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Risicomijding wordt gewaarborgd via richtlijnen en limieten in het treasurystatuut;
3. Het gebruik van derivaten is slechts toegestaan ter beperking van financiële risico's;
4. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm conform de Wet Fido worden niet overschreden.

Renterisico

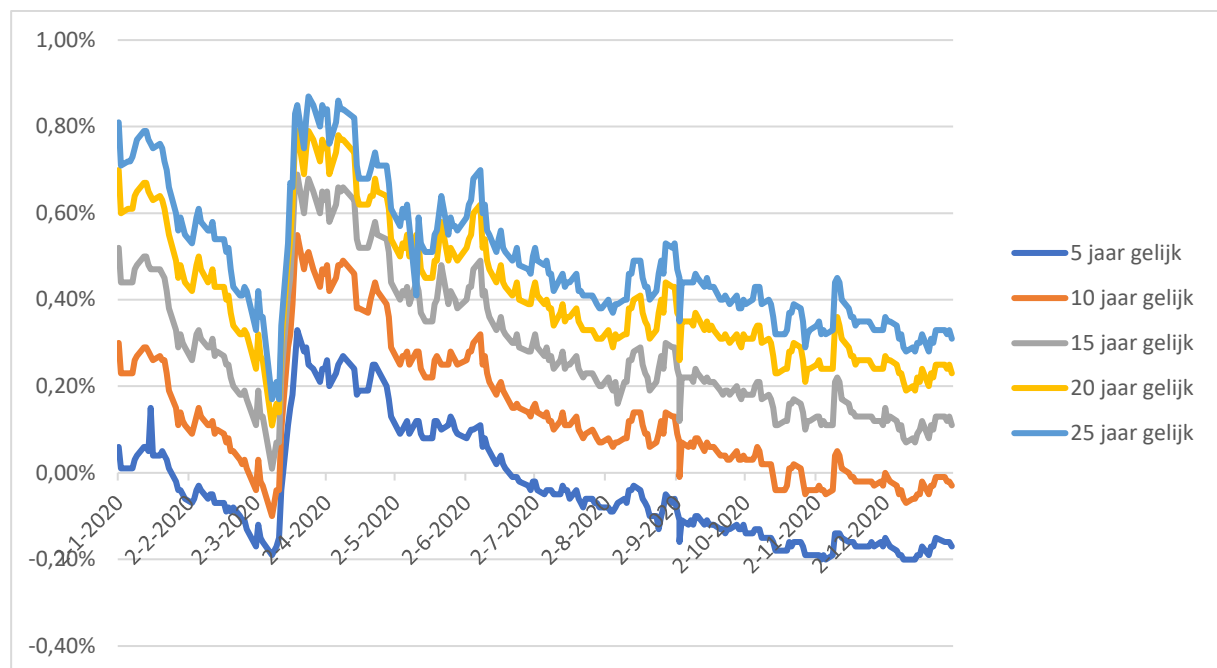
Om de renterisico's te bewaken wordt vanuit de Wet Fido voorgeschreven het renterisico op zowel de korte als de lange termijn in beeld te brengen. Het renterisico op korte termijn wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze limiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,5% van het begrotingstotaal (bij aanvang van het jaar). Voor Tholen betekent dit een bedrag van afgerond € 5,7 miljoen. Het eerste halfjaar 2020 is vanwege de liquiditeitspositie een drietal keren gebruik gemaakt van kasgeldleningen. Omdat de rente van kortlopende geldleningen (geldmarkt) fors lager is dan de rente van langlopende leningen (kapitaalmarkt) hebben we in het 1^e halfjaar van 2020 diverse keren gebruik gemaakt van kasgeldleningen. Hierbij is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Het renterisico op lange termijn wordt in beeld gebracht via de renterisiconorm. Met deze norm wordt een kader gesteld om de opbouw van de leningenportefeuille zodanig te spreiden, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De norm houdt in dat in enig jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor aflossing of renteherziening in aanmerking mag komen. Voor Tholen komt dit neer op een bedrag van afgerond € 12,3 miljoen. De aflossingen bedroegen in 2020 bijna € 7,6 miljoen en de langlopende leningen met renteherziening € 1,3 miljoen. Dit betekent dat ook de renterisiconorm in 2020 niet overschreden is.

Renteverloop

De rente van langlopende leningen, uitgaande van een termijn van 25 jaar vast, laat over 2020 nog steeds een dalende tendens zien (gemiddeld 0,495%), nadat eind maart een kortstondige flinke stijging plaatsvond. De rente varieerde van 0,81% aan het begin van het jaar naar 0,31% aan het eind van het jaar, met als hoogste stand een percentage van 0,87% op 25 maart en een laagste stand van 0,28% op 11 en 21 december.

De rente van langlopende leningen, uitgaande van een termijn van 5 jaar vast, laat over 2020 eveneens, een dalende lijn zien (gemiddeld -0,037%), na een flinke kortstondige stijging eind maart. Deze rente varieerde van 0,06% aan het begin van het jaar naar -0,17% aan het eind van het jaar. De hoogste stand werd begin januari bereikt met een rente van 0,06%, terwijl de laagste rentestand van -0,20% werd bereikt in de maanden november en december.

Liquiditeitsbeheer

Het liquiditeitsgebruik beperken wij zoveel mogelijk door geldstromen op elkaar af te stemmen. De liquiditeitspositie moet op elk moment voldoende zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Bij de programmabegroting 2020 was rekening gehouden met een financieringsoverschot van € 3,5 miljoen aan het begin van het jaar naar een financieringstekort van € 4,5 miljoen aan het einde van het jaar. In werkelijkheid lag de financieringsbehoefte lager. Dit komt met name door de vertraagde nieuwbouw / verbouw van de Brede school te Tholen.

Vanaf 1 januari 2019 is een nieuwe financieringsovereenkomst van kracht geworden. De kredietlimiet is aangepast van € 5,5 miljoen naar € 1 miljoen en daarnaast is de intradaglimiet ingevoerd. Deze maakt het mogelijk om dagelijks tijdens kantooruren, tot een overeengekomen bedrag (€ 4,5 miljoen), de kredietlimiet te overschrijden. De intradaglimiet moet voor het eind van de dag weer zijn aangevuld tot de kredietlimiet. De nieuwe systematiek valt in de huidige markt voordeliger uit dan de voormalige overeenkomst. In 2020 is geen enkele keer gebruik gemaakt van deze intradaglimiet.

Op 15 december 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn de decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het woord "overtollig" verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de uitvoering van de publieke taak. Het is toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang van een decentrale overheid. De drempel is gelijk aan 0,75% voor decentrale overheden met een jaarlijkse begrotingsomvang tot € 500 miljoen. Het drempelbedrag is altijd minimaal € 250.000. Voor Tholen komt dit neer op een bedrag van (afgerond) € 504.000. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven decentrale overheden aangewezen op het bankwezen. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (rijk en decentrale overheden gezamenlijk).

De benutting van het drempelbedrag wordt hieronder weergegeven:

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	477	415	356	398
Ruimte onder het drempelbedrag	27	89	148	106
Totaal	504	504	504	504

Leningenportefeuille

In 2020 zijn geen leningen vervroegd afgelost. De gemeente heeft de volgende onderhandse leningen van binnenlandse banken:

Bank	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Datum besluit	Laatste jaar van aflossing	Rente-percentage	Restant-bedrag per 01-01-2020	Rente-bedrag	Aflossing	Restant-bedrag per 31-12-2020
BNG	6.000.000	4-jun-02	2028	5,750	2.160.000	124.200	240.000	1.920.000
BNG	6.000.000	4-jun-02	2029	5,850	2.400.000	140.400	240.000	2.160.000
BNG	10.000.000	4-dec-07	2028	4,580	4.500.000	183.836	500.000	4.000.000
BNG	3.000.000	22-sep-09	2024	3,960	1.000.000	37.246	200.000	800.000
BNG	4.000.000	22-sep-09	2034	4,520	2.400.000	106.330	160.000	2.240.000
NWB	4.000.000	22-mrt-11	2021	3,540	800.000	16.759	400.000	400.000
BNG	4.000.000	13-nov-12	2037	3,040	2.880.000	86.792	160.000	2.720.000
NWB	6.000.000	3-sep-13	2038	3,230	4.560.000	144.633	240.000	4.320.000
BNG	6.000.000	21-okt-14	2039	1,945	4.800.000	92.349	240.000	4.560.000
BNG	13.158.936	19-jan-16	2031	1,270	10.527.150	123.134	877.262	9.649.888
BNG	10.000.000	14-mrt-15	2041	1,045	8.800.000	88.616	400.000	8.400.000
NWB	1.300.000	15-okt-13	2024	1,180	1.300.000	8.928	0	1.300.000
BNG	12.000.000	12-feb-19	2044	1,255	12.000.000	145.550	480.000	11.520.000
	85.458.936				58.127.150	1.298.773	4.137.262	53.989.888

Verder heeft de gemeente de volgende overige schulden met een rentetypische looptijd > dan 1 jaar:

Bank	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Datum besluit	Laatste jaar van aflossing	Rente-percentage	Restant-bedrag per 01-01-20	Rente-bedrag	Aflossing	Restant-bedrag per 31-12-20
Britt*	3.446.000	5-feb-15	2020	2,000	3.445.700	17.229	3.445.700	0
	3.446.000				3.445.700	17.229	3.445.700	0

Het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille naar verhouding VV/EV bedraagt 1,74%.

Rentetoerekening

In het navolgende schema is uiteengezet hoe de rentetoerekening voor 2020 heeft plaatsgevonden.

A. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.322.081
A. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	111.000
B. De externe rentebaten	-332.043
Totaal door te rekenen externe rente	1.101.038
C1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-326.044
	-326.044
Saldo door te rekenen externe rente:	774.994
D1. Rente over eigen vermogen	0
D2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden (programma's incl. overzicht Overhead) toe te rekenen rente	774.994
E. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	2,18% -895.687
F. Renteresultaat op het taakveld treasury	-120.693

De werkelijke rentelasten die aan de taakvelden hadden moeten worden doorbelast bedragen € 774.994 en wijken af van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Dit is niet geval. De afwijking bedraagt afgerond 16%, zodat een correctie achterwege gebleven is.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

In deze paragraaf komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Notities van de Commissie BBV;
- Nota Grondbeleid;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de bouwgronden in exploitatie;
- Grondbanken zonder noemenswaardige transformatie, bestemd voor derden;
- Winstneming;
- Vennootschapsbelasting;
- Risicobeheersing.

Notities van de Commissie BBV

In de afgelopen jaren is in deze paragraaf uitvoerig aandacht besteed aan de gewijzigde voorschriften in het Besluit Begroting en Voorschriften (BBV). Deze hebben belangrijke gevolgen gehad voor enerzijds het opstellen van grondexploitatieberekeningen en anderzijds de verslaglegging over grondexploitaties. In de praktijk wordt daar in volle omvang rekening mee gehouden.

Nota Grondbeleid

Eén van de aanbevelingen uit het in opdracht van de Rekenkamercommissie uitgevoerde onderzoek naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van grondaankopen over de periode 2007-2017 betreft het actualiseren van de Nota grondbeleid. Deze actualisatie zou in 2020 plaatsvinden, maar mede als gevolg van de coronacrisis is dit doorgeschoven naar volgend jaar.

Met de oude nota, welke in 2004 is vastgesteld, heeft uw raad bewust gekozen voor een breed beleidsdocument, waarin de nadruk is gelegd op een actief grondbeleid. Dit blijkt uit de vier bedrijventerreinen en zes woningbouwcomplexen, die de gemeente volledig voor eigen rekening en risico exploiteert. De laatste jaren zijn wij echter terughoudend met het verwerven van nieuwe grondposities en is er vaker sprake van faciliterend grondbeleid. Dit neemt niet weg dat, wanneer het in een concrete situatie strategisch gezien verstandig en verantwoord is om wel actief te opereren, dit niet uit de weg gegaan moet worden. Dit gebeurt dan wel in nauwe samenspraak met uw raad.

Faciliterend grondbeleid

Bij de volgende projecten voert de gemeente in hoofdzaak faciliterend grondbeleid:

- Luysterrijk te Sint Philipsland;
- Paasdijkweg te Poortvliet;
- Sint-Maartensdijk-West;
- Marehoek Oud-Vossemeer;
- Molenvlietsedijk (achter het zwembad) te Tholen.

De ontwikkeling van deze projecten is in handen van een projectontwikkelaar. De kosten, die de gemeente voor deze projecten maakt, brengen wij bij de desbetreffende ontwikkelaar in rekening. Hierover worden voorafgaand aan het betreffende project afspraken gemaakt door middel van anterieure overeenkomsten.

Grondprijzen / uitgiftebeleid

In de raadsvergadering van 17 december 2020 zijn de uitgifteprijzen van grond voor woningbouw, bedrijfsgrond en snippergroen voor 2021 vastgesteld. De uitgifteprijzen zijn met 2% geïndexeerd.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de bouwgronden in exploitatie.

Bij de bouwgronden in exploitatie zijn de volgende soorten complexen te onderscheiden, te weten:

Complexen (in duizenden euro's)	Boekwaarde 1-jan-20	Verantwoord 2020 (lasten)	Verantwoord 2020 (baten)	Boekwaarde 31-dec-20
Woningbouw	8.125	3.433	5.177	6.381
Bedrijventerreinen	2.681	426	1.815	1.292
Totaal	10.806	3.859	6.992	7.673

Woningbouwcomplexen met kostprijsberekening

Ten tijde van het samenstellen van deze jaarrekening waren zes complexen in exploitatie. In de raadsvergadering van 16 april 2020 zijn voor al deze plannen herziene grondexploitatieberekeningen vastgesteld. De boekwaarde van de onderhanden werken is bepaald door de kosten te verminderen met de opbrengsten uit verkopen en bijdragen van derden. De resterende eindwaarden van de in exploitatie zijnde complexen zien er als volgt uit:

Complex (bedragen in duizenden euro's)	Boekw. 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- Neming	Boekw. 31-12-2020	Raming kosten	Raming opbr.	Eind- Resultaat
Stadszicht II Tholen	-208	245	1.842	1.100	-705	884	1.539	-1.360
Deestraat Poortvliet	913	106	320	18	717	645	1.535	-173
Oost Scherpenisse	292	17	101	0	208	93	294	7
Poststraat Zuid Stavenisse	443	41	169	73	388	202	865	-275
Havengebied Sint-A'land	7.291	991	2.197	42	6.127	2.460	8.649	-62
Vroonstede I Sint-Annaland	-606	139	548	661	-354	436	1.192	-1.110
Totaal	8.125	1.539	5.177	1.894	6.381	4.720	14.074	-2.973

Nadere toelichting:

Nr.	Complex	Verkocht in 2020	Nog te verkopen	Opmerkingen/toelichting
114	Stadszicht II Tholen	10.442 m ²	8.690 m ²	Dit jaar heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 1,1 miljoen. De totale winstuitname tot en met 2020 bedraagt € 5.360.000. In de grondexploitatie is o.a. rekening gehouden met de uitgifte van bouw kavels aan Stadszicht B.V. tegen een vaste kostprijs. De looptijd eindigt volgens de nieuwste planning op 31 december 2023 (was 2024).
120	Deestraat Poortvliet	1.708 m ²	7.664 m ²	De verkoop van de kavels in dit plangebied verloopt goed. De einddatum van de looptijd is om deze reden onlangs een jaar vervroegd naar 31 december 2026. De winstneming dit jaar bedraagt €18.000; de totale winstuitname tot en met 2020 bedraagt € 53.000.

Nr.	Complex	Verkocht in 2020	Nog te verkopen	Opmerkingen/toelichting
130	Scherpenisse Oost	529 m ²	1.514 m ²	Het plangebied is beperkt tot het planologisch bestemde woningbouwgebied "Goudenregenlaan". De afronding van dit complex is met een jaar verlengd naar 31 december 2022.
152	Poststraat-Zuid Stavenisse	902 m ²	4.412 m ²	Dit jaar heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 73.000. De totale winstuitname tot en met 2020 bedraagt € 733.000. De verkoop van de resterende kavels in dit plangebied verloopt zeer voorspoedig. De looptijd eindigt volgens de huidige planning op 31 december 2022.
162	Havengebied Sint-Annaland	9.392 m ²	27.473 m ²	In 2017 is de gemeente de grondexploitatie van dit complex volledig zelfstandig gaan voeren. Dit jaar heeft een eerste tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 42.000. De animo voor dit plan neemt, gelet op de inmiddels gesloten koopovereenkomsten en verleende opties, behoorlijk toe. Van de beschikbare grond was op 31 december ongeveer 8.000 m ² in optie dan wel reeds verkocht. In de nog te verkopen gronden is rekening gehouden met ruim 4.000 m ² op het havenplateau. De afsluiting van dit complex is voorzien in 2027.
163	Vroonstede I Sint-Annaland	2.540 m ²	5.371 m ²	Dit jaar heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 661.000. Inmiddels heeft in de loop der jaren een winstneming plaatsgevonden van € 4.513.000. Ook hier verloopt de verkoop van de laatste kavels zeer voorspoedig. De afsluiting van dit complex blijft gehandhaafd op 2022.

De totale eindwaarden van de in exploitatie zijnde woningbouwcomplexen zien er als volgt uit:

Complex (in duizenden euro's)	Winstneming t/m 2019	Winstneming 2020	Totale winstneming	Verwachte winstneming	Totaal resultaat
Stadszicht Tholen	-4.260	-1.100	-5.360	-1.360	-6.720
Deestraat Poortvliet	-35	-18	-53	-173	-226
Oost Scherpenisse	0	0	0	7	7
Poststraat Zuid Stavenisse	-660	-73	-733	-275	-1.008
Havengebied Sint-Annaland	0	-42	-42	-62	-104
Vroonstede Sint-Annaland	-3.852	-661	-4.513	-1.110	-5.623
Totaal	-8.807	-1.894	-10.701	-2.973	-13.674

De onderstaande tabel laat zien dat de lasten van de woningbouwcomplexen hoger zijn uitgevallen, terwijl de baten zijn achtergebleven bij de raming:

Complex (in duizenden euro's)	Raming			Werkelijk			Saldo
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Stadszicht II Tholen	366	2.065	-1.699	1.346	1.842	-496	-1.203
Deestraat Poortvliet	168	471	-303	123	320	-197	-106
Oost Scherpenisse	29	188	-159	17	101	-84	-75
Poststraat Zuid Stavenisse	76	427	-351	114	169	-55	-296
Havengebied St-Annaland	1.254	2.609	-1.355	1.033	2.197	-1.164	-191
Vroonstede I St-Annaland	131	610	-479	800	548	252	-731
Totaal	2.024	6.370	-4.346	3.433	5.177	-1.744	-2.602

Hieronder volgt een korte globale analyse van de verschillen:

Stadszicht II Tholen

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de in 2020 verwerkte tussentijdse winstneming ad € 1,1 miljoen. Verder zijn zowel de lasten (€ 100.000), als de grondverkoppen (€ 200.000) lager uitgevallen.

Deestraat Poortvliet

Het verschil wordt veroorzaakt door de verwerkte tussentijdse winstneming (€ 18.000) en de lagere grondverkoppen (€ 150.000) enerzijds en de iets lagere lasten bouwrijpmaken (€ 60.000) anderzijds.

Oost Scherpenisse

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere grondverkoppen. In 2020 is slechts één kavel verkocht.

Poststraat Zuid Stavenisse

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere grondverkoppen (ook hier slechts 1 kavel verkocht) en een in 2020 verwerkte tussentijdse winstneming van € 73.000.

Havengebied Sint-Annaland

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere grondverkoppen (€ 400.000). Dit is slechts een timing-issue, aangezien er in 2020 reeds koopovereenkomsten zijn afgesloten voor een bedrag van € 2,2 miljoen. Daarnaast is sprake van lagere kosten bouwrijpmaken ad € 250.000. Tenslotte is ook hier sprake van een tussentijdse winstneming van € 42.000.

Vroonstede I Sint-Annaland

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de in 2020 verwerkte tussentijdse winstneming ad € 661.000. Verder wordt het verschil veroorzaakt door het iets achterblijven van de gronduitgiftes. Een aanzienlijk deel van de kavels is nog wel in 2020 verkocht, maar niet meer gepasseerd.

De totale geprognoseerde winst op basis van eindwaarde is voor de woningbouwcomplexen begroot op een totaalbedrag van afgerond € 3,0 miljoen. Dit is exclusief de verantwoorde winsten tot en met 2020 van afgerond € 10,7 miljoen.

Bedrijventerreincomplexen met kostprijsberekening

Ten tijde van het samenstellen van deze jaarrekening zijn vier complexen in exploitatie. Op 16 april 2020 zijn voor alle complexen herziene grondexploitatieberekeningen vastgesteld. De boekwaarde van de onderhanden werken is bepaald door de kosten te verminderen met de opbrengsten uit verkopen en bijdragen van derden. De resterende eindwaarden van de in exploitatie zijnde complexen zien er als volgt uit:

Complex (in duizenden euro's)	Boekw. 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- Neming	Boekw. 31-12-2020	Raming kosten	Raming opbr.	Eind- Resultaat
Welgelegen II Tholen 2e fase	1.898	515	1.525	-145	743	9.666	18.123	-7.714
Bedrijventerrein Sint-M'dijk	201	37	274	-27	-63	62	0	-1
Bedrijventerrein Stavenisse	105	8	-95	-25	183	69	358	-106
Bedrijventerrein Sint-A'land	477	35	111	28	429	34	728	-265
Totaal	2.681	595	1.815	-169	1.292	9.831	19.209	-8.086

Nadere toelichting:

Nr.	Complex	Verkocht in 2020	Nog te verkopen	Opmerkingen/toelichting
113	Welgelegen II	17.002 m ²	174.861 m ²	Dit jaar heeft op basis van de voorgeschreven POC-methode een correctie plaatsgevonden op de eerder genomen tussentijdse winst tot een bedrag van € 145.000. De totale winstneming tot nu toe bedraagt € 7,275 miljoen. De afsluiting van dit complex is voorzien in 2028.
141	St-Maartensdijk	3.640 m ²	0 m ²	De grondvoorraad op 31 december 2020 is nihil. De planning is dat het laatste gedeelte binnenkort definitief gereed wordt gemaakt waardoor het plan in 2021 kan worden afgesloten. Dit jaar heeft een correctie op de eerder tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 27.000.
151	Stavenisse	-1.330 m ²	4.342 m ²	De einddatum is volgens de laatste herziening aangepast naar 31 december 2026. Dit was 2024. Reden voor verlenging is dat verkoop van grond op zich laat wachten en dat een perceel dat in erfpacht was uitgegeven terug is gekomen naar de gemeente. Ook bij dit complex heeft een correctie van € 25.000 plaatsgevonden op de eerder tussentijdse winstneming.
161	Sint-Annaland	1.500 m ²	8.900 m ²	Dit jaar heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden van € 28.000. De totale tussentijdse winstneming tot en met 2020 bedraagt € 971.453. De afsluiting van dit complex is voorzien in 2026 (was 2024).

De totale eindwaarden van de in exploitatie zijnde bedrijventerreincomplexen zien er als volgt uit:

Complex (in duizenden euro's)	Winstneming t/m 2019	Winstneming 2020	Totale winstneming	Verwachte winstneming	Totaal resultaat
Welgelegen II 2 ^e fase	-7.420	145	-7.275	-7.714	-14.989
Sint-Maartensdijk	-40	27	-13	-1	-14
Stavenisse	-65	25	-40	-106	-146
Sint-Annaland	-943	-28	-971	-265	-1.236
Totaal	-8.468	169	-8.299	-8.086	-16.385

De onderstaande tabel laat zien dat zowel de baten als de lasten van de bedrijventerreincomplexen lager zijn uitgevallen:

Complex (in duizenden euro's)	Raming			Werkelijk			Saldo
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Welgelegen II Tholen	5.616	2.203	3.413	370	1.525	-1.155	4.568
Sint-Maartensdijk	18	277	-259	10	274	-264	5
Stavenisse	1	0	1	-17	-95	78	-77
Sint-Annaland	22	112	-90	63	111	-48	-42
Totaal	5.657	2.592	3.065	426	1.815	-1.389	4.454

Hieronder volgt een korte analyse van de verschillen:

Welgelegen II Tholen

Het verschil kan verklaard worden door lagere lasten bouwrijp maken (€ 5,2 miljoen). Dit komt met name doordat op voorhand rekening is gehouden met de (aanleg)kosten van de derde ontsluiting van het bedrijventerrein. Deze is in zijn geheel doorgeschoven naar volgend jaar. Verder bleven de grondopbrengsten in 2020 door de coronacrisis achter (€ 680.000).

Sint-Maartensdijk

Het verschil ad € 5.000 behoeft geen nadere toelichting.

Stavenisse

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door (1) correctie van de opbrengst van een perceel dat eerder in erfpacht was uitgegeven, maar door faillissement van de ondernemer opnieuw uitgeefbaar is (€ 94.000) en (2) de in 2020 verwerkte gecorrigeerde tussentijdse winstneming van € 25.000.

Sint-Annaland

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de in 2020 verwerkte tussentijdse winstneming van € 28.000.

De totale geprognoseerde winst op basis van eindwaarde is voor de bedrijventerreincomplexen begroot op een totaalbedrag van afgerond € 8,0 miljoen. Dit bedrag is exclusief de verantwoorde winsten tot en met 2020 van € 8,3 miljoen.

Grondbanken zonder noemenswaardige transformatie, bestemd voor derden

De gronden aan de Molenvlietsedijk te Tholen vallen weliswaar onder het onderhanden werk, maar zijn geen bouwgrond in exploitatie. Deze gronden worden te zijner tijd ontwikkeld door de publiek-private samenwerking Tholen-Stad Grondexploitatie VOF. De gronden worden gefaseerd aan de VOF geleverd tegen de contractueel bepaalde prijs. De gronden zijn, overeenkomstig de recente notitie "Grondbeleid in de begroting en jaarstukken" van de Commissie BBV, gepresenteerd als grondbanken zonder noemenswaardige transformatie, bestemd voor derden.

Winstneming

Voor winstneming hanteren we de percentage of completion methode (POC): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Volgens het t-2 principe is in de jaarschijf 2022 van de meerjarenraming 2020-2023 rekening gehouden met een winstneming voor 2020 van € 2,425 miljoen. In werkelijkheid is over 2020 een winst gerealiseerd van afgerond € 1,725 miljoen.

Vennootschapsbelasting

Op grond van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen betalen gemeenten en andere overheden vanaf 2016 vennootschapsbelasting (vpb) over de winst die ze met ondernemingsactiviteiten maken. Het grondbedrijf voldoet aan de criteria voor een onderneming in fiscale zin en is daarom vpb-plichtig.

Risicobeheersing

De grondexploitaties en de gebiedsontwikkeling via publiek-private samenwerking (Tholen-Stad VOF) nemen een belangrijke plaats in binnen onze risicobeheersing. Omdat wij ons bewust zijn van de risico's op dit terrein dient voor de start van een project een risico-inventarisatie en risicoanalyse opgesteld te worden. Omdat grondexploitaties over het algemeen een lange looptijd hebben, kunnen er tussentijds allerlei (externe) factoren het project beïnvloeden. Ons beleid is gericht op het zo mogelijk voorkomen en/of minimaliseren van nadelige effecten.

Om eventuele tekorten in de sfeer van de bouwgrondexploitatie te kunnen opvangen is in het verleden een reserve bouwgrondexploitatie ingesteld. Deze reserve maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit van de gemeente. De stand van de reserve bouwgrondexploitatie bedraagt ultimo 2020 € 1,6 miljoen (gelijk aan 1 januari 2020). Voor detailinformatie over de risico's en de weerstandscapaciteit verwijzen we u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Paragraaf Verbonden Partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bij een bestuurlijk belang is er sprake van zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Bij een financieel belang is er sprake van een ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het gaat bij verbonden partijen om gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. Deze worden niet geconsolideerd in de jaarrekening. De belangrijkste verbonden partijen voor de gemeente Tholen zijn:

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen
Veiligheidsregio Zeeland
GGD Zeeland
Re-integratiebedrijf De Betho
Regionaal Bureau Leerplicht / RMC Oosterschelderegio
Zeeuwse Muziekschool
Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)
Samenwerkingsverband Belastingen en Waardebepaling Zeeland (SaBeWa Zeeland)
Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelderegio (SWVO)
Samenwerkingsverband Regio West-Brabant
Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland
ICT West-Brabant West

Vennootschappen en coöperaties
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij N.V. (voorheen Delta N.V.)
Gemeente Tholen Grondexploitatie Tholen Stad B.V.

Voor de raad is informatie over de verbonden partijen van belang omdat:

- GR-en taken uitvoeren die in het verlengde liggen van de gemeentelijke doelstellingen;
- Gemeenten alleen deelnemingen mogen hebben vanwege het publieke belang (wet Fido);
- De verbonden partijen belangrijke financiële consequenties voor de gemeente hebben.

Visie en beleidsvoornemens

De gemeente Tholen heeft geen beleidsplan opgesteld met betrekking tot de verbonden partijen. Er geldt dus geen algemene visie en er zijn geen algemene beleidsvoornemens. Wel zijn de beleidsvoornemens per verbonden partij beschreven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam:	 VeiligheidsRegio Zeeland Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)																
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de uitvoering van de bij wet opgedragen taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid.																
Openbaar belang	De samenwerking levert een maatschappelijke bijdrage aan een veilige woon-, werk- en recreatieomgeving op het gebied van brandbestrijding en (medische) hulpverlening.																
Ontwikkelingen:	<ul style="list-style-type: none"> - Vanaf maart 2020 moest veel aandacht worden besteed aan de coronaproblematiek. De Covid-19 crisis heeft de bedrijfsvoering van de VRZ in de brede zin aanzienlijk beïnvloed. Enerzijds door de rol die de VRZ heeft bij het bestrijden van deze crisis en anderzijds door de kabinetsmaatregelen die zijn uitgevaardigd. De gemeenteraad is hierover op de hoogte gehouden door middel van nieuwsbrieven en webinars. In december heeft de voorzitter van de VRZ een schriftelijke verantwoording afgelegd; - De beoogde planning (afronding in 2020) van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023 is door Covid-19 niet gehaald. Afronding wordt voorzien in 2021; - Vanuit de besturen van VRZ, GGD en RUD is de wens uitgesproken om een verkenning te doen naar samenwerkingsmogelijkheden, zowel in het primaire proces als in de bedrijfsvoering. In december 2019 is de bestuurlijke opdracht voor de verkenning door de drie AB-en vastgesteld. In 2021 wordt de verkenning afgerond door Adviesbureau Berenschot. Covid-19 heeft ook hier voor vertraging gezorgd; - Wijziging Gemeenschappelijke regeling om de afspraken uit het bestuursmodel, zoals vastgesteld door het AB in december 2017, te verankeren. Afronding hiervan wordt in 2021 voorzien. 																
Deelnemers:	Alle Zeeuwse gemeenten nemen deel in deze GR.																
Bestuurlijk belang:	De raden van de deelnemende gemeenten wijzen hun burgemeester aan als lid van het algemeen bestuur.																
Financieel belang:	De in 2020 verstrekte bijdrage bedraagt € 1.847.161																
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: right;">31-12-2020 (€)</th> <th style="width: 20%; text-align: right;">31-12-2019 (€)</th> <th style="width: 30%; text-align: right;">31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">4.708.553</td> <td style="text-align: right;">3.671.380</td> <td style="text-align: right;">3.241.876</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">34.125.916</td> <td style="text-align: right;">34.591.356</td> <td style="text-align: right;">35.772.907</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">38.834.469</td> <td style="text-align: right;">38.262.736</td> <td style="text-align: right;">39.014.783</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	4.708.553	3.671.380	3.241.876	Vreemd vermogen	34.125.916	34.591.356	35.772.907	Totaal	38.834.469	38.262.736	39.014.783
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	4.708.553	3.671.380	3.241.876														
Vreemd vermogen	34.125.916	34.591.356	35.772.907														
Totaal	38.834.469	38.262.736	39.014.783														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 1.592.009 positief																
Wethouder/Burgemeester	Burgemeester, lid algemeen bestuur																

Naam:	 GGD Zeeland																											
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid en het gezondheidsbeleid van de Zeeuwse gemeenten.																											
Openbaar belang	De GGD wil de gezondheid van alle Zeeuwen bewaken, beschermen en bevorderen.																											
Ontwikkelingen:	<p>COVID-19 heeft grote impact op het dagelijks werk binnen de GGD. De effecten zijn groot, alle processen en producten worden geraakt. Verschillende reguliere taken zijn in de COVID-periode minder of niet uitgevoerd, soms als gevolg van richtlijnen van het kabinet (bijvoorbeeld scholen en kinderopvang sluiten) en soms omdat medewerkers werkzaam waren in de crisisorganisatie.</p> <p>Door het Algemeen Bestuur van de GGD is besloten om bij het omgaan met de niet uitgevoerde taken de volgende vuistregel te hanteren:</p> <p>niet uitgevoerde taken worden niet ingehaald, tenzij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er een direct gevaar is voor de volksgezondheid; • Deze taken binnen het reguliere werk kunnen worden opgepakt; • Deze taken wettelijk verplicht zijn. 																											
Deelnemers:	Alle Zeeuwse gemeenten nemen deel in deze GR.																											
Bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is met een lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.																											
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 1279 1453 1659"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Publieke gezondheid</td> <td>1.042.000</td> <td>1.036.338</td> </tr> <tr> <td>Veilig thuis</td> <td>109.000</td> <td>112.996</td> </tr> <tr> <td>Inkoop jeugdhulp</td> <td>123.000</td> <td>126.178</td> </tr> <tr> <td>Inzet jeugdarts kernteam</td> <td>16.000</td> <td>4.968</td> </tr> <tr> <td>Indicatiestelling VVE (OAB)</td> <td>20.000</td> <td>25.771</td> </tr> <tr> <td>WVGGZ</td> <td>41.597</td> <td>41.574</td> </tr> <tr> <td>Teruggave reserve (VZG norm)</td> <td>0</td> <td>-38.012</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>1.351.597</td> <td>1.309.813</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Publieke gezondheid	1.042.000	1.036.338	Veilig thuis	109.000	112.996	Inkoop jeugdhulp	123.000	126.178	Inzet jeugdarts kernteam	16.000	4.968	Indicatiestelling VVE (OAB)	20.000	25.771	WVGGZ	41.597	41.574	Teruggave reserve (VZG norm)	0	-38.012	Totaal	1.351.597	1.309.813
	Begroting (€)	Realisatie (€)																										
Publieke gezondheid	1.042.000	1.036.338																										
Veilig thuis	109.000	112.996																										
Inkoop jeugdhulp	123.000	126.178																										
Inzet jeugdarts kernteam	16.000	4.968																										
Indicatiestelling VVE (OAB)	20.000	25.771																										
WVGGZ	41.597	41.574																										
Teruggave reserve (VZG norm)	0	-38.012																										
Totaal	1.351.597	1.309.813																										
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1738 1453 1906"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>-581.260</td> <td>5.448.092</td> <td>5.004.544</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>24.613.198</td> <td>18.768.728</td> <td>22.431.701</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>24.031.938</td> <td>24.216.820</td> <td>27.436.245</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	-581.260	5.448.092	5.004.544	Vreemd vermogen	24.613.198	18.768.728	22.431.701	Totaal	24.031.938	24.216.820	27.436.245											
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																									
Eigen vermogen	-581.260	5.448.092	5.004.544																									
Vreemd vermogen	24.613.198	18.768.728	22.431.701																									
Totaal	24.031.938	24.216.820	27.436.245																									
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 84.000 positief exclusief IJZ (€ 5.465.000 negatief inclusief IJZ)																											
Wethouder/Burgemeester	Wethouder P.W.J. Hoek, lid algemeen bestuur																											

Naam:	 De Betho																							
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor een efficiënte uitvoering van de Participatiewet.																							
Openbaar belang:	De Betho realiseert een beschutte werkomgeving voor mensen die dat nodig hebben.																							
Ontwikkelingen:	<p>In 2020 heeft De Betho de ingezette lijn, gericht op de huidige core business als sociaal werkbedrijf en reïntegratie van doelgroepen uit de Participatiewet, voortgezet. Het financieel resultaat was hierdoor wederom zeer positief. Inclusief afnamebonus wordt over 2020 in totaal € 2.549.000 aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd (Tholen: € 424.000).</p> <p>Er zijn in 2020 vier beschutte werkplekken gerealiseerd. Het totaal aan plaatsingen is daarmee op 12 gekomen.</p>																							
Deelnemers:	De GR wordt gevormd door de gemeenten in de Oosterschelderegio.																							
Bestuurlijk belang:	Het college van elke deelnemende gemeente wijst uit haar midden een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur.																							
Financieel belang:	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>89.000</td> <td>82.900</td> </tr> <tr> <td>Part. budget</td> <td>2.296.215</td> <td>2.295.752</td> </tr> <tr> <td>WSV-groep</td> <td>5.000</td> <td>3.843</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2019</td> <td>-46.600</td> <td>-46.600</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2020</td> <td>0</td> <td>-424.586</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2.343.615</td> <td>1.911.309</td> </tr> </tbody> </table>				Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	89.000	82.900	Part. budget	2.296.215	2.295.752	WSV-groep	5.000	3.843	Afrekening 2019	-46.600	-46.600	Afrekening 2020	0	-424.586	Totaal	2.343.615	1.911.309
	Begroting (€)	Realisatie (€)																						
Reg. bijdrage	89.000	82.900																						
Part. budget	2.296.215	2.295.752																						
WSV-groep	5.000	3.843																						
Afrekening 2019	-46.600	-46.600																						
Afrekening 2020	0	-424.586																						
Totaal	2.343.615	1.911.309																						
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>12.270.000</td> <td>12.843.000</td> <td>13.027.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>4.797.000</td> <td>3.589.000</td> <td>3.496.000</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>17.067.000</td> <td>16.432.000</td> <td>16.523.000</td> </tr> </tbody> </table>				31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	12.270.000	12.843.000	13.027.000	Vreemd vermogen	4.797.000	3.589.000	3.496.000	Totaal	17.067.000	16.432.000	16.523.000					
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																					
Eigen vermogen	12.270.000	12.843.000	13.027.000																					
Vreemd vermogen	4.797.000	3.589.000	3.496.000																					
Totaal	17.067.000	16.432.000	16.523.000																					
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 0																							
Wethouder/Burgemeester	Wethouder F.J.A. Hommel, lid algemeen bestuur en vice voorzitter dagelijks bestuur																							

Naam:	 <p>Regionaal Bureau Leerplicht/RMC Oosterschelderegio</p> <p>Regionaal Bureau Leerplicht / RMC Oosterschelderegio</p>																
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de uitvoering van de leerplichtfunctie en de regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaten.																
Openbaar belang:	De samenwerking levert een bijdrage aan het terugdringen van spijbelen en voortijdig schooluitval van leerlingen van 5 tot 18 jaar.																
Ontwikkelingen:	-																
Deelnemers:	Alle gemeenten uit de Oosterschelderegio.																
Bestuurlijk belang:	Elk van de colleges van de deelnemende gemeenten wijst uit zijn midden de portefeuillehouder onderwijs aan als lid van het bestuur.																
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="539 904 1453 1077"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>73.000</td> <td>73.336</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2019</td> <td>5.446</td> <td>5.446</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>78.446</td> <td>78.782</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	73.000	73.336	Afrekening 2019	5.446	5.446	Totaal	78.446	78.782				
	Begroting (€)	Realisatie (€)															
Reg. bijdrage	73.000	73.336															
Afrekening 2019	5.446	5.446															
Totaal	78.446	78.782															
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="539 1164 1453 1337"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>101.406</td> <td>42.397</td> <td>102.266</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>101.406</td> <td>42.397</td> <td>102.266</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	101.406	42.397	102.266	Vreemd vermogen	0	0	0	Totaal	101.406	42.397	102.266
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	101.406	42.397	102.266														
Vreemd vermogen	0	0	0														
Totaal	101.406	42.397	102.266														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 101.406 positief																
Wethouder/Burgemeester	Wethouder P.W.J. Hoek, lid algemeen bestuur																

Naam:	 <p>Zeeuwse Muziekschool</p>																		
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking op het gebied van muziekonderwijs.																		
Openbaar belang	De samenwerking levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de identiteit van kinderen, jongeren en volwassenen.																		
Ontwikkelingen:	De uittreedssommen van de gemeenten Sluis en Vlissingen worden ingezet om de Muziekschool Zeeland te ontwikkelen tot een robuuste en toekomstbestendige organisatie die actief is op meer gemeentelijke domeinen. Naast het vrijetijdsonderwijs en primair onderwijs heeft dat met name betrekking op het sociaal domein.																		
Deelnemers:	Alle Zeeuwse gemeenten, behalve Terneuzen, Vlissingen en Sluis nemen deel in deze GR.																		
Bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is met één lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.																		
Financieel belang:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 35%; text-align: center;">Begroting (€)</th> <th style="width: 35%; text-align: center;">Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td style="text-align: center;">150.000</td> <td style="text-align: center;">149.302</td> </tr> </tbody> </table>				Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	150.000	149.302										
	Begroting (€)	Realisatie (€)																	
Reg. bijdrage	150.000	149.302																	
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 17.5%; text-align: center;">31-12-2020 (€)</th> <th style="width: 17.5%; text-align: center;">31-12-2019 (€)</th> <th style="width: 17.5%; text-align: center;">31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: center;">553.964</td> <td style="text-align: center;">489.739</td> <td style="text-align: center;">78.082</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: center;">997.574</td> <td style="text-align: center;">895.976</td> <td style="text-align: center;">1.125.821</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: center;">1.551.538</td> <td style="text-align: center;">1.385.715</td> <td style="text-align: center;">1.203.903</td> </tr> </tbody> </table>				31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	553.964	489.739	78.082	Vreemd vermogen	997.574	895.976	1.125.821	Totaal	1.551.538	1.385.715	1.203.903
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																
Eigen vermogen	553.964	489.739	78.082																
Vreemd vermogen	997.574	895.976	1.125.821																
Totaal	1.551.538	1.385.715	1.203.903																
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 194.807 positief																		
Wethouder/Burgemeester	Wethouder F.J.A. Hommel, lid algemeen bestuur																		

Naam:	 Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLA.Z)																					
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van afvalstoffenverwijdering.																					
Openbaar belang:	De samenwerking draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van afvalstoffenverwijdering voor de burger (lagere afvalstoffenheffing).																					
Ontwikkelingen:	In 2020 konden we gebruik maken van de bestaande verwerkingscontracten voor brandbaar afval, gft en oud papier en karton. Vanwege de lage papierprijs zijn er tijdelijke afspraken gemaakt met de verwerker over de te ontvangen vergoeding om te voorkomen dat de verwerker failliet ging. Voor flessenglas is een nieuw contract aangegaan zodat het mogelijk was om voor de inzameling over te stappen naar onze eigen ZRD. Daarnaast is er voor het verpakkingsafval een nieuw contract afgesloten met Nedvang. Het is binnen dit contract ook toegestaan om blikverpakkingen bij deze fractie in te zamelen. Een belangrijke ontwikkeling in de afvalsector van 2020 is het toegenomen aanbod aan grondstoffen en rest afval per huishouden als gevolg van de coronamaatregelen (met name thuiswerken). Hierdoor is circa 5% extra rest afval en grondstoffen huis aan huis ingezameld en werd het op de Zeeuwse milieustraten enorm druk. Ook is besproken hoe de toeloop op de milieustraat van niet Zeeuwse huishoudens vanaf 2021 beteugeld kan worden.																					
Deelnemers:	Alle Zeeuwse gemeenten nemen deel in deze GR.																					
Bestuurlijk belang:	Iedere deelnemer is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een lid.																					
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 1312 1453 1615"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Stort-/verbr. Rechten</td> <td>403.000</td> <td>465.345</td> </tr> <tr> <td>Compostering</td> <td>254.100</td> <td>277.470</td> </tr> <tr> <td>Milieustraat</td> <td>639.200</td> <td>648.946</td> </tr> <tr> <td>Overig</td> <td>20.100</td> <td>26.040</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2019</td> <td>0</td> <td>-18.373</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>1.316.400</td> <td>1.399.428</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Stort-/verbr. Rechten	403.000	465.345	Compostering	254.100	277.470	Milieustraat	639.200	648.946	Overig	20.100	26.040	Afrekening 2019	0	-18.373	Totaal	1.316.400	1.399.428
	Begroting (€)	Realisatie (€)																				
Stort-/verbr. Rechten	403.000	465.345																				
Compostering	254.100	277.470																				
Milieustraat	639.200	648.946																				
Overig	20.100	26.040																				
Afrekening 2019	0	-18.373																				
Totaal	1.316.400	1.399.428																				
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1693 1453 1868"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>428.940</td> <td>412.475</td> <td>360.577</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>10.541.377</td> <td>9.972.638</td> <td>10.246.874</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>10.970.317</td> <td>10.385.113</td> <td>10.607.451</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	428.940	412.475	360.577	Vreemd vermogen	10.541.377	9.972.638	10.246.874	Totaal	10.970.317	10.385.113	10.607.451					
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																			
Eigen vermogen	428.940	412.475	360.577																			
Vreemd vermogen	10.541.377	9.972.638	10.246.874																			
Totaal	10.970.317	10.385.113	10.607.451																			
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 16.465 positief																					
Wethouder/Burgemeester	Wethouder C.W.G.J. van Leeuwen, lid algemeen bestuur																					

Naam:	 <p>SaBeWa Zeeland</p>																
Beleidsvoornemens:	<p>De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking op het gebied van gemeentelijke belastingen en heffingen, welke o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen (en waterschapsbelastingen) verzorgt; • De bezwaar- en beroepschriften gericht tegen de belastingaanslagen en kwijtscheldingsverzoeken behandelt; • De taken en werkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) uitvoert. 																
Openbaar belang	De samenwerking draagt duurzaam bij aan het laag houden van de gemeentelijke belastingen en heffingen voor de burger.																
Ontwikkelingen:	<p>De impact van de coronapandemie op de bedrijfsvoering van Sabewa Zeeland is gering gebleven.</p> <p>Met de service naar de burgers is een flinke stap vooruit gemaakt. De snelle en duidelijke beantwoording van vragen, uit zich in veel minder klachten en ontevredenheid van burgers.</p> <p>De speerpunten van een tijdige en juiste aanslagoplegging volgens wettelijke voorschriften, gevolgd door een tijdig inningsproces zijn in 2020 goed verlopen.</p>																
Deelnemers:	De deelnemers zijn de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Reimerswaal, Hulst, Sluis, Terneuzen, Tholen en het Waterschap Scheldestromen.																
Bestuurlijk belang:	Elk van de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten wijst uit haar midden twee leden aan die het college in het bestuur vertegenwoordigen.																
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 1406 1445 1491"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>375.000</td> <td>375.909</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	375.000	375.909										
	Begroting (€)	Realisatie (€)															
Reg. bijdrage	375.000	375.909															
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1579 1445 1749"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>-28.940</td> <td>238.822</td> <td>-35.681</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>4.930.852</td> <td>17.736.453</td> <td>15.174.531</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>4.901.912</td> <td>17.975.275</td> <td>15.138.850</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	-28.940	238.822	-35.681	Vreemd vermogen	4.930.852	17.736.453	15.174.531	Totaal	4.901.912	17.975.275	15.138.850
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	-28.940	238.822	-35.681														
Vreemd vermogen	4.930.852	17.736.453	15.174.531														
Totaal	4.901.912	17.975.275	15.138.850														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 122.590 negatief																
Wethouder/Burgemeester	Wethouder P.W.J. Hoek, lid algemeen bestuur																

Naam:	 <p>Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO)</p>																																	
Beleidsvoornemens:	Door de vorming van GR De Bevelanden is de noodzaak ontstaan om de toekomst van het SWVO als aparte GR kritisch te bekijken.																																	
Openbaar belang	De samenwerking draagt zorg voor ondersteuning van de meest kwetsbaren.																																	
Ontwikkelingen:	<ul style="list-style-type: none"> • Op het gebied van de Zeeuwse Samenwerking in het Sociaal Domein heeft besluitvorming plaatsgevonden over de uitwerking van het rapport Berenschot en besloten is hiervoor de projectperiode te verlengen tot 1 juli 2021; • Parallel aan dit project is in de Oosterschelderegio een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van ontubbeling van taken en activiteiten tussen de afdeling WIZ van GR de Bevelanden en het SWVO en mogelijke samenvoeging van beide regelingen 																																	
Deelnemers:	Borsele, Kapelle, Reimerswaal, Tholen, Goes, N-Beveland en Schouwen-Duiveland.																																	
Bestuurlijk belang:	De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van Burgemeester en Wethouders een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur.																																	
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 1055 1453 1525"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Voorziening gehandicapten</td> <td>461.000</td> <td>462.021</td> </tr> <tr> <td>Huishoudelijke voorziening</td> <td>1.850.000</td> <td>1.851.325</td> </tr> <tr> <td>Begeleiding</td> <td>2.860.000</td> <td>2.838.171</td> </tr> <tr> <td>Secretariaatskosten</td> <td>208.000</td> <td>239.947</td> </tr> <tr> <td>Leerlingenvervoer</td> <td>651.000</td> <td>597.689</td> </tr> <tr> <td>Psychische problematiek</td> <td>12.000</td> <td>12.263</td> </tr> <tr> <td>Preventie middelengebruik</td> <td>18.000</td> <td>17.889</td> </tr> <tr> <td>Vervoerskosten jeugd</td> <td>25.000</td> <td>3.724</td> </tr> <tr> <td>Cultuureducatie</td> <td>26.600</td> <td>26.995</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>6.111.600</td> <td>6.050.024</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Voorziening gehandicapten	461.000	462.021	Huishoudelijke voorziening	1.850.000	1.851.325	Begeleiding	2.860.000	2.838.171	Secretariaatskosten	208.000	239.947	Leerlingenvervoer	651.000	597.689	Psychische problematiek	12.000	12.263	Preventie middelengebruik	18.000	17.889	Vervoerskosten jeugd	25.000	3.724	Cultuureducatie	26.600	26.995	Totaal	6.111.600	6.050.024
	Begroting (€)	Realisatie (€)																																
Voorziening gehandicapten	461.000	462.021																																
Huishoudelijke voorziening	1.850.000	1.851.325																																
Begeleiding	2.860.000	2.838.171																																
Secretariaatskosten	208.000	239.947																																
Leerlingenvervoer	651.000	597.689																																
Psychische problematiek	12.000	12.263																																
Preventie middelengebruik	18.000	17.889																																
Vervoerskosten jeugd	25.000	3.724																																
Cultuureducatie	26.600	26.995																																
Totaal	6.111.600	6.050.024																																
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1610 1453 1783"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>681.823</td> <td>1.037.433</td> <td>1.075.172</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>7.479.400</td> <td>9.000.791</td> <td>6.885.616</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>8.161.233</td> <td>10.038.224</td> <td>7.960.788</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	681.823	1.037.433	1.075.172	Vreemd vermogen	7.479.400	9.000.791	6.885.616	Totaal	8.161.233	10.038.224	7.960.788																	
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																															
Eigen vermogen	681.823	1.037.433	1.075.172																															
Vreemd vermogen	7.479.400	9.000.791	6.885.616																															
Totaal	8.161.233	10.038.224	7.960.788																															
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 275.000 negatief																																	
Wethouder/Burgemeester	Wethouder C.W.G.J. van Leeuwen, lid algemeen bestuur																																	

Naam:	 Regio West-Brabant																
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de behartiging van de gemeenschappelijke belangen, onder meer door opstelling, vaststelling en uitvoering van de strategische agenda en de strategische visie voor West-Brabant.																
Openbaar belang	-																
Ontwikkelingen:	Per 1 januari 2021 is gemeente Tholen uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant.																
Deelnemers:	Gemeente Tholen en 18 Brabantse gemeenten.																
Bestuurlijk belang:	De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur.																
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 947 1453 1115"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>50.000</td> <td>47.433</td> </tr> <tr> <td>Bijdrage regiofonds</td> <td>17.000</td> <td>16.629</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>67.000</td> <td>64.062</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	50.000	47.433	Bijdrage regiofonds	17.000	16.629	Totaal	67.000	64.062				
	Begroting (€)	Realisatie (€)															
Reg. bijdrage	50.000	47.433															
Bijdrage regiofonds	17.000	16.629															
Totaal	67.000	64.062															
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1202 1453 1370"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>1.240.000</td> <td>1.110.000</td> <td>1.236.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>7.669.000</td> <td>5.212.000</td> <td>4.614.000</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>8.909.000</td> <td>6.322.000</td> <td>5.850.000</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	1.240.000	1.110.000	1.236.000	Vreemd vermogen	7.669.000	5.212.000	4.614.000	Totaal	8.909.000	6.322.000	5.850.000
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	1.240.000	1.110.000	1.236.000														
Vreemd vermogen	7.669.000	5.212.000	4.614.000														
Totaal	8.909.000	6.322.000	5.850.000														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 423.000 positief																
Wethouder/Burgemeester	Burgemeester, lid algemeen bestuur																

Naam:	 Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD Zeeland)																
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de gemeenschappelijke regeling als een duurzame samenwerking voor de uitvoering van de bij wet (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Wet milieubeheer) opgedragen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.																
Openbaar belang	De samenwerking zorgt voor een kwaliteitsverbetering.																
Ontwikkelingen:	Ondanks de corona pandemie is de afhandeling van de vergunningaanvragen en meldingen ongewijzigd doorgedaan. De werkvoorraad was opmerkelijk hoog, met name door de te actualiseren vergunningen. Ook zijn controlebezoeken zoveel mogelijk fysiek uitgevoerd, ook tijdens de perioden van lockdown. Daar waar fysieke controles niet mogelijk waren is ingezet op administratieve controles. Het totaal aantal uitgevoerde en afgeronde periodieke controles (TH01.5) komt op 70% van de raming.																
Deelnemers:	Alle Zeeuwse gemeenten, het Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland nemen deel in deze GR.																
Bestuurlijk belang:	De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van Burgemeester en Wethouders een lid en een plaatsvervangend lid aan voor het algemeen bestuur.																
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 1146 1445 1361"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>293.000</td> <td>261.300</td> </tr> <tr> <td>Strippenkaart</td> <td>42.000</td> <td>71.122</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2018</td> <td>0</td> <td>-11.653</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>335.000</td> <td>320.769</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	293.000	261.300	Strippenkaart	42.000	71.122	Afrekening 2018	0	-11.653	Totaal	335.000	320.769	
	Begroting (€)	Realisatie (€)															
Reg. bijdrage	293.000	261.300															
Strippenkaart	42.000	71.122															
Afrekening 2018	0	-11.653															
Totaal	335.000	320.769															
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1447 1445 1617"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>1.596.642</td> <td>1.438.783</td> <td>1.558.509</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>1.752.250</td> <td>1.749.494</td> <td>2.960.721</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>3.348.892</td> <td>3.188.277</td> <td>4.519.230</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	1.596.642	1.438.783	1.558.509	Vreemd vermogen	1.752.250	1.749.494	2.960.721	Totaal	3.348.892	3.188.277	4.519.230
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	1.596.642	1.438.783	1.558.509														
Vreemd vermogen	1.752.250	1.749.494	2.960.721														
Totaal	3.348.892	3.188.277	4.519.230														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 451.000 positief																
Wethouder/Burgemeester	Wethouder F.J.A. Hommel, lid algemeen bestuur																

Naam:	 ICT West-Brabant West																
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet de samenwerking als een duurzame samenwerking op het gebied van Informatie- en communicatietechnologie.																
Openbaar belang:	-																
Ontwikkelingen:	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente Bergen op Zoom heeft besloten per 31 december 2021 uit te treden uit ICT-WBW. De uittreedkosten worden gedragen door Bergen op Zoom. Schaalnadelen op langere termijn komen voor rekening van de deelnemende gemeenten; Tholen heeft op basis van onderzoek besloten aangesloten te blijven bij ICTWBW. Onderzochte alternatieven waren aansluiting bij GR De Bevelanden en uitbesteding van de ICT-diensten aan een marktpartij. 																
Bestuurlijk belang:	-																
Financieel belang:	<table border="1" data-bbox="544 987 1455 1160"> <thead> <tr> <th></th> <th>Begroting (€)</th> <th>Realisatie (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Reg. bijdrage</td> <td>554.000</td> <td>512.119</td> </tr> <tr> <td>Afrekening 2019</td> <td>0</td> <td>10.609</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>554.000</td> <td>522.728</td> </tr> </tbody> </table>		Begroting (€)	Realisatie (€)	Reg. bijdrage	554.000	512.119	Afrekening 2019	0	10.609	Totaal	554.000	522.728				
	Begroting (€)	Realisatie (€)															
Reg. bijdrage	554.000	512.119															
Afrekening 2019	0	10.609															
Totaal	554.000	522.728															
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" data-bbox="544 1245 1455 1417"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>11.468.544</td> <td>3.002.122</td> <td>1.178.010</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>11.468.544</td> <td>3.002.122</td> <td>1.178.010</td> </tr> </tbody> </table>		31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	0	0	0	Vreemd vermogen	11.468.544	3.002.122	1.178.010	Totaal	11.468.544	3.002.122	1.178.010
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)														
Eigen vermogen	0	0	0														
Vreemd vermogen	11.468.544	3.002.122	1.178.010														
Totaal	11.468.544	3.002.122	1.178.010														
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 255.600 positief																
Wethouder/Burgemeester	Wethouder P.W.J. Hoek																

Vennootschappen en coöperaties

Vanwege het publieke belang (wet Fido) neemt de gemeente deel in diverse vennootschappen. Een deelneming is een participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

Naam:	 N.V. Bank Nederlandse Gemeenten																			
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet zijn aandelenbezit als een duurzame belegging.																			
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.																			
Bestuurlijk belang:	De gemeente Tholen heeft stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA).																			
Financieel belang:	De gemeente Tholen is aandeelhouder (0,06%). De dividenduitkering bedroeg in 2020 € 42.794																			
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #ffffcc;">* 1.000.000</th> <th style="background-color: #ffffcc;">31-12-2020 (€)</th> <th style="background-color: #ffffcc;">31-12-2019 (€)</th> <th style="background-color: #ffffcc;">31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">5.097</td> <td style="text-align: right;">4.887</td> <td style="text-align: right;">4.990</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">155.262</td> <td style="text-align: right;">144.802</td> <td style="text-align: right;">132.519</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">160.359</td> <td style="text-align: right;">149.689</td> <td style="text-align: right;">137.509</td> </tr> </tbody> </table>				* 1.000.000	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	5.097	4.887	4.990	Vreemd vermogen	155.262	144.802	132.519	Totaal	160.359	149.689	137.509
* 1.000.000	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																	
Eigen vermogen	5.097	4.887	4.990																	
Vreemd vermogen	155.262	144.802	132.519																	
Totaal	160.359	149.689	137.509																	
Resultaat (R 2020)	Saldo: € 221.000.000 positief																			
Wethouder/Burgemeester	Wethouder P.W.J. Hoek																			

Naam:	 <p>Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij N.V. (voorheen Delta N.V.)</p>																			
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet zijn aandelenbezit als een duurzame belegging																			
Openbaar belang	Het waarborgen van wettelijk gedefinieerde publieke belangen en duurzame werkgelegenheid (in Zeeland)																			
Bestuurlijk belang:	De gemeente Tholen heeft stemrecht via de AvA.																			
Financieel belang:	De gemeente Tholen is aandeelhouder (2,696%).																			
Vermogen (rek. 2019)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>* 1.000</th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>1.376.990</td> <td>1.346.621</td> <td>1.280.733</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>850.880</td> <td>940.039</td> <td>955.487</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2.227.870</td> <td>2.286.660</td> <td>2.236.220</td> </tr> </tbody> </table>				* 1.000	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	1.376.990	1.346.621	1.280.733	Vreemd vermogen	850.880	940.039	955.487	Totaal	2.227.870	2.286.660	2.236.220
* 1.000	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																	
Eigen vermogen	1.376.990	1.346.621	1.280.733																	
Vreemd vermogen	850.880	940.039	955.487																	
Totaal	2.227.870	2.286.660	2.236.220																	
Resultaat (R 2019)	Saldo: € 21.841.000 negatief																			
Wethouder/Burgemeester	Wethouder F.J.A. Hommel																			

Naam:	Gemeente Tholen Grondexploitatie Tholen Stad B.V.																		
Beleidsvoornemens:	De gemeente ziet zijn aandelenbezit als een tijdelijke participatie. De dochtermaatschappij neemt gezamenlijk met twee andere partijen deel in Tholen-Stad Grondexploitatie V.O.F., welke belast is met de realisatie van de gebiedsontwikkeling Tholen-Stad.																		
Openbaar belang	Gebiedsontwikkeling Tholen-Stad.																		
Ontwikkelingen:	-																		
Bestuurlijk belang:	De heren P.W.J. Hoek en F.J.A. Hommel zijn benoemd als bestuurders. Verder heeft de gemeente Tholen stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.																		
Financieel belang:	De gemeente Tholen is 100%-aandeelhouder in de B.V.																		
Vermogen (rek. 2020)	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31-12-2020 (€)</th> <th>31-12-2019 (€)</th> <th>31-12-2018 (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>nmb</td> <td>15.266</td> <td>15.337</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>nmb</td> <td>820.609</td> <td>1.043.808</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>nmb</td> <td>835.875</td> <td>1.059.145</td> </tr> </tbody> </table>				31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)	Eigen vermogen	nmb	15.266	15.337	Vreemd vermogen	nmb	820.609	1.043.808	Totaal	nmb	835.875	1.059.145
	31-12-2020 (€)	31-12-2019 (€)	31-12-2018 (€)																
Eigen vermogen	nmb	15.266	15.337																
Vreemd vermogen	nmb	820.609	1.043.808																
Totaal	nmb	835.875	1.059.145																
Resultaat (R 2020)	Saldo: nmb																		
Wethouder/Burgemeester	Wethouders P.W.J. Hoek en F.J.A. Hommel																		

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. De raad besluit hiertoe door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een verordening.

Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen een gemeente mag heffen. Daarnaast kan de gemeente op grond van een wet de bevoegdheid hebben om een bepaalde belasting te heffen, bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing, die zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet milieubeheer. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen wordt verzorgd door gemeenschappelijke regeling (GR) SaBeWa Zeeland. Dit is een belastingsamenwerking met de gemeenten Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis en Terneuzen en waterschap Scheldestromen. Vanaf 2014 ontvangt de burger jaarlijks één aanslagbiljet waarop alle heffingen, waterschaps- en gemeentelijke heffingen, zijn gecombineerd. De GR behandelt daarnaast de bezwaar- en beroepschriften, gericht tegen de belastingaanslagen en kwijtscheldingsverzoeken en voert tevens de taken en werkzaamheden in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) uit.

Overzicht gerealiseerde baten

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde baten over 2020:

Naam	Wettelijke basis	Uitvoerder	R2019	B2020	R2020
OZB woningen eigenaren	Artikel 220 e.v. Gemeentewet	SZ	2.530.198	2.729.000	2.765.237
OZB niet-woningen eigenaren	Artikel 220 e.v. Gemeentewet	SZ	1.088.424	1.176.000	1.196.998
OZB niet-woningen gebruikers	Artikel 220 e.v. Gemeentewet	SZ	716.160	792.000	806.450
Afvalstoffenheffing	Artikel 15.33 Wet milieubeheer	SZ	2.539.456	2.565.750	2.569.839
Rioolheffing	Artikel 228a Gemeentewet	SZ	2.307.675	2.266.000	2.349.009
Hondenbelasting	Artikel 226 Gemeentewet	SZ	193.484	160.000	174.850
Forensenbelasting	Artikel 223 Gemeentewet	SZ	118.824	114.000	116.467
Toeristenbelasting	Artikel 224 Gemeentewet	Gemeente	253.237	212.000	273.906
Precariobelasting	Artikel 228 Gemeentewet	Gemeente	*1.262.226	190.000	*562.226
Scheepvaartrechten	Artikel 229 Gemeentewet	Gemeente	24.322	23.500	26.736
Liggeld jachthaven Stavenisse	Artikel 229 Gemeentewet	Gemeente	92.544	93.000	88.446
Lijkbezorgingsrechten	Artikel 229 Gemeentewet	Gemeente	452.427	518.000	601.854
Leges omgevingsvergunningen	Artikel 229 Gemeentewet	Gemeente	1.356.066	520.000	746.722
Secretarieleges	Artikel 229 Gemeentewet	Gemeente	327.451	238.000	243.308

* De van Enduris ontvangen precariobelasting is vanwege de lopende procedure over 2016 toegevoegd aan de voorziening precariobelasting.

Tarievenbeleid

Het algemene uitgangspunt voor het tarievenbeleid is vastgelegd in het coalitieprogramma "Oog voor elkaar, ondernemend samenleven". De ambitie is dat de ontwikkeling van de woonlasten enerzijds niet hoger is dan het landelijk gemiddelde en anderzijds niet hoger is dan de inflatie. De gemeentelijke belastingen en retributies zijn ingaande 2020 als volgt aangepast:

- *Onroerende-zaakbelastingen*: De tarieven voor woningen en niet-woningen zijn voor 2020 verhoogd met 8%.
- *Afvalstoffenheffing*: De afvalstoffenheffing wordt in combinatie met de aanwending van de egalisatiereserve kostendekkend geheven. De compensabele btw is volledig in de tarieven verwerkt. De tarieven zijn voor 2020 niet gewijzigd en bedragen € 262,00 voor een meerpersoonshuishouden en € 203,00 voor een eenpersoonshuishouden.
- *Rioolheffing*: De rioolheffing wordt kostendekkend geheven. De compensabele btw is volledig in de tarieven verwerkt. De basis voor de heffing is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De rioolheffing bestaat uit een vast bedrag voor de eigenaar en een bedrag afhankelijk van het waterverbruik voor de gebruiker. Zowel het vaste bedrag, als de gebruikersheffing zijn in 2020 ongewijzigd gebleven.
- *Hondenbelasting*: Voor 2020 is het progressieve tarief afgeschaft. Het tarief voor elke volgende hond van dezelfde houder is vanaf 2020 dus gelijk aan het tarief voor de eerste hond. Dit tarief blijft ongewijzigd.
- *Forensenbelasting*: De opbrengst forensenbelasting is voor 2020 verhoogd met 2%.
- *Toeristenbelasting*: Het basistarief voor de land- en watertoeristenbelasting van € 1,00 per persoon per overnachting is voor 2020 niet verhoogd. Het forfait voor de landtoeristenbelasting is aangepast naar 180 overnachtingen (72 nachten met 2,5 personen)
- *Precariobelasting*: De precariobelasting is afgeschaft per 1 juli 2017. Voor gemeenten die op 10 februari 2016, de datum waarop minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het wetsvoorstel heeft aangekondigd, een verordening met tarief hadden vastgesteld, geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2022. Deze gemeenten, waaronder Tholen, kunnen maximaal het tarief heffen dat gold op 10 februari 2016. Voor onze gemeente komt dit neer op € 1,57 per strekkende meter.
- *Scheepvaartrechten*: De tarieven scheepvaartrechten zijn voor 2020 verhoogd met 2%.
- *Liggelden jachthaven Stavenisse*: De liggelden worden in principe kostendekkend geheven.
- *Lijkbezorgingsrechten*: De lijkbezorgingsrechten worden in principe kostendekkend geheven.
- *Leges*: Het beleidsuitgangspunt is (nagenoeg) volledige kostendekking. De tarieven (gemeentelijk deel) voor reisdocumenten en rijbewijzen zijn voor 2020 met 4% verhoogd. Hierbij werden de landelijke maximumtarieven niet overschreden. De overige tarieven bleven gelijk.

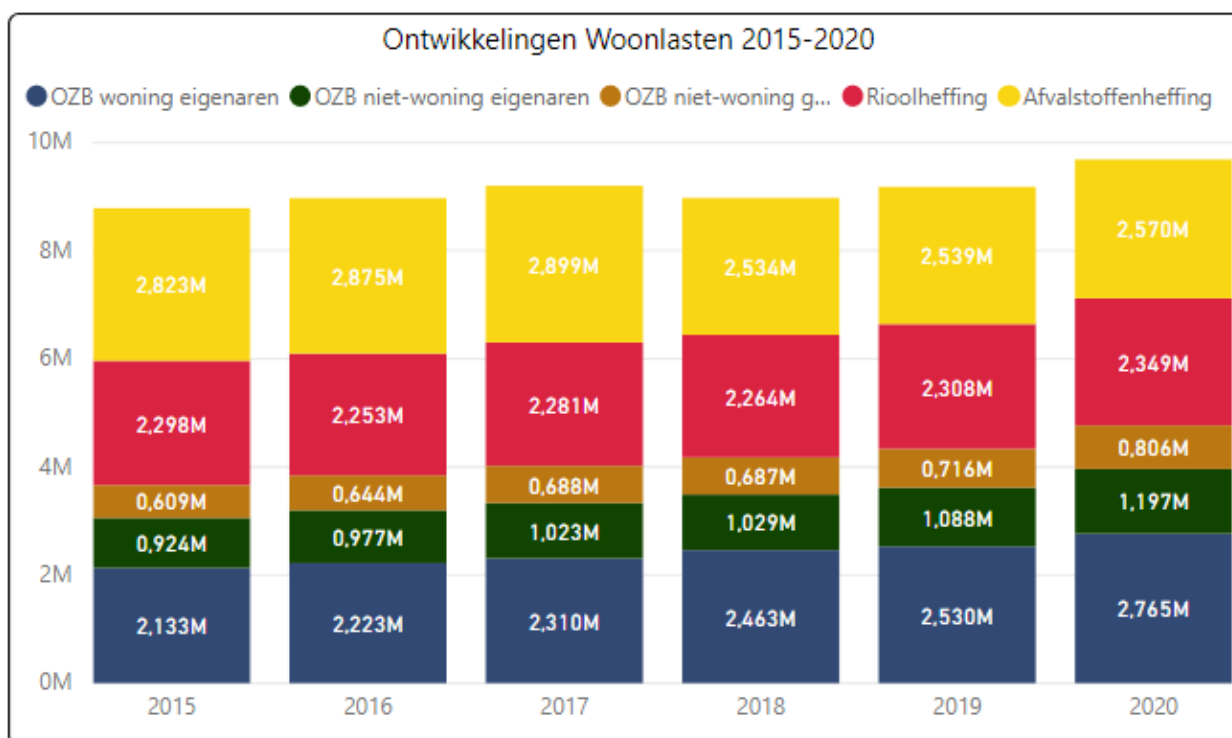

Lokale lastendruk

De lokale lasten voor de inwoners in de gemeente Tholen worden bepaald door de onroerende-zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Hieronder wordt een beeld gegeven van de woonlasten over 2020 in vergelijking met 2019. Uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden met een eigen woning met een gemiddelde waarde.

Meerpersoonshuishouden (bedragen in euro's)	Eigenaar en gebruiker			Gebruiker (geen eigenaar)		
	Tholen 2019	Tholen 2020	Coelo 2020	Tholen 2019	Tholen 2020	Coelo 2020
Afvalstoffenheffing	262	262	283	262	262	283
Rioolheffing	206	206	199	103	103	199
Onroerende-zaakbelasting	229	247	295	0	0	0
Totaal	697	715	777	365	365	482
Procentuele mutatie		2,6%			0,0%	

Eenpersoonshuishouden (bedragen in euro's)	Eigenaar en gebruiker			Gebruiker (geen eigenaar)		
	Tholen 2019	Tholen 2020	Coelo 2020	Tholen 2019	Tholen 2020	Coelo 2020
Afvalstoffenheffing	203	203	229	203	203	229
Rioolheffing	179	179	181	76	76	181
Onroerende-zaakbelasting	229	247	295	0	0	0
Totaal	611	629	705	279	279	410
Procentuele mutatie		2,9%			0,0%	

Kwijtscheldingsbeleid

De kwijtscheldingsnorm bedraagt al jaren 100% van de bijstandsnorm. Op het gebied van kwijtschelding wordt samengewerkt met Waterschap Scheldestromen. Dit heeft voor de burger onder andere het voordeel dat slechts eenmaal een verzoek hoeft te worden ingediend. Een verzoek aan de gemeente is tegelijkertijd een verzoek aan het waterschap en uiteraard andersom.

Voor mensen met lage inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven lasten. Dit is het geval als aan de voorwaarden van de invorderingswet is voldaan. In de gemeente Tholen wordt in voorkomende gevallen kwijtschelding verleend van aanslagen afvalstoffenheffing, gebruikersbelasting rioolheffing en hondenbelasting (voor wat betreft de belastingschuld voor de eerste hond).

De lasten kwijtschelding over 2020 komen uit op € 124.358 (2019: € 115.455), terwijl € 113.000 geraamd was.

Noot:

Bron uitgave Atlas van de lokale lasten 2020 (COELO)

JAARREKENING 2020

De jaarrekening bestaat uit de volgende onderdelen:

Balans per 31 december

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Toelichting op de balans

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

---

Balans per 31 december

(voor bestemming van het gerealiseerde resultaat)	Ultimo 2020	Ultimo 2019
ACTIVA (in duizenden euro's)		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	1.469	1.606
Kosten geldleningen	1.110	1.221
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	359	385
Materiële vaste activa	49.759	41.072
Investeringen met een economisch nut	45.966	38.043
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	1.342	1.077
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	2.451	1.952
Financiële vaste activa	12.367	12.870
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	272	288
Leningen aan overige verbonden partijen	8.480	9.007
Overige langlopende leningen u/g	1.042	1.002
Overige uitzettingen met rentetypische looptijd > 1 jaar	2.573	2.573
Totaal vaste activa	63.595	55.548
Vlottende activa		
Voorraden	15.743	18.738
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	15.743	18.738
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar	17.426	21.312
Vorderingen op openbare lichamen	4.310	3.377
Uitzettingen in 's rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	10.600	2.400
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	324	103
Overige vorderingen	2.192	15.432
Liquide middelen	396	436
Banksaldi	396	436
Overlopende activa	521	636
Van het Rijk nog te ontvangen voorschotbedragen	0	21
Van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	114	99
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	407	516
Totaal vlottende activa	34.086	41.122
Totaal activa	97.681	96.670
Verliescompensatierechten (krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969)	**0	*1.192

* op basis van aangifte vennootschapsbelasting 2018

** op basis van aangifte vennootschapsbelasting 2019

(voor bestemming van het gerealiseerde resultaat)	Ultimo 2020	Ultimo 2019
PASSIVA (in duizenden euro's)		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	23.014	21.291
Algemene reserve	18.865	11.758
Bestemmingsreserves	2.514	2.333
Gerealiseerd resultaat	1.635	7.200
Voorzieningen	10.949	8.342
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.703	4.175
Egalisatievoorzieningen	1.846	1.759
Voorziening voor toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	1.529	1.574
Van derden verkregen middelen, die specifiek besteed moeten worden	871	834
Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar	53.990	61.573
Onderhandse leningen van binn. banken en ov. financiële instellingen	53.990	58.127
Binnenlandse bedrijven	0	3.446
Totaal vaste passiva	87.953	91.206
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar	2.757	2.419
Debetsaldi bank	0	0
Kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	2.757	2.419
Overlopende passiva	6.971	3.045
Nog te betalen bedragen	1.948	2.538
Van het Rijk ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen	4.791	174
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen	52	52
Overige vooruitontvangen bedragen	180	281
Totaal vlottende passiva	9.728	5.464
Totaal passiva	97.681	96.670
Borg- en garantstellingen	12.776	7.416

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma	Oorspronkelijke begroting			Wijziging begroting			Rekening 2020			Saldo	Saldo
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Rekening vorig jaar	Rekening/begroting
0 Bestuur en Ondersteuning	2.282.226	266.000	-2.016.226	2.405.686	241.000	-2.164.686	2.435.031	248.379	-2.186.652	-2.778.451	-21.966
1 Veiligheid	2.517.859	3.000	-2.514.859	2.507.244	3.000	-2.504.244	2.488.832	3.000	-2.485.832	-2.369.340	18.412
2 Verkeer en vervoer	3.985.679	447.109	-3.538.570	3.995.065	447.109	-3.547.956	4.106.656	667.442	-3.439.214	-3.295.648	108.742
3 Economie	3.923.589	3.935.193	11.604	6.439.915	6.332.068	-107.847	2.497.792	2.285.592	-212.200	4.825.008	-104.353
4 Onderwijs	2.982.020	678.000	-2.304.020	3.033.593	680.900	-2.352.693	2.232.859	695.166	-1.537.693	-1.873.212	815.000
5 Sport, Cultuur en Recreatie	4.093.548	482.950	-3.610.598	4.554.932	532.050	-4.022.882	4.532.973	584.528	-3.948.444	-3.476.607	74.438
6 Sociaal domein	25.628.094	5.208.150	-20.419.944	31.257.525	10.608.681	-20.648.844	27.020.262	7.705.829	-19.314.433	-19.946.254	1.334.411
7 Volksgezondheid en Milieu	6.754.718	5.971.900	-782.818	7.595.885	6.430.225	-1.165.660	7.100.533	6.046.961	-1.053.572	-775.417	112.088
8 VHROSV	5.668.066	4.808.288	-859.778	8.775.790	7.470.920	-1.304.870	8.902.799	7.104.861	-1.797.938	1.367.770	-493.068
Algemene dekkingsmiddelen	827.329	44.675.741	43.848.412	838.849	46.728.924	45.890.075	898.538	47.367.224	46.468.686	42.947.366	578.611
Overhead	8.011.768	224.500	-7.787.268	8.778.277	222.000	-8.556.277	8.386.897	328.884	-8.058.013	-7.581.770	498.264
Vennootschapsbelasting	0	0	0	720.500	0	-720.500	711.538	0	-711.538	-6.144	8.962
Onvoorzien	250.000	0	-250.000	269.902	0	-269.902	0	0	0	0	269.902
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	66.924.896	66.700.831	-224.065	81.173.163	79.696.877	-1.476.286	71.314.710	73.037.867	1.723.156	7.037.302	3.199.442
Mutaties in de reserves	221.500	489.000	267.500	613.109	2.089.395	1.476.286	640.105	551.896	-88.209	162.452	-1.564.495
Gerealiseerd resultaat	67.146.396	67.189.831	43.435	81.786.272	81.786.272	0	71.954.815	73.589.763	1.634.947	7.199.754	1.634.947

Toelichting op de balans

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld (gemeenteraad d.d. 8 december 2016).

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Het COVID-19 (corona)virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020, maar mogelijk wel voor diverse beleidsterreinen van onze programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024. Hoe groot de financiële impact zal zijn, is onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's echter voortdurend. Verder bewaken we onze liquiditeitspositie goed en nemen we zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Derhalve is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva, alsmede de bepaling van het resultaat, vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume, zoals bijvoorbeeld overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlofaanspraken, wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. .

De algemene uitkering wordt opgenomen conform de in verslagjaar t laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Via het gemeentefonds zijn in het verslagjaar drie compensatiepakketten voor corona verstrekt. Voor een aantal compensatiemaatregelen is de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend. Er ontbreekt voor deze maatregelen een (voorlopige) verdeelsleutel om ultimo 2020 een voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting te kunnen maken van ons aandeel in deze aanvullende compensatie. Het ministerie verdeelt en beschikt hierover pas in 2021 op basis van de gemeentelijke jaarrekeningen over 2020. We hebben deze compensatiemaatregelen derhalve niet verwerkt.

Dividenden worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over de looptijd van de lening afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden), waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 10.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven percelen worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Alle overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, geldt dat vanuit de spaarcomponent gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen. Wanneer een boekwaarde resteert, wordt hierop niet afgeschreven. Bedragen voor vervanging die in latere begrotingsjaren worden ontvangen, worden te zijner tijd op de boekwaarde afgeboekt.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening, zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 8 december 2016. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten halverwege het jaar van ingebruikname. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduurverlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs verminderd met de jaarlijkse aflossingen en de afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

De onderhanden werken, waaronder bouwgronden in grondexploitatie, worden opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over het vreemd vermogen betaalde rente toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
- de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De contante waarde is bepaald op basis van een actuariële berekening, welke is opgesteld door een externe deskundige. Er is rekening gehouden met een rente van 0,082%. Verder is rekening gehouden met sterfte (sterftetafel GBM/GBV 10-15).

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(bedragen in de tabellen in duizenden euro's)

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa ziet er als volgt uit:

	Boekw. 1-1-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekw. 31-12-2020
Agio geldleningen	1.221	0	0	111	0	0	1.110
Bijdragen activa in eigendom van derden	385	0	0	26	0	0	359
Totaal	1.606	0	0	137	0	0	1.469

Agio geldleningen

Op 19 januari 2016 heeft herfinanciering plaatsgevonden van een 10-jarige fixelening met een hoofdsom van € 11.500.000 (rente: 3,475%). Het agio op deze lening bedroeg afgerond € 1.659.000 en is meegefinancierd in de hoofdsom van de nieuwe lineaire lening (rente: 1,27%). Het agio wordt afgeschreven gedurende de looptijd van de nieuwe lening (15 jaar).

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

In 2018 is een bijdrage verstrekt van € 357.100 aan muziekvereniging Concordia Tholen voor de renovatie van de huisvesting aan de Zoekweg te Tholen. Verder is in verleden een bijdrage verstrekt aan Stichting Bibliotheek Oosterschelde voor de inrichting van de bibliotheken / servicepunten.

Materiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut ziet er als volgt uit:

	Boekw. 1-1-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdr. derden	Boekw. 31-12-2020	Voorz. lag. mw	Balansw. 31-12-2020
Gronden en terreinen	7.061	1.763	724	0	0	8.100	403	7.697
Bedrijfsgebouwen	26.577	8.146	0	651	140	33.932	0	33.932
Werken	3.835	5	0	122	3	3.715	0	3.715
Vervoermiddelen	205	12	0	46	0	171	0	171
Machines en installaties	195	19	0	40	0	174	0	174
Ov. mat. vaste uitgaven	170	151	0	44	0	277	0	277
Totaal	38.043	10.096	724	903	143	46.369	403	45.966

Van de gronden en terreinen is ultimo 2020 € 3.495.000 in erfpacht uitgegeven (2019: € 3.060.000). In 2020 is voor € 1.159.000 aan gronden in erfpacht uitgegeven. De desinvesteringen bedroegen € 724.000.

Van de gronden en terreinen is ultimo 2020 € 1.356.000 bestemd voor toekomstige gemeentelijke gebiedsontwikkeling (2019: € 1.155.000). In 2020 is in het kader van de toekomstige uitbreiding van het bedrijventerrein te Sint Philipsland circa 2 ha. grond aangekocht voor een bedrag van € 604.000. De waarde in de huidige bestemming (landbouwgrond) ligt volgens vrij recente taxaties rond de € 10 p/m², zodat voor de lagere marktwaarde een voorziening gevormd is van € 403.000.

De investeringen in bedrijfsgebouwen hebben voor een bedrag van € 7.701.000 betrekking op de realisatie van de Brede school te Tholen. In 2020 is een bedrag van € 445.000 aan cumulatieve afschrijvingen gecorrigeerd (negatieve afschrijving), aangezien het schoolcomplex nog niet in gebruik genomen is (2021).

De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven, laat het volgende verloop zien:

	Boekw. 1-1-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekw. 31-12-2020
Riolering	0	1.281	0	0	1.281	0	0
Reiniging	0	318	0	15	0	0	303
Begraafplaatsen	1.077	0	0	38	0	0	1.039
Totaal	1.077	1.599	0	53	1.281	0	1.342

De bijdrage van derden betreft de afboeking van de spaarvoorziening riolering.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut heeft het volgende verloop:

	Boekw. 1-1-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekw. 31-12-2020
Werken	1.952	549	0	50	0	0	2.451
Totaal	1.952	549	0	50	0	0	2.451

Het gaat hier alleen om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut die conform de 'nieuwe systematiek' (na 1 januari 2017) zijn geactiveerd.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa ziet er als volgt uit:

	Boekw. 1-1-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afwaar- deringen	Boekw. 31-12-2020
Kapitaalverstr. deelnemingen	288	0	0	16	272
Leningen ov. verbonden partijen	9.007	298	0	825	8.480
Overige langlopende leningen	1.002	246	206	0	1.042
Overige uitzettingen > 1 jaar	2.573	0	0	0	2.573
Totaal	12.870	544	206	841	12.367

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Het gaat om de volgende participaties:

- Een belang van 100% in Gemeente Tholen Grondexploitatie Tholen Stad B.V. te Tholen. Deze deelneming is vennoot in Tholen Stad Grondexploitatie V.O.F. (1/3). Vanwege het verwachte verlies over 2020 is de deelneming in 2020 afgewaardeerd naar nihil;
- Een belang van 0,06% in BNG Bank N.V. te Den Haag;
- Een belang van 2,7% in PZEM N.V. te Middelburg;

Leningen aan overige verbonden partijen

In 2015 is een lening verstrekt aan Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. met een hoofdsom van € 1.500.000 ter financiering van Tholen Stad Grondexploitatie V.O.F.. Er werd geen rente berekend en aflossing diende uiterlijk op 31 december 2020 plaats te vinden. De boekwaarde van de lening bedroeg ultimo 2019 € 825.000. De bijdrage in het verwachte verlies over 2020 is na afwaardering van de deelneming in Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. (zie boven) verrekend met de verstrekte lening u/g. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2.074.000), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.

In 2010 is een lening verstrekt aan Tholen Stad Grondexploitatie V.O.F. met een hoofdsom van € 5.889.475. De rente bedraagt 3,575% per jaar (2020: € 298.000) en wordt bijgeschreven op de hoofdsom van de lening. De lening bedraagt ultimo 2020 afgerond € 8.480.000. Aflossing zal uiterlijk medio 2021 plaatsvinden. Als zekerheden zijn (bank)garanties van de overige vennoten in de V.O.F. gesteld.

Overige langlopende leningen

In 2020 zijn startersleningen en leningen voor duurzame particuliere woningverbetering verstrekt tot een bedrag van € 246.000. De aflossing op deze leningen bedraagt € 206.000.

Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar

Dit betreft de uitzetting bij ASR Group Asset Management voor de pensioenverplichting van de (vml.) wethouders. In 2020 zijn geen participaties aangekocht.

Voorraden

Onderhanden werk

Het in de balans opgenomen onderhanden werk wordt uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	2020	2019
Bouwgronden in exploitatie	7.673	10.806
Grondbanken zonder noemenswaardige transformatie, bestemd voor derden	8.070	7.932
Totaal	15.743	18.738

Van de bouwgronden in exploitatie kan het volgende verloop worden gegeven:

	Boekw. 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Winst- neming	Boekw. 31-12-2020	Raming kosten	Raming opbr.	Eind- Resultaat
Bedrijventerreinen:								
Welgelegen II Tholen 2e fase	1.898	515	1.525	-145	743	9.666	18.123	-7.714
Bedrijventerrein Sint-M'dijk	201	37	274	-27	-63	62	0	-1
Bedrijventerrein Stavenisse	105	8	-95	-25	183	69	358	-106
Bedrijventerrein Sint-A'land	477	35	111	28	429	34	728	-265
Subtotaal	2.681	595	1.815	-169	1.292	9.831	19.209	-8.086
Woningbouw:								
Stadszicht II Tholen	-208	245	1.842	1.100	-705	884	1.539	-1.360
Deestraat Poortvliet	913	106	320	18	717	645	1.535	-173
Oost Scherpenisse	292	17	101	0	208	93	294	7
Poststraat Zuid Stavenisse	443	41	169	73	388	202	865	-275
Havengebied Sint-A'land	7.291	991	2.197	42	6.127	2.460	8.649	-62
Vroonstede I Sint-Annaland	-606	139	548	661	-354	436	1.192	-1.110
Subtotaal	8.125	1.539	5.177	1.894	6.381	4.720	14.074	-2.973
Totaal Generaal	10.806	2.134	6.992	1.725	7.673	14.551	33.283	-11.059

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van februari 2021 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- Het rentepercentage bedraagt 1,74%;
- De kostenindexatie bedraagt 2%, overeenkomstig de langjarig historisch gemiddelde GWW-index;
- De opbrengstenindexatie bedraagt 2%;
- Het resultaat is bepaald op eindwaarde;
- De geplande afzet is gebaseerd op de gemeentelijke woningbouwplanning en de ervaringscijfers van de afgelopen jaren.

De bouwgronden in exploitatie hebben allemaal een looptijd die korter is dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing in het jaarverslag. De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen (en de mogelijke uitkomsten daarvan) zijn gelegen in woningbouwcomplex Havengebied Sint-Annaland.

Van de groundbanken zonder noemenswaardige transformatie, bestemd voor derden kan het volgende verloop worden gegeven:

	Saldo 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo 31-12-2020
Gronden Molenvlietsedijk Tholen	7.932	138	0	8.070
Totaal	7.932	138	0	8.070

Uiteenzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Belastingdienst	3.162	2.601
Overige vorderingen op openbare lichamen	1.148	776
Totaal	4.310	3.377

Uitzettingen bij 's rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Dit betreft de uitzetting bij het rijk in het kader van het verplicht schatkistbankieren. Het drempelbedrag bedraagt € 504.000. De benutting van het drempelbedrag in het boekjaar wordt hieronder weergegeven:

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	477	415	356	398
Ruimte onder het drempelbedrag	27	89	148	106
Totaal	504	504	504	504

Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

Dit betreft de rekening-courant verhouding met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland in het kader van startersleningen en leningen voor duurzame particuliere woningverbetering.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen:

	2020	2019
Debiteuren	2.085	15.660
Vorderingen Werk en inkomen	1.188	693
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.081	-921
Totaal	2.192	15.432

De daling van het debiteurensaldo wordt met name veroorzaakt door ontvangst van de ultimo 2019 openstaande vordering op DSV Real Estate Marconiweg Tholen B.V. (€ 13,2 miljoen). Partijen waren overeengekomen dat koper een groot deel van de koopsom van een perceel bouwgrond op bedrijventerrein Welgelegen te Tholen uiterlijk 12 maanden na de leveringsdatum mocht voldoen.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2020	2019
BNG Bank N.V.	357	406
Rabobank Oosterschelde	20	13
Rabobank (jeugd-en jongerenwerk)	19	17
Totaal	396	436

BNG Bank N.V.

Vanaf 1 januari 2019 is een nieuwe financieringsovereenkomst van kracht geworden. De kredietlimiet is aangepast van € 5,5 miljoen naar € 1,0 miljoen en daarnaast is de intradaglimiet ingevoerd. Deze maakt het mogelijk om dagelijks, tot een overeengekomen bedrag (€ 4,5 miljoen), de kredietlimiet te overschrijden. De intradaglimiet moet voor het eind van de dag weer zijn aangevuld tot de kredietlimiet.

Overlopende activa

Het verloop van de van het Rijk nog te ontvangen bedragen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, is als volgt:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
Declaratie Bbz 2004	21	0	21	0
Totaal	21	0	21	0

Het verloop van de van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, is als volgt:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
Toegankelijk maken bushaltes	54	0	54	0
Stimulering Sport (vaststelling 2019)	0	61	0	61
Regio Deal	0	30	22	8
Herstructurering Paasdijkweg Poortvliet	45	0	0	45
Totaal	99	91	76	114

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Nog te ontvangen bedragen	154	201
Vooruitbetaalde bedragen	253	315
Totaal	407	516

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Algemene reserve	18.865	11.758
Bestemmingsreserves	2.514	2.333
Gerealiseerd resultaat	1.635	7.200
Totaal	23.014	21.291

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Ontrek- king	Bestemm. resultaat v.j.	Vermind. ter dekking afschr.	Saldo 31-12-2020
Algemeen vrij besteedbaar	1.283	321	384	1.841	0	3.061
Alg. niet vrij besteedbaar	10.475	0	30	5.359	0	15.804
Bouwgrondexploitatie	1.640	0	0	0	0	1.640
Stimuleringsfonds samenl.	114	150	105	0	0	159
Rekenkamercommissie	24	7	6	0	0	25
Studiefaciliteiten	212	97	0	0	0	309
Flankerend pers.beleid	38	25	15	0	0	48
ISV	190	0	12	0	0	178
Buitensportactiviteiten	115	40	0	0	0	155
Gerealiseerde resultaat	7.200	1.635	0	-7.200	0	1.635
	21.291	2.275	552	0	0	23.014

De algemene reserve vrij besteedbaar dient ter dekking van incidentele lasten, waarvoor geen bestemmingsreserve is gevormd. Gedurende 2020 is € 321.000 op basis van raadsbesluiten toegevoegd (budgetoverheveling) en € 384.000 op basis van raadsbesluiten onttrokken. Verder is € 1.841.000 op basis van resultaatbestemming toegevoegd.

De algemene reserve niet vrij besteedbaar is hoofdzakelijk bestemd voor de afdekking van risico's en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen (bufferfunctie). Gedurende 2020 is € 5.359.000 op basis van resultaatbestemming toegevoegd en € 30.000 op basis van raadsbesluit d.d. 18 juni 2020 onttrokken.

De reserve bouwgrondexploitatie is bestemd voor de afdekking van risico's en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen (bufferfunctie). Gedurende 2020 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

De reserve stimuleringsfonds samenleving dient ter dekking van incidentele lasten voor waardevolle initiatieven vanuit de samenleving op diverse beleidsterreinen. Gedurende 2020 is € 150.000 op basis van de primaire begroting toegevoegd en € 105.000 op basis van raadsbesluit d.d. 5 november 2020 onttrokken (systeembesluit).

De reserve rekenkamercommissie houdt verband met de dekking van lasten voor onderzoeken door de rekenkamercommissie. Gedurende 2020 is € 7.000 op basis van de primaire begroting toegevoegd en € 6.000 op basis van raadsbesluit d.d. 18 juni 2020 onttrokken.

De reserve studiefaciliteiten dient ter egalisatie van de lasten voor studiefaciliteiten. Gedurende 2020 is € 97.000 op basis van raadsbesluit d.d. 5 november 2020 toegevoegd (systeembesluit)

De reserve flankerend personeelsbeleid dient ter dekking van lasten met betrekking tot formatieve knelpunten. Gedurende 2020 is op basis van de primaire begroting € 25.000 toegevoegd en € 15.000 onttrokken.

De reserve ISV dient ter dekking van lasten in het kader van stedelijke vernieuwing. Gedurende 2020 is € 12.000 op basis van raadsbesluit d.d. 18 juni 2020 onttrokken.

De reserve buitensportactiviteiten dient ter dekking van lasten voor vervanging / renovatie van de sportvelden, inclusief ballenvangers, doelpalen en hekwerken. Gedurende 2020 is € 40.000 op basis van de primaire begroting toegevoegd. Er hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Vrij- val	Aanwen- ding	Saldo 31-12-2020
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>					
Wachtgelden vml wethouders	180	16	0	92	104
Pensioenen (vml.) wethouders	2.945	242	0	62	3.125
Deelneming Gem. Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V.	0	2.074	0	0	2.074
Precariobelasting	1.050	350	0	0	1.400
	4.175	2.682	0	154	6.703
<u>Egalisatievoorzieningen</u>					
Groot onderhoud havens	461	54	0	131	384
Groot onderhoud wegen	682	725	0	501	906
Groot onderhoud openbare verlichting	88	120	0	120	88
Groot onderhoud gebouwen	528	450	0	510	468
	1.759	1.349	0	1.262	1.846
<u>Voorziening voor toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven</u>					
Riolering	1.574	1.133	0	1.178	1.529
	1.574	1.133	0	1.178	1.529
<u>Beklemede middelen van derden met een specifieke aanwendingsrichting</u>					
Afvalstoffenheffing	517	0	0	54	463
Begraafplaatsrechten	0	80	0	0	80
Rioolheffing	282	24	0	0	306
Legaat mevrouw Vercouteren	22	0	0	0	22
Zwerfafval	13	0	0	13	0
	834	104	0	67	871
	8.342	5.268	0	2.661	10.949

De voorziening voor wachtgeld houdt verband met het vertrek van diverse wethouders en dient voor de afdekking van de wachtgeldverplichtingen. Gedurende 2020 is € 16.000 toegevoegd en € 92.000 aangewend.

De voorziening voor pensioenen houdt verband met de pensioenrechten van (gewezen) wethouders en is gevormd voor de afdekking van deze pensioenverplichtingen. De contante waarde is bepaald op basis van een actuariële berekening, welke is opgesteld door een externe deskundige. Er is rekening gehouden met een rente van 0,082%. Verder is rekening gehouden met sterfte (sterftetafel GBM/GBV 10-15). In 2020 is op grond van de actuariële berekening € 242.000 toegevoegd. Verder is € 62.000 aangewend voor reeds ingegane pensioenen.

De voorziening deelneming Gem. Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. is gevormd voor het negatief eigen vermogen van deze deelneming. De bijdrage in het verwachte verlies (over 2020) is na afwaardering van de deelneming in Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. verrekend met de aan deze deelneming verstrekte lening. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2.074.000), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.

De voorziening precariobelasting houdt verband met de lopende procedure tussen de gemeente Hulst en Enduris over de aanslag 2016 en dient voor de afdekking van verplichtingen uit hoofde van deze procedure. De gemeente Tholen en Enduris conformeren zich aan de uitkomst. Gedurende 2020 is het deel van de opbrengst waarover discussie bestaat, circa € 350.000 van totale opbrengst van € 372.000, toegevoegd aan de voorziening.

De voorzieningen voor groot onderhoud aan havens, wegen, openbare verlichting en gebouwen houden verband met kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, terwijl het maken van deze kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of daarvoor. De voorzieningen strekken tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Gedurende 2020 is op grond van de actuele beheerplannen in totaal € 1.349.000 aan deze voorzieningen toegevoegd. Er is voor € 1.262.000 aan groot onderhoud uitgevoerd.

De voorziening riolering is gevormd voor vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven. De storting op grond van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) bedroeg in 2020 € 1.133.000 (11.000 aansluitingen x € 103 spaarcomponent). Vanuit de voorziening is in totaal € 1.178.000 in mindering gebracht op in het boekjaar gepleegde vervangingsinvesteringen.

De voorziening voor afvalstoffenheffing houdt verband met de in eerdere jaren uit afvalstoffenheffing verkregen middelen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed. Deze middelen dienen specifiek aan de reiniging besteed te worden. In 2020 is een bedrag van € 54.000 aangewend.

De voorziening voor begraafplaatsrechten houdt verband met de uit begraafplaatsrechten verkregen middelen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed. Deze middelen dienen specifiek aan de begraafplaatsen besteed te worden. In 2020 is € 80.000 toegevoegd aan de voorziening.

De voorziening voor rioolheffing houdt verband met de uit rioolheffing verkregen middelen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed. Aangezien de voorziening onderhoud (artikel 44, lid 1c BBV) in het GRP onvoldoende is onderbouwd, zijn deze gelden niet in een reserve maar ook in de voorziening riolering ex artikel 44, lid 2 BBV opgenomen. In 2020 is € 24.000 toegevoegd aan de voorziening.

De voorziening legaat mevrouw Vercouteren houdt verband met verkregen middelen uit een legaat die specifiek besteed moeten worden (1) voor het onderhoud van het carillon in het oude stadhuis te Tholen, (2) voor het geven van carillon-concerten en (3) ter bevordering van het geven van klassieke muziekkuitvoeringen in het oude stadhuis te Tholen. Er hebben in 2020 geen mutaties plaatsgevonden.

De voorziening zwerfafval houdt verband met de in 2019 niet volledig bestede middelen van Nedvang voor extra aanpak van zwerfafval. Deze middelen zijn in 2020 alsnog aan dit doel besteed (€ 13.000).

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de onderhandse leningen over het jaar 2020.

	Saldo 1-1-2020	Vermeer- dering	Aflos- sing	Saldo 31-12-2020
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	58.127	0	4.137	53.990
Binnenlandse bedrijven	3.446	0	3.446	0
Totaal	61.573	0	7.583	53.990

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Voor een gedetailleerd overzicht van de leningenportefeuille bij binnenlandse banken wordt verwezen naar de paragraaf Financiering. De totale rentelasten over 2020 bedragen afgerond € 1.299.000.

Binnenlandse bedrijven

In 2015 heeft de gemeente de intensieve veehouderij aan de Groeneweg te Tholen aangekocht voor € 4.695.700. Bij de aankoop is een bedrag van € 3.445.700 schuldig gebleven. Dit bedrag is in 2020 volledig afgelost.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

Dit betreft de schuld aan crediteuren.

Overlopende passiva

De nog te betalen bedragen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Rente langlopende leningen	446	538
Overige nog te betalen bedragen	1.502	2.000
Totaal	1.948	2.538

Het verloop van de van het Rijk ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen is als volgt:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Vrijval	Terug- betaling	Saldo 31-12-2020
Onderwijsachterstandenbeleid	174	727	584	0	317
TOZO	0	5.880	1.670	0	4.210
Sportakkoord	0	20	20	0	0
Stimulering sport	0	145	145	0	0
Stimulering verkeersmaatregelen	0	200	0	0	200
Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	0	18	0	0	18
Extern advies warmtetransitie	0	21	4	0	17
ZonMw	0	31	2	0	29
Totaal	174	7.042	2.425	0	4.791

Het verloop van de van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen is als volgt:

	Saldo 1-1-2020	Toevoe- ging	Vrijval	Terug- betaling	Saldo 31-12-2020
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3	52	0	0	0	52
Totaal	52	0	0	0	52

De overige vooruitontvangen bedragen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Garanties	149	212
Vooruitontvangen grond- en erfpachtopbrengsten	11	61
Overige vooruitontvangen bedragen	20	8
Totaal	180	281

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Hieronder volgt allereerst een opsomming van de belangrijkste niet uit de balans blijvende verplichtingen:

Borg- en garantstellingen

De buiten de balanstelling opgenomen borg- en garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Geldnemer	Aard/omschrijving	Oorspr.	Percent.	Saldo	Saldo
		bedrag (100%)		1-1-2020	31-12-2020
St. Dorpsbelangen Sint Philipsland	Financiering dorpshuis	635	100%	32	0
De Schutse	Financiering zorginstelling	5.680	100%	0	5.680
Stadlander Vastgoed B.V.	Financiering dorpshuis	2.389	100%	2.220	2.200
Kredietbank Goes	Sociale kredietverlening	0	100%	2	0
Waarborgfonds sociale woningbouw	Achternvang	13.997	50%	5.162	4.896
Totaal				7.416	12.776

In 2020 zijn we niet aangesproken op verleende borg- en garantstellingen.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

De omvang van de verplichting voor vakantiedagen bedraagt per 31 december circa € 550.000.

Huur- en leaseverplichtingen

* Leasecontract ICT-apparatuur	€ 240.000
* Huurcontract Vossenkuil Oud-Vossemeer	€ 210.000
* Huurcontract woonservicecentrum Scherpenisse	€ 150.000

Inkoopverplichtingen

* Inkoopcontract maatschappelijk werk	€ 235.000
* Inkoopcontract peuteropvangplaatsen	€ 215.000
* Inkoopcontract onkruidbestrijding verhardingen	€ 215.000
* Inkoopcontract beheer en onderhoud sportvelden	€ 150.000

Investeringsverplichtingen

Op 31 december 2020 resteert een bedrag aan investeringskredieten van € 9,3 miljoen. Het grootste deel van dit bedrag heeft betrekking op de realisatie van de Brede school Tholen (6,5 miljoen). De nog te ontvangen bijdragen van derden met betrekking tot de investeringskredieten bedragen per jaareinde € 1,5 miljoen (waarvan Brede school Tholen: € 1,1 miljoen).

De grootste op 31 december 2020 aanwezige contractuele verplichtingen met betrekking tot de Brede school Tholen worden hieronder toegelicht:

	contractuele verplichting	besteed	resterende verplichting
(ver)nieuwbouw	9,4 miljoen	6,0 miljoen	3,4 miljoen
maaiveldinrichtng	0,7 miljoen	-	0,7 miljoen
groeninrichtng	0,2 miljoen	-	0,2 miljoen

Hieronder worden de belangrijkste niet uit de balans blijvende rechten toegelicht:

Recht op verliescompensatie vennootschapsbelasting

De gemeente heeft ultimo 2020 geen recht (meer) op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Overige niet uit de balans blijvende rechten

De gemeente heeft in het kader van faciliterend grondbeleid met diverse ontwikkelaars samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Het deel van de overeenkomst waarvoor de verhaalbare kosten nog niet feitelijk zijn gerealiseerd, leidt tot een 'niet in de balans opgenomen recht'. Dit speelt met name bij Luysterrijk te Sint Philipsland. De fee van de Gemeente voor het uitvoeren van alle opdrachten als bedoeld in artikel 8.1 van de SOK (voorbereiding en toezicht) is gelijk aan 12% van de totale kosten voor het fysiek bouw- en woonrijp maken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (corona)virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020, maar mogelijk wel voor diverse beleidsterreinen van onze programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024. Hoe groot de financiële impact zal zijn, is onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's echter voortdurend. Voor een gedetailleerde toelichting verwijzen we u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Verder bewaken we onze liquiditeitspositie goed en nemen we zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. De gemeente Tholen loopt geen risico voor de continuïteit.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Hierna wordt een toelichting gegeven op het overzicht van baten en lasten. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma;
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- een analyse ten aanzien van begrotingsrechtmatigheid;
- de informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT).

Analyse afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie per programma

Hieronder wordt per onderdeel een analyse gegeven van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Bestuur en Ondersteuning (0):

Het nadelig saldo bedraagt € 22.000 en is met name veroorzaakt door hogere accountantskosten (Europese aanbesteding), hogere ICT-kosten burgerzaken en hogere kosten voor het nieuwe raadsinformatiesysteem (iBabs).

Veiligheid (1)

Het positieve resultaat binnen dit programma bedraagt € 18.000 en is voor het grootste gedeelte toe te schrijven aan lagere kosten op het terrein van openbare orde en veiligheid (uitvoeringsbudget).

Verkeer en Vervoer (2)

Het voordelig saldo bedraagt € 109.000 en wordt voor een groot deel veroorzaakt door hogere legesopbrengsten voor het afgeven van vergunningen op basis van de algemene verordening ondergrondse infrastructuur (€ 45.000) als gevolg van toegenomen werkzaamheden van derden aan kabels en leidingen. Verder zijn de afschrijvingskosten lager uitgevallen door het achterblijven van investeringen (€ 65.000).

Economie (3)

Het nadelig saldo bedraagt € 104.000 en is voor € 170.000 het gevolg van een negatieve tussentijdse winstneming op de bedrijventerreincomplexen. Ook is sprake van een hogere opbrengsten uit toeristen- en forensenbelasting (€ 65.000). De tussentijdse verlaging van de geraamde baten met € 65.000 als gevolg van de coronacrisis was achteraf gezien niet noodzakelijk.

Onderwijs (4)

Het voordelig saldo bedraagt € 815.000 en wordt met name veroorzaakt door:

- Lagere afschrijvingslasten Brede school Tholen (€ 680.000). Er is in voorgaande jaren reeds afgeschreven op het gebouw. Volgens het BBV mag afschrijving echter pas plaatsvinden als het hele complex in gebruik genomen is (2021). E.e.a is in 2020 gecorrigeerd;
- Lagere lasten voor de inkoop van kindplaatsen bij peuterspeelzalen (€ 50.000). De lasten zijn lager uitgevallen door minder plaatsingen van reguliere peuters.
- Een voordeel bij de uitvoering van het leerlingenvervoer (€ 50.000). Het vervoer was door de coronacrisis sterk aan verandering onderhevig. Dit heeft een juiste raming voor GR SWVO bemoeilijkt.

Sport, cultuur en recreatie (5)

Het voordelig saldo bedraagt € 75.000 en wordt o.a. veroorzaakt door het niet benutten van de budgetten voor de kerkervisie (€ 17.000) en sportakkoord (€ 20.000). Verder was rekening gehouden met een bedrag van € 32.000 voor aanleg / aanpassing van het openbaar groen bij het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Tholen aan de Prins Bernhardstraat. Deze werkzaamheden zijn echter niet meer in 2020 gerealiseerd.

Sociaal Domein (6)

Het voordelig saldo bedraagt € 1.335.000. Het saldo bestaat uit diverse voor- en nadelen. De belangrijkste voordelen zijn ontstaan door:

- Een hogere bijdrage van centrumgemeente Vlissingen voor de PGB's Beschermd wonen, o.a. door de afrekening over 2019 (€ 175.000).
- Een voordeel bij de uitvoering van de TOZO door (1) een hogere vergoeding voor uitvoeringskosten (€ 30.000) en (2) de vergoeding voor verstrekking van bedrijfskapitaal (per saldo € 110.000);
- Een voordeel op de bijstandverlening aan zelfstandigen als gevolg van een nieuwe financieringsystematiek vanaf 1 januari 2020 (€ 265.000);
- Minder activiteiten op het gebied van jongerenwerk, vrijwilligers en opvang en begeleiding van statushouders als gevolg van de coronacrisis (€ 85.000);
- Een voordelige afrekening over 2020 van GR De Betho (€ 425.000);
- Lagere lasten voor re-integratievoorzieningen Participatiewet (€ 140.000);
- Lagere lasten voor uitvoering van de Jeugdwet (€ 350.000); de bijdrage is bepaald op basis van de (gewijzigde) begroting van GR GGD Zeeland. De afrekening wordt verwerkt in 2021.

De voornaamste nadelen zijn ontstaan door:

- Hogere lasten bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (€ 115.000), met name door een toename van individuele begeleiding die niet via GR SWVO loopt;
- Hogere lasten bij de uitvoering van de Participatiewet, beschut werken (€ 55.000);
- Hogere uitvoeringskosten Wmo en Jeugd (€ 85.000), met name door extra kosten voor (1) schoolmaatschappelijk werk, (2) advieskosten Intervence (3) inzet facilitators en (4) het berichtenverkeer.

Volksgesondheid en Milieu (7)

Het voordelig saldo bedraagt € 112.000 en wordt met name veroorzaakt door (1) een lagere bijdrage aan GR GGD Zeeland € 40.000 (teruggave reserve), (2) minder uitgaven in het kader van Gezond in de Stad (€ 25.000) en (3) minder uitgaven voor milieubeheer (€ 40.000).

VHROSV (8)

Het nadelig saldo bedraagt € 493.000 wordt veroorzaakt door:

- Een tussentijdse winstneming op de woningbouwcomplexen van afgerond € 1,9 miljoen, terwijl € 600.000 geraamd was;
- Hogere opbrengsten van grondverkopen buiten de in exploitatie zijnde complexen (55.000)
- Het verwachte verlies van Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. over 2020 (afgerond € 2,9 miljoen). De deelneming (€ 15.000) en de verstrekte lening aan deze deelneming (€ 825.000) zijn afgewaardeerd. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2,07 miljoen), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.
- Kosten met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling van de Molenvlietsedijk te Tholen. Deze kosten (€ 70.000) worden verrekend bij de (toekomstige) levering van grond aan Tholen-Stad Grondexploitatie VOF.

- Onderbesteding van de budgetten voor ISV-bodem, implementatie nieuwe omgevingswet en handhaving permanente bewoning recreatiewoningen van respectievelijk € 155.000, € 550.000 en € 190.000. Deze voordelen hebben geen invloed op het rekeningssaldo vanwege een lagere aanwending van de reserve;
- Hogere opbrengsten leges omgevingsvergunningen door meer bouwaanvragen (€ 225.000).

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het voordelig saldo bedraagt € 579.000 en wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Een voordeel op de algemene uitkering gemeentefonds van € 325.000. Deze verhoging is met name het gevolg van een herziening van diverse maatstaven. Van het totale voordeel heeft circa € 30.000 betrekking op de voorgaande uitkeringsjaren;
- Een voordeel binnen de totale financiering van de gemeente, met name door lagere rentelasten (€ 155.000);
- Hogere baten onroerende zaakbelasting en hondenbelasting (€ 100.000);

Overhead

Het voordelig saldo binnen dit programma bedraagt € 498.000 en wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor het organisatie-ontwikkelingstraject "Tholen met de tijd mee" (€ 375.000). Het project is nog niet afgerond. Dit voordeel heeft geen invloed op het rekeningssaldo vanwege de lagere aanwending van de reserve. Verder zijn de opleidingskosten lager uitgevallen. Het restant (€ 98.000) is overeenkomstig eerdere besluitvorming gestort in de reserve studiefaciliteiten.

Vennootschapsbelasting (vpb)

Het verwacht fiscaal resultaat over 2020 bedraagt € 550.000. De vpb-last hierover bedraagt afgerond € 120.000. Verder is in 2020 een vpb-last over 2019 verwerkt. Het verwacht fiscaal resultaat over 2019 bedroeg eerst nihil, maar is door de grondtransactie van 15 hectare op bedrijventerrein Welgelegen te Tholen bijgesteld naar € 3.600.000 (VA: augustus 2020). Na verrekening van verliezen resteert een belastbaar bedrag van € 2.400.000. De vpb hierover bedraagt afgerond € 590.000. De totale last van € 710.000 is vrijwel in overeenstemming met de gewijzigde begroting (€ 720.000)

Mutaties in de reserves

Het nadelig saldo bedraagt € 1.565.000. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt door de bij de programma's genoemde doorgeschoven werkzaamheden en/of activiteiten.

Overzicht aanwending onvoorzien

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het verloop van de post onvoorzien:

Omschrijving		Bedrag (in duizenden euro's)
Oorspronkelijke begrotingsraming		250
2 ^e begrotingswijziging (saldo slotwijziging 2019)	10	
6 ^e begrotingswijziging (programma Sport, cultuur en recr.)	-10	
7 ^e begrotingswijziging (saldo voorjaarswijziging 2020)	0	
8 ^e begrotingswijziging (saldo programmarapportage 2020)	15	
11 ^e begrotingswijziging (saldo slotwijziging 2020)	5	
Totale mutatie post onvoorzien		20
Saldo post onvoorzien jaarrekening		270

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven naar hun aard "structureel". De over 2020 gerealiseerde incidentele baten en lasten laten zich als volgt specificeren:

Bedragen in duizenden euro's	Begroting 2020			Begr. 2020 na wijz.			Realisatie 2020		
	L	B	S	L	B	S	L	B	S
<i>Bestuur</i>									
Rekenkamercommissie	0	0	0	5	0	-5	5	0	-5
Dotatie voorziening wachtgeldverplichtingen	0	0	0	68	0	-68	16	0	-16
Verslaglegging gemeenteraad	5	0	-5	5	0	-5	15	0	-15
Projecten op subregionaal niveau	25	0	-25	25	0	-25	0	0	0
Tholen met de tijd mee	0	0	0	207	0	-207	1	0	-1
<i>Veiligheid</i>									
Aanpak overlast openbare ruimte	30	0	-30	30	0	-30	30	0	-30
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>									
Maatregelen binnenstad Tholen	20	0	-20	20	0	-20	20	0	-20
Aanbesteding expl. jachthaven Stavenisse	0	0	0	7	0	-7	7	0	-7
<i>Economie</i>									
Beleidsplan toerisme (uitvoeringsbudget)	35	0	-35	35	0	-35	19	0	-19
Toeristisch recreatief ontwikkelingsplan	0	0	0	10	0	-10	10	0	-10
Grond uitbr. bedrijventerrein Sint-Philipsland	0	0	0	400	0	-400	403	0	-403
Tussentijdse winstnemning grexen (negatief)	0	0	0	0	0	0	172	3	-169
<i>Onderwijs</i>									
Corr. afschrijving Brede school Tholen	0	0	0	0	0	0	-674	0	674
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>									
Bijdrage Streekmuseum De Meestooft	0	0	0	40	0	-40	40	0	-40
Kerkervisie	0	0	0	50	0	-50	33	0	-33
Behoud bibliotheken kleine kernen	0	0	0	75	0	-75	75	0	-75
Sportakkoord	0	0	0	20	0	-20	0	0	0
<i>Sociaal domein</i>									
PvA beheersing sociaal domein	0	0	0	70	0	-70	70	0	-70
Pilot sociale cohesie	0	0	0	13	0	-13	0	0	0
Motie armoedebeleid	0	0	0	6	0	-6	6	0	-6
Bijstand l.o. gevestigde zelfstandigen	0	0	0	0	0	0	-381	0	381
Stimuleringsfonds samenleving	0	0	0	80	0	-80	105	0	-105
Afrekening GR De Betho 2020	0	0	0	0	0	0	0	425	425
Afrek. PGB beschermd wonen 2019	0	0	0	0	0	0	0	109	109
Subtotaal	115	0	-115	1.166	0	-1.166	-28	537	565

Bedragen in duizenden euro's	Begroting 2020			Begr. 2020 na wijz.			Realisatie 2020		
	L	B	S	L	B	S	L	B	S
Saldotransport	115	0	-115	1.166	0	-1.166	-28	537	565
<i>Volksgezondheid en milieu</i>									
Zeeuwse samenwerking energiestrategie	5	0	-5	5	0	-5	5	0	-5
Energiek Zeeland	8	0	-8	8	0	-8	8	0	-8
<i>VHROSV</i>									
Prestatie-afspraken	8	0	-8	8	0	-8	0	0	0
Woonvisie 2021-2027	18	0	-18	18	0	-18	18	0	-18
Warmtetransitievisie en warmteplannen	18	0	-18	18	0	-18	4	0	-4
Budget duurzaamheid, klimaat en energie	10	0	-10	10	0	-10	0	0	0
Grondaankoop ISV Smerdiek West	0	0	0	0	0	0	126	126	0
Budget ISV Smerdiek West	75	0	-75	75	0	-75	4	0	-4
Implementatie omgevingswet	170	0	-170	500	0	-500	0	0	0
Herziening integraal handhavingsbeleid	0	0	0	24	0	-24	0	0	0
Omgevingsvisie	0	0	0	28	0	-28	2	0	-2
Handhaving perm. bewoning recr.woningen	0	0	0	221	0	-221	30	0	-30
ISV-projecten	0	0	0	173	0	-173	13	0	-13
Dotatie verliesvoorziening	0	0	0	0	0	0	2.074	0	-2.074
Afwaardering deelnl. en lening	0	0	0	0	0	0	840	0	-840
Tussentijdse winstneming grexen	0	0	0	0	0	0	0	1.894	1.894
Leges omgevingsvergunningen	0	0	0	0	0	0	0	227	227
Overige grondverkoop	0	0	0	0	181	181	0	239	239
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>									
Precariobelasting	0	0	0	0	0	0	350	350	0
Decentralisatie- en integratieuitkeringen	0	0	0	0	114	114	0	114	114
<i>Overhead</i>									
Studiefaciliteiten	0	0	0	196	0	-196	-98	0	98
Doorontwikkeling dienstverlening	12	0	-12	12	0	-12	12	0	-12
ZaakDMS-koppeling	20	0	-20	20	0	-20	0	0	0
Pentesten	5	0	-5	5	0	-5	0	0	0
Implementatie passwordmanager	5	0	-5	5	0	-5	0	0	0
Upgrade Neos	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10
Migratie Civision Middelen	0	0	0	45	0	-45	0	0	0
<i>Mutaties in reserves</i>									
	150	469	319	542	2.070	1.528	568	532	-36
Totaal	629	469	-160	3.089	2.365	-724	3.938	4.019	81

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Hieronder wordt een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves gegeven:

Bedragen in duizenden euro's	Begroting 2020			Begr. 2020 na wijz.			Realisatie 2020		
	L	B	S	L	B	S	L	B	S
Reserve rekenkamerfunctie	7	0	7	7	0	7	7	0	7
Reserve flankerend personeelsbeleid	25	15	10	25	15	10	25	15	10
Reserve buitensportactiviteiten	40	0	40	40	0	40	40	0	40
Alg. reserve vrij besteedbaar (duurz.heid)	0	5	-5	0	5	-5	0	5	-5
Totaal	72	20	52	72	20	52	72	20	52

Structureel exploitatiesaldo / structurele exploitatieruimte

Door het betrekken van het saldo van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de cijfers uit het overzicht van baten en lasten wordt inzicht gegeven in het structureel exploitatiesaldo.

Bedragen in duizenden euro's	Begroting 2020	Begroting (na wijz.) 2020	Realisatie 2020
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	-224	-1.476	1.723
Mutaties in reserves	267	1.476	-88
Geraamd resultaat	43	0	1.635
Waarvan incidentele baten en lasten	160	724	-81
Structureel exploitatiesaldo	203	724	1.554
Post onvoorzien	250	270	0
Structurele exploitatieruimte	453	994	1.554

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.”

Binnen dit kader zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen ten minste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:

Nr	Omschrijving	Onrechtmatig, telt niet mee voor oordeel	Onrechtmatig, telt wel mee voor oordeel
1.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	(X)	
2.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen	(X)	
3.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		(X)
4.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat deze (ten onrechte) niet tijdig zijn gesignaleerd		(X)
5.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		(X)
6.	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstreker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a	Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		(X)
6b	Geconstateerd na verantwoordingsjaar	(X)	
7.	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a	Jaar van investeren		(X)
7b	Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	(X)	

Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen behoeven autorisatie door uw raad. In de regel worden begrotingswijzigingen vooraf door ons college aan uw raad voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Soms wordt echter achteraf een begrotingswijziging voorgelegd. Indien uw raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door uw raad worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van uw raad vallen. Het gaat om overschrijdingen waarbij ons college bij het doen van de uitgaven binnen het door uw raad uitgezette beleid is gebleven (nr. 4). Door het vaststellen van de rekening, waarin die uitgaven wel zijn opgenomen, worden de desbetreffende uitgaven alsnog geautoriseerd.

Bij de programma's hieronder is sprake van een overschrijding van de lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting. In de tabel is per programma de lastenoverschrijding per "soort" begrotingsafwijking weergegeven:

Programma	Lasten-overschr.	Onrechtmatig en telt niet mee voor het oordeel				Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel				
		1	2	6b	7b	3	4	5	6a	7a
in duizenden euro's										
Bestuur en ondersteuning	30	0	0	0	0	0	30	0	0	0
Verkeer en vervoer	111	111	0	0	0	0	0	0	0	0
VHROSV	127	0	0	0	0	0	127	0	0	0
Alg. dekkingsmiddelen	60	60	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	328	171	0	0	0	0	157	0	0	0

Door het vaststellen van deze jaarstukken, worden de onder 4 genoemde uitgaven alsnog geautoriseerd.

Toelichting:

- Bestuur en ondersteuning: de lastenoverschrijding van € 30.000 is met name veroorzaakt door hogere accountantskosten (aanbesteding), hogere ICT-kosten burgerzaken en hogere kosten voor het nieuwe raadsinformatiesysteem (iBabs).
- Verkeer en vervoer: de lastenoverschrijding van € 111.000 is veroorzaakt door herstel van straatwerk voor derden. Deze lastenoverschrijding wordt ruimschoots gecompenseerd door direct gerelateerde baten in de vorm van hogere vergoedingen van derden voor deze werkzaamheden.
- VHROSV: de lastenoverschrijding van € 127.000 is veroorzaakt door de bijdrage in het verwachte verlies van deelneming Gemeente Tholen, Grondexploitatie Tholen Stad B.V. over 2020 (afgerond € 2,9 miljoen). De deelneming (€ 15.000) en de verstrekte lening aan deze deelneming (€ 825.000) zijn afgewaardeerd. Voor het resterende verlies is een voorziening gevormd (€ 2.074.000), aangezien de gemeente het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen.
- Algemene dekkingsmiddelen: de lastenoverschrijding van € 60.000 is veroorzaakt door de dotatie van € 350.000 aan de voorziening precariobelasting in het kader van de lopende procedure tussen de gemeente Hulst en Enduris over de aanslag 2016. De gemeente Tholen en Enduris conformeren zich aan de uitkomst van deze procedure. De hogere lasten worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten, aangezien in de begroting ook met de opbrengst precariobelasting (€ 372.000) geen rekening gehouden was.

Overschrijdingen investeringskredieten:

Bij twee investeringen is sprake van een overschrijding van het door uw raad vastgestelde krediet die groter is dan € 5.000. In beide gevallen staan hier direct gerelateerde baten tegenover. Per saldo is er dus geen overschrijding.

- * Vervangingsinvesteringen gemalen € 31.298
- * Masterplan Tholen onderdeel zwembad € 20.219

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op grond van artikel 28, onderdeel e BBV moet in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening de informatie verstrekt worden, zoals bedoeld in artikel 4.1, eerste en tweede lid van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze wet is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013 en regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Voor de uitleg van de WNT zijn de Beleidsregels WNT 2020 van belang, zoals vastgelegd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 29 oktober 2019.

WNT-verantwoording

Voor topfunctionarissen dienen de bezoldigingen, ook al zijn deze lager dan de WNT-norm, gepubliceerd te worden. Hieronder wordt een overzicht gegeven:

bedragen x € 1	S. Nieuwkoop	J.K. Fraanje	W.C. Antes	Dhr. L. Vermeij
Functiegegevens	Gemeentesecr.	Gemeentesecr.	Griffier	Griffier
Aanvang / einde functievervulling 2020	01/01 – 31/12	01/09 – 31/12	01/01 – 02/11	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0	0,8	0,7
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenverg.	€ 130.193	€ 35.347	€ 58.737	€ 55.414
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.652	€ 6.430	€ 15.430	€ 10.252
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 150.845</i>	<i>€ 41.777</i>	<i>€ 74.167</i>	<i>€ 65.666</i>
Ind. toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 67.000	€ 134.808	€ 140.700
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 150.845	€ 41.777	€ 74.167	€ 65.666
Gegevens 2019				
Aanvang / einde functievervulling 2019	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte	1		0,8	0,6
Beloning plus belastbare onkostenverg.	€ 125.819		€ 75.588	€ 43.897
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.846		€ 14.441	€ 6.776
Totale bezoldiging 2019	€ 145.665		€ 90.029	€ 50.673
Ind. toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 194.000		€ 155.200	€ 116.400

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Bezoldiging over een periode waarin een topfunctionaris – vooruitlopend op de beëindiging van het dienstverband – geen taken meer vervult, wordt aangemerkt als uitkering wegens beëindiging van het dienstverband. De datum waarop de topfunctionaris de uitoefening van zijn taken beëindigt wordt aangemerkt als datum waarop het dienstverband eindigt (conform artikel 2.10, derde lid, WNT).

bedragen x € 1	W. Antes
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Griffier
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	13.623
Individueel toepasselijk maximum	
	60.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	
	13.623
Waarvan betaald in 2020	11.380
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

BIJLAGEN

Bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: B1/01</i>	<i>Indicator: B1/02</i>	<i>Indicator: B1/03</i>	<i>Indicator: B1/04</i>	<i>Indicator: B1/05</i>	<i>Indicator: B1/06</i>
			21	€ 7.980	€ 7.980	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>		
			<i>Indicator: D8/01</i>	<i>Indicator: D8/02</i>	<i>Indicator: D8/03</i>	<i>Indicator: D8/04</i>		
			€ 291.321	€ 256.978	€ 35.727	€ 174.142		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
				Bedrag		Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>		
			<i>Indicator: D8/05</i>	<i>Indicator: D8/06</i>	<i>Indicator: D8/07</i>	<i>Indicator: D8/08</i>		
			1	0	0	0		

IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/04</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E20/08</i>
		1	Verharding - verwijderen oneffenheden	Nee	0	
		2	Verharding - Vullen gaten en scheuren	Nee	0	
		3	Geregelde oversteekplaats (GOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur	Nee	0	
		4	Vrijliggend fiets-/ bromfietspad – b = 2,0 meter	Nee	0	
		5	Saneren van langsparkeren of parkeerstroken langs de rijbaan	Nee	0	
		6	Geregelde oversteekplaats (GOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur	Nee	0	

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T). Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-00393758	€ 4.000	€ 4.000	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 3.938.346	€ 56.028	€ 207.693	€ 3.063	€ 48.981	€ 148

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/12</i>		
			€ 13.488	€ 60.254	€ 0	€ 318.496	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>		
			€ 0	€ 0	€ 900	€ 0	€ 0	€ 0		
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/07</i>							
			Ja							

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1/3 tot 1/6 2020)	€ 865.877	€ 192.869	€ 23.287	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1/6 tot 1/10 2020)	€ 215.852	€ 16.157	€ 3.885	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1/10 t/m 31/12 2020)	€ 206.457	€ 6.000	€ 0	€ 0	€ 0
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1/3 tot 1/6 2020)	255	26	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1/6 tot 1/10 2020)	56	4		Ja	
			3 Tozo 3 (1/10 t/m 31/12 2020)	68	3		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1/3 tot 1/6 2020)					
			2 Tozo 2 (1/6 tot 1/10 2020)					
			3 Tozo 3 (1/10 t/m 31/12 2020)					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			<i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 145.382	€ 0				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>			
1	803079	€ 181.807	€ 51.055	€ 44.194	€ 76.100			
1	Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)					
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>				
	803079	€ 171.349	125%					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
		<i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>		
		€ 0	€ 20.731	€ 0	€ 20.731	Ja		

LNV	L5B	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (Jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)	
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02</i>	Een pijler per regel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: L5B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: L5B/05</i>	
		1	060716 Gemeente Tholen	20019359	Voorzieningen bedrijven	€ 30.000	€ 0	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator L5B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09</i>		
		1	060716 Gemeente Tholen	€ 30.000	€ 0			
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: L5B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12</i>			
			€ 0	€ 6.300	Nee			

Bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld (bedragen in euro's)	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	1.452.670	-	-1.452.670
0.2 Burgerzaken	982.361	248.379	-733.982
0.4 Overhead	8.386.897	328.884	-8.058.013
0.5 Treasury	211.350	374.837	163.487
0.61 OZB woningen	332.909	2.768.578	2.435.669
0.62 OZB niet-woningen	-	2.003.449	2.003.449
0.63 Parkeerbelasting	-	9.682	9.682
0.64 Belastingen overig	354.279	738.957	384.678
0.7 Algemene uitkering Gemeentefonds	-	41.471.721	41.471.721
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	711.538	-	-711.538
0.10 Mutaties reserves	640.105	551.896	-88.209
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.015.926	3.000	-2.012.926
1.2 Openbare orde en veiligheid	472.906	-	-472.906
2.1 Verkeer en Vervoer	3.697.835	381.886	-3.315.949
2.2 Parkeren	17.820	-	-17.820
2.3 Recreatieve havens	144.962	90.321	-54.641
2.4 Economische havens en waterwegen	246.040	195.235	-50.805
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.083.518	1.892.494	-191.024
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	120.603	-	-120.603
3.4 Economische promotie	293.670	393.098	99.428
4.2 Onderwijshuisvesting	597.644	32.476	-565.168
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.635.215	662.690	-972.525
5.1 Sportbeleid en activering	165.762	31.552	-134.210
5.2 Sportaccommodaties	1.366.029	241.632	-1.124.397
5.3 Cultuur	352.848	14.000	-338.848
5.4 Musea	515.185	83.340	-431.845
5.5 Cultureel erfgoed	420.195	46.490	-373.705
5.6 Media	489.239	40.927	-448.312
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.223.713	126.586	-1.097.127
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.251.522	84.535	-2.166.987
6.2 Wijkteams	838.046	-	-838.046
6.3 Inkomensregelingen	6.979.651	6.712.338	-267.313
6.4 Begeleide participatie	2.536.596	475.626	-2.060.970
6.5 Arbeidsparticipatie	728.775	-	-728.775
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	597.244	806	-596.438
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	5.613.957	432.523	-5.181.434
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.548.484	-	-5.548.484
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	84.976	-	-84.976
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.841.011	-	-1.841.011
7.1 Volksgezondheid	1.228.879	9.705	-1.219.174
7.2 Riolering	1.922.087	2.438.962	516.875
7.3 Afval	2.495.260	2.990.122	494.862
7.4 Milieubeheer	999.650	-	-999.650
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	454.658	608.173	153.515
8.1 Ruimtelijke ordening	408.489	88.143	-320.346
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.441.630	6.136.465	-1.305.165
8.3 Wonen en bouwen	1.052.680	880.253	-172.427
Totaal	71.954.814	73.589.761	1.634.947

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Accountants

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Tholen

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Stationspark 8b
Postbus 85
4480 AB Goes

T: +31 (0)113 24 20 00
F: +31 (0)113 24 21 99

goes@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Tholen te Tholen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeente Tholen op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat is vastgesteld door de raad.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2020;
2. de balans per 31 december 2020;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de Raad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Tholen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 710.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 35.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening, dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Burgemeester en Wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het College van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het College van Burgemeester en Wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat is vastgesteld door de Raad.

In dit kader is het College van Burgemeester en Wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Burgemeester en Wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Burgemeester en Wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het College van Burgemeester en Wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 17 december 2020, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Burgemeester en Wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Burgemeester en Wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Goes, 2 juli 2021

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
drs. A.R.M. Peelen RA